

PLA DE
REACTIVACIÓ
SOCIOECONÒMICA
DEL PRIORAT

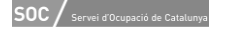
FASE D'ANÀLISI

Consell Comarcal del Priorat

Març de 2021

Aquest estudi està subvencionat pel "Servei Públic d'Ocupació de Catalunya", finançat pel "Servicio Público de Empleo Estatal" i cofinançat en un 50% per l'FSE (Fons Social Europeu).

Taula de contingut

1. INTRODUCCIÓ	7
1.1 Contextualització	7
1.2 Objectius	8
2. MARC TEÒRIC	9
2.1 Dinamització econòmica dels territoris	9
2.2 Fases del procés	10
2.3 Antecedents de planificació estratègica al Priorat	11
3. METODOLOGIA	16
4. INCIDÈNCIA DIRECTA DE LA COVID-19 ALS MUNICIPIS DEL PRIORAT	18
5. SERVEIS SOCIALS DEL PRIORAT	22
5.1 Unitats familiars i persones ateses pels EBAS	22
5.2 Dones ateses per violència masclista a l'ABSS	24
5.3 Ajuts d'Urgència Social (AUS)	25
5.4 Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)	26
6. INDICADORS ECONÒMICS DELS MUNICIPIS DEL PRIORAT	28
6.1 Població activa local registrada	28
6.2 Ocupació	29
6.3 Llocs de treball	35
6.4 Contractació registrada	44
6.5 Empreses	45
6.6 Atur	48
6.7 Beneficiaris de les prestacions per desocupació	57
6.8 Expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTOS)	59
6.9 Afluència de visitants al Parc Natural de la Serra de Montsant	61
7. EVOLUCIÓ DEMOGRÀFICA DELS MUNICIPIS DEL PRIORAT	66
8. AGENTS DEL TERRITORI	69
8.1 Entrevistes	69
8.2 Enquestes	80
9. SÍNTESI DELS ASPECTES MÉS RELLEVANTS	91
10. BIBLIOGRAFIA	102

Índex de mapes, il·lustracions, gràfics i taules

• Mapes

Mapa 1: Nre. total de casos totals de Covid-19 per municipi (2020).....	19
Mapa 2: Diferència entre els ocupats del 2n trimestre de 2019 i 2020 als municipis del Priorat.....	32
Mapa 3: Diferència entre els llocs de treball ASSALARIATS del 3r trimestre de 2019 i 2020 als municipis del Priorat	40
Mapa 4: Diferència entre els llocs de treball AUTÒNOMS del 3r trimestre de 2019 i 2020 als municipis del Priorat	43
Mapa 5: Diferència entre els % de taxa d'atur del primer trimestre de 2019 i 2020 (en %)	54
Mapa 6: Diferència entre els % de taxa d'atur del segon trimestre de 2019 i 2020 (en %)	55
Mapa 7: Diferència entre els % de taxa d'atur del tercer trimestre de 2019 i 2020 (en %)	56
Mapa 8: Número absolut de treballadors en ERTO per comarca	59
Mapa 9: Percentatge de treballadors en ERTO per comarca.....	60
Mapa 10: Percentatge d'empreses afectades per ERTOS.....	60
Mapa 11: Àrea del Parc Natural de la Serra de Montsant i punts de mostreig d'afluència	61
Mapa 12: Comparació de la població dels municipis del Priorat (Període 2019 – 2020)	67
Mapa 13: Habitatges d'ús turístic als municipis del Priorat (Març 2021)	74
Mapa 14: Distribució municipal de les respostes de les enquestes.....	81

• Gràfics

Gràfic 1: Evolució de les proves positives de Covid-19 al Priorat (2020)	18
Gràfic 2: Evolució mensual de les defuncions causades per Covid-19 al Priorat (2020).....	21
Gràfic 3: Evolució del nre. d'unitats familiars ateses pels EBAS al Priorat (2020)	22
Gràfic 4: Evolució del nre. de persones ateses pels equips bàsics d'atenció social, segons sexe (2020).....	23
Gràfic 5: Evolució del nre. de persones ateses pels equips bàsics d'atenció social, segons grup d'edat al Priorat (2020)	23
Gràfic 6: Evolució del nre. de dones ateses per violència masclista al Priorat (2020).....	24
Gràfic 7: Evolució del nre. unitats familiars ateses amb AUS al Priorat (2020)	25
Gràfic 8: Evolució del nre. d'unitats familiars ateses amb ajut del banc d'aliments al Priorat (2020).....	25
Gràfic 9: Evolució del nre. de persones ateses pels Serveis d'Atenció Domiciliària (SAD) al Priorat (2020)	26
Gràfic 10: Evolució de la població activa local registrada al Priorat (Període 2019-2020)	28
Gràfic 11: Evolució dels ocupats al Priorat (Període 2019 – 2020)	29
Gràfic 12: Evolució dels ocupats al Priorat segons sexe (Període 2019 – 2020).....	30

Gràfic 13: Evolució dels ocupats (per grups d'edat) als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020).....	33
Gràfic 14: Evolució dels ocupats (per nacionalitat) als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020) (1).....	34
Gràfic 15: Evolució dels ocupats (per nacionalitat) als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020) (2).....	34
Gràfic 16: Evolució del nre. de treballs assalariats i autònoms al Priorat (Període 2019 – 2020).....	35
Gràfic 17: Evolució del nre. de treballs (assalariats) per sector d'activitat al Priorat (Període 2019 – 2020).....	36
Gràfic 18: Evolució del nre. de treballs (autònoms) per sector d'activitat al Priorat (Període 2019 – 2020).....	36
Gràfic 19: Evolució del nre. de llocs de treball (assalariats) per sector d'activitat als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020).....	38
Gràfic 20: Comparació intertrimestral del nre. de llocs de treball (assalariats) als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020).....	39
Gràfic 21: Evolució mensual de la contractació registrada al priorat (Període 2019-2020)	44
Gràfic 22: Evolució del nre. d'empreses del Priorat (2020)	45
Gràfic 23: Evolució del nre. d'aturats al Priorat (2019-2020).	48
Gràfic 24: Evolució de la taxa d'atur registral al Priorat.....	53
Gràfic 25: Evolució del nre. de persones que reben prestacions al Priorat (2019 - 2020)	57
Gràfic 26: Comparació de l'evolució d'afluència al Parc Natural de la Serra de Montsant (Període 2019 – 2020).....	63
Gràfic 27: Comparació del total de visitants als 4 sectors definits (Període 2019 – 2020).....	64
Gràfic 28: Evolució demogràfica del Priorat (Període 1900 – 2020).....	66
Gràfic 29: Mercats en els que operen les empreses del sector primari	82
Gràfic 30: Mercats en els que operen les empreses del sector secundari	83
Gràfic 31: Mercats en els que operen les empreses del sector secundari	84
Gràfic 32: Noves oportunitats derivades de la pandèmia.....	89
Gràfic 33: Noves oportunitats que poden sorgir el món rural.....	90
Gràfic 34: Reptes que cal afrontar	90

- **Il·lustracions**

Il·lustració 1: Esquema de les fases del procés	10
Il·lustració 2: Esquema sobre les metodologies utilitzades en les diferents fases	17

- **Taules**

Taula 1: Número de casos positius de Covid-19 als municipis del Priorat (2020)	20
Taula 2: Evolució del nre. de persones ateses pels SAD segons grup d'edat al Priorat (2020)...	27
Taula 3: Població activa local registrada al Priorat (Període 2019-2020)	29
Taula 4: Evolució dels ocupats (total, homes i dones) al Priorat (Període 2019 – 2020).....	30
Taula 5: Evolució dels ocupats als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020).....	31
Taula 6: Evolució del nre. de llocs de treball (AUTÒNOMS) per sector d'activitat als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020).....	41
Taula 7: Comparació intertrimestral del nre. de llocs de treball (autònoms) als municipis del Priorat (2019-2020).....	42
Taula 8: Diferència entre el nre. d'empreses per trimestre (2019 i del 2020)	46
Taula 9: Evolució del nre. d'empreses per sector d'activitat als municipis del Priorat (2020) ...	47
Taula 10: Comparació mensual del nre. d'aturats. Període 2019 - 2020.....	49
Taula 11: Evolució del nre. d'aturats al Priorat per rangs d'edat, sexe i sectors d'activitat (2019-2020).....	50
Taula 12: Evolució de la taxa d'atur registral als municipis del Priorat (Període 2019 – 2020)..	52
Taula 13: Evolució del nre. de persones que reben prestacions als municipis del Priorat (2019 - 2020).....	58
Taula 14: Punts de mostreig de control d'aflluència al Parc Natural de la Serra de Montsant ...	62
Taula 15: Comparació de l'aflluència de visitants al Parc Natural del Montsant (Període 2019 – 2020).....	65
Taula 16: Comparació de l'evolució demogràfica dels municipis del Priorat (Període 1900 – 2020).....	68
Taula 17: Agents territorials entrevistats.....	70
Taula 18: Anys d'activitat de les empreses	85
Taula 19: Intenció de contractar personal abans de la pandèmia.....	85
Taula 20: Variació en la plantilla de treballadors en comparació amb el 2019	85
Taula 21: Mesures adoptades pels negocis	86
Taula 22: Afectació que han patit les empreses	86
Taula 23: Reducció de beneficis	86
Taula 24: Disponibilitat de pàgina web	87
Taula 25: Venta en línia	87
Taula 26: Canals de venda en línia	88
Taula 27: Augment de les vendes online	88
Taula 28: Possibilitat de que els treballadors facin treball en remot	88
Taula 29: Necessitat de disposar de servei de banda ampla	89

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Contextualització

A mitjans de desembre de 2019 es registrava el primer brot de Covid-19 al món, concretament a la ciutat xinesa de Wuhan, després que s'identifiqués un grup de persones amb pneumònia sense cap causa clara. El 23 de gener de 2020 l'OMS va declarar que aquest fet suposava una emergència de salut pública d'importància internacional, i tres setmanes més tard qualificava la situació de pandèmia internacional. Amb els primers casos confirmats en territori nacional, el 13 de març de 2020 el Govern espanyol va declarar l'estat d'alarma a tot el país.

La pandèmia, que ha generat greus efectes sobre la salut de la població, amb milers de persones infectades i milers de víctimes, ha comportat una aturada generalitzada de l'activitat, exceptuant aquelles activitats considerades necessàries. Aquestes restriccions han afectat sobretot negocis minoristes que, en compliment del Reial Decret 463/2020, han hagut de suspendre l'obertura al públic, resultant especialment afectats negocis dels sectors turístic, la restauració, l'educació, el comerç, la cultural, l'oci, etc.

Les mesures extraordinàries adoptades, tant en l'àmbit nacional com en l'internacional, han tingut un gran impacte en l'economia global, provocant una contracció del PIB i l'ocupació de manera generalitzada. A Catalunya, les dades del primer trimestre de 2020 ja mostraven una caiguda dels indicadors econòmics, registrant una reducció del 4,2% del PIB en relació amb l'any anterior.

Amb aquest nou context, el Consell Comarcal del Priorat impulsa dues línies d'actuació per minimitzar els efectes directes i indirectes d'aquesta situació: la primera consisteix a realitzar accions directes dirigides a pal·liar/minimitzar els efectes immediats sobre la salut dels veïns dels municipis de la comarca, prestant atenció directa als ciutadans amb necessitats urgents durant els períodes de confinament, com atenció domiciliària, ajuts del banc d'aliments, ajuts per a la pobresa energètica... La segona línia d'actuació va dirigida a elaborar un pla de xoc que permeti reactivar els sectors productius de la comarca, adaptant-los a les incerteses de la nova realitat post Covid-19, i d'aquesta manera fer front als nous reptes i oportunitats que puguin sorgir a partir d'aquesta situació.

Així doncs, en aquest primer document es desenvolupa la fase d'anàlisi del Pla de Reactivació Socioeconòmica del Priorat, on s'expliquen i analitzen el conjunt de dades que permeten quantificar l'impacte de la pandèmia al territori, tant a nivell d'incidència directa del virus en les persones, com els indicadors econòmics que mostren l'evolució dels diferents sectors productius de la comarca. Tot això amb el suport dels agents del

territori, els quals han estat consultats de forma contínua en forma d'entrevistes i enquestes, integrant les inquietuds i propostes que han anat realitzant.

Els següents documents corresponen a la Diagnosi, que es el document on es sintetitzen el conjunt d'informacions recopilades a la fase d'anàlisi, posant l'atenció sobre aquelles qüestions de major rellevància, i finalment el pla d'acció, que es el document on s'especifiquen les línies estratègiques definides en base a la informació de la fase d'anàlisi i de la fase de diagnosi. L'objectiu no és altre que donar resposta a les necessitats i oportunitats del territori, plantejant un conjunt de programes d'actuació i d'accions concretes destinades a dinamitzar i enfortir el teixit productiu de la comarca.

La implementació del Pla estarà condicionada segons la disponibilitat pressupostària per desenvolupar els projectes/accions plantejades, ja que no existeix una partida específica i caldrà contemplar, per a cada acció concreta, possibles fonts de finançament.

1.2 Objectius

Abans d'iniciar cap anàlisi, s'estableixen un conjunt d'objectius per explicar què ha motivat l'administració comarcal del Priorat a elaborar el Pla de Reactivació Socioeconòmica:

- Mesurar l'impacte de la Covid-19 als municipis del Priorat.
- Determinar l'afectació que han patit els diferents sectors productius.
- Adaptar el teixit econòmic del territori als objectius de desenvolupament europeus.
- Identificar noves oportunitats de desenvolupament per al Priorat.
- Establir mecanismes de gestió d'aquestes oportunitats.
- Concretar accions que ajudin a recuperar i dinamitzar l'economia local del territori.

2. MARC TEÒRIC

La capacitat d'organització i acció d'un territori és una de les qüestions més crítiques que limiten o potencien el seu desenvolupament. I intervenen molts factors, els quals cal tenir en compte i integrar en el procés estratègic perquè aquest sigui útil i eficaç.

Si bé és cert que el present document no és un pla estratègic com a tal, ja que no contempla l'anàlisi de tots els elements que afecten i caracteritzen el territori, el Pla de Reactivació Socioeconòmica és un Pla de xoc en l'àmbit del treball que es centra en analitzar tots aquells indicadors dinàmics (evolucionen mes a mes) que han estat greument alterats per un canvi sobtat de context econòmic, i que per tant, es necessari estudiar per adaptar ràpidament l'economia local a la nova realitat, minimitzant l'impacte negatiu que en pugui resultar, sobretot en l'àmbit de l'ocupació i en el manteniment del teixit productiu.

2.1 Dinamització econòmica dels territoris

És una eina de governança territorial molt potent que permet l'organització social entorn la definició d'un model de desenvolupament territorial consensuat cap al qual cal avançar.

Es basa en la participació i concertació publico-privada, enfocat en què un territori defineixi una estratègia consensuada i eficient per fer front a les qüestions clau de futur, i d'aquesta manera aprofitar les opcions de desenvolupament que s'identifiquen. Aquest tipus d'actuació s'emmarca dins **la dinamització econòmica dels territoris**, ja que busca impulsar els diferents sectors productius mitjançant l'aprofitament dels recursos dels quals disposa el territori (endògens).

Permet formular models territorials cap als quals avançar. L'instrument concret és un pla, un document que haurà de servir de full de ruta per a la implementació d'actuacions i projectes concrets i revisat periòdicament. **Concreció d'un futur desitjable i definició dels mitjans reals per assolir-lo.**

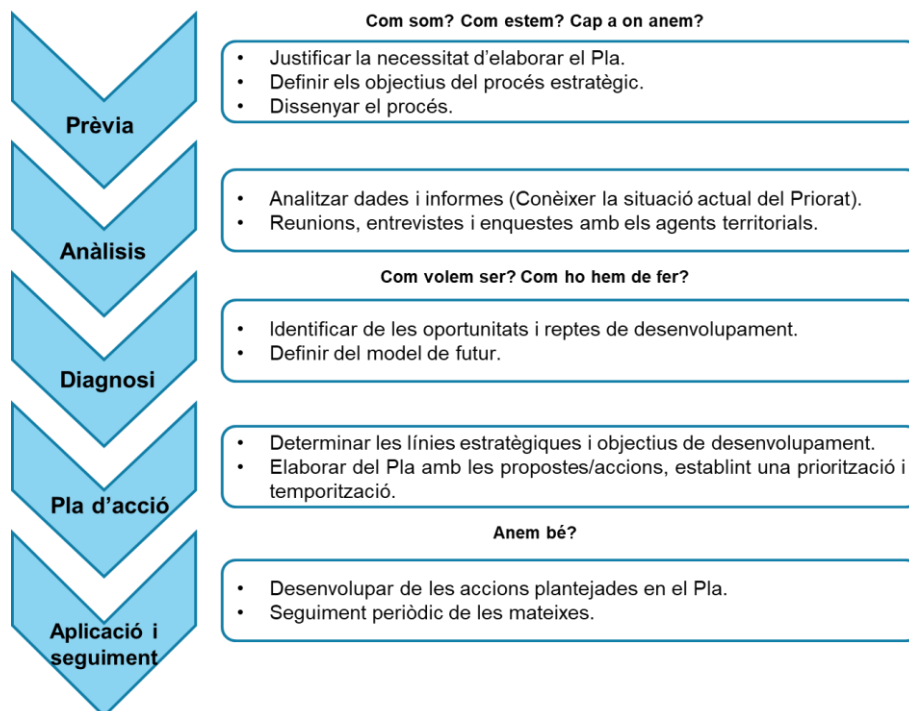
La generació d'espais de consens entre els agents socials, econòmics i institucionals del territori permet el disseny d'estratègies per a la construcció de polítiques més eficients, així com la consolidació de les polítiques estratègiques que ja funcionen (*Guia bàsica de la planificació estratègica territorial*. Diputació de Barcelona, pàg. 5-7).

A diferència de la planificació urbanística, que té un caràcter vinculant, ja que té una legislació específica, la planificació estratègica no és vinculant i el seu compliment i implementació depèn de l'interès i capacitat dels agents implicats.

2.2 Fases del procés

L'experiència existent en l'àmbit de la planificació estratègica és força àmplia i ha evolucionat amb els anys. Actualment, i després d'analitzar l'evolució del procés d'elaboració de plans estratègics, els experts assenyalen que haurien d'estructurar-se al voltant de les següents fases:

Il·lustració 1: Esquema de les fases del procés

Font: Elaboració pròpia amb informació de la Guia bàsica de la planificació estratègica territorial de la Diputació de Barcelona

- **Fase prèvia.** Reflexionar sobre la justificació que origina la necessitat del Pla, acordar i compartir amb els principals agents l'inici del procés, decidir els objectius principals del Pla i dissenyar el procés a seguir.
- **Fase d'anàlisi.** Anàlisi dels indicadors a partir de dades oficials incloent la percepció dels agents del territori, i reflexió sobre la realitat territorial que presenta la comarca.
- **Fase de diagnosi.** És un dels elements definitoris d'un pla estratègic, la definició d'un model de futur i uns projectes d'acord amb les informacions recopilades a la fase d'anàlisi.

- Fase d'elaboració del pla d'acció. D'una banda el debat al voltant del model i les línies estratègiques, i una segona de concreció del pla d'acció i projectes establint-ne una prioritització i temporització.
- Fase d'implementació del pla. Un cop marcats i decidits els projectes, s'entra dins la fase d'aplicació i execució, en la qual es posen en marxa els espais de seguiment sobre el grau de desenvolupament dels projectes.
- Fase d'avaluació/seguiment del pla. L'objectiu central hauria de ser la revisió periòdica de quines són les fites que es van assolint, així com analitzar i fer una avaluació d'impacte que determini, d'acord amb diversos indicadors, si els projectes realitzats tenen els resultats que s'esperaven (*Guia bàsica de la planificació estratègica territorial*. Diputació de Barcelona, pàg. 9).

2.3 Antecedents de planificació estratègica al Priorat

Al Priorat ja s'ha utilitzat la metodologia estratègica en el passat, tant per elaborar plans estratègics de dinamització econòmica, com per impulsar projectes concrets de desenvolupament econòmic, generalment finançats per administracions nacionals, estatals i europees.

A continuació s'analitzen alguns dels plans i projectes amb incidència al territori, ja que representen les experiències de planificació estratègica que s'han desenvolupat a la comarca. És important tenir en compte els antecedents, ja que serviran per identificar l'enfocament de desenvolupament que s'ha fixat al Priorat, així com les estratègies desenvolupades fins al moment. D'aquesta manera, aquest document donarà continuïtat a les tasques de programació estratègica portades a terme en el conjunt de la comarca durant els darrers anys, i analitzarà els nous reptes i oportunitats derivats del context d'emergència sanitària actual (Resum de 20 anys de la planificació estratègica al Priorat (1994 – 2014). Consell Comarcal del Priorat).

- **Programa Leader II (1994 – 1999)**

Suposa el primer treball metodològicament seriós en planificació estratègica en l'àmbit comarcal. Fa una anàlisi i una diagnosi bastant elementals de la situació. No es prioritza clarament les actuacions i resulta molt generalista. Centra la potencialitat del territori entorn al vi.

- **Pla Comarcal de Desenvolupament Rural Integrat (2001-2006)**

Va donar visibilitat a algun dels eixos que conformarien poc després el projecte Leader Plus, que es va denominar "La Cultura del Vi", ja que en aquest concepte el seu significat aglutinava tots o molts dels valors reals i potencials que el territori

posseeix. Eren també els eixos estratègics que es volien potenciar en el futur a curt i mitjà termini.

Va fixar i centrar la importància en un desenvolupament sostenible cosa que implicava el respecte i preservació del territori, la natura i el paisatge. Marcava també l'interès en la protecció de la Serra de Montsant i durant aquest període (any 2002) es va aconseguir la declaració de Parc Natural.

- **El Programa Leader Plus (2000-2006)**

El vi i la cultura que l'envolta era l'eix aglutinador amb una tradició mil·lenària en el territori i reconegut a l'exterior, fet que permetia fer gairebé exclusiu el projecte del programa, i recolzava i sostenia els altres eixos, no menys importants i complementaris.

Aquest programa es va poder complementar amb el Pla de Foment del Turisme a nivell d'inversions públiques i privades que van ajudar molt a assentar els objectius i el model turístic comarcal.

- **Pla de Foment del Turisme del Priorat (2006-2009)**

L'objectiu principal era la creació i posicionament d'una imatge com a destinació turística especialitzada amb enoturisme i turisme a peu. També la revalorització del patrimoni, passant del recurs al producte a través de l'estructuració de l'oferta amb productes turístics. Però sobretot, la definició d'un model de desenvolupament basat en l'autenticitat i qualitat dels productes agroalimentaris i el paisatge com a elements diferenciadors.

Els principals projectes desenvolupats durant les 3 anualitats del pla són els següents:

- La recuperació dels camins històrics i tradicionals amb l'objectiu de crear una xarxa per descobrir el Priorat a peu.
- El disseny dels itineraris de descoberta de la xarxa, els camins del vi i de l'oli.
- Els itineraris de descoberta del patrimoni natural pel Parc Natural de la Serra de Montsant i la Serra de Llaberia.
- La creació de la ruta del vi de la DO Montsant i de la DOQ Priorat amb 40 cellers visitables.
- La creació de la ruta de l'oli del Priorat amb sis molins visitables.
- Actuacions de comunicació, promoció i suport a la comercialització.
- El desenvolupament d'un pla de senyalització turística per a cada municipi de la comarca.

- **Pla Comarcal de Desenvolupament Rural Integrat (2007-2013)**

Identificava i prioritzava línies i accions amb l'objectiu de consolidar l'estratègia comarcal iniciada. Avançava el que havia de ser el nou programa Leader.

Remarcava la importància de la preservació i l'ordenació territorial i paisatgística del territori a través d'un instrument de consens i compromís territorial que feia anys que s'estava gestant: la Carta del Paisatge.

- **El Programa Leader (2007-2013)**

Va ser el 1r programa Leader conjunt amb municipis interiors del Baix Camp. S'incidia en els temes estratègics de la producció agroalimentària, el turisme rural de qualitat i la natura i el paisatge.

- **La Carta del Paisatge del Priorat (2012)**

És un document de compromís en favor del paisatge. Significa un pacte per al paisatge al Priorat i és un document d'acords a favor de la protecció, ordenació, gestió, millora i valorització dels paisatges de la comarca que signen els principals agents impulsors del procés de concertació de la Carta del paisatge del Priorat.

Es concretaven una sèrie de principis generals a favor d'una nova cultura del territori, assumint un compromís ètic a favor del paisatge del Priorat. S'identificaven uns valors per la preservació del paisatge agrari de muntanya mediterrània i com a paisatge cultural.

Enllaç: https://territori.gencat.cat/ca/01_departament/documentacio/territori-i-urbanisme/paisatge/carta_de_paisatge_del_priorat_2010/

- **El Programa Leader (2014 - 2020)**

S'inclou el Priorat en el Grup d'Acció Local (GAL) del Camp, conjuntament amb 92 municipis que pertanyen a les comarques de la Conca de Barberà, el Priorat i l'Alt Camp (totes les poblacions incloses), i el Baix Camp, Tarragonès i el Baix Penedès (incloses les poblacions d'interior).

L'Estratègia es sintetitza amb el desenvolupament de l'agro-cultura. L'objectiu global és incrementar la competitivitat de les empreses del territori, que els hi permeti crear llocs de treball, fonamentalment per a persones joves i dones, vertebrant l'oferta i posant en valor els productes del triangle: Productes locals - Paisatge i recursos naturals - Patrimoni cultural.

Enllaç: <https://www.leaderdelcamp.cat/que-fem/estrategia-i-objetius-del-consorci-leader-del-camp>

- **Pla Estratègic Comarcal de Desenvolupament (2014-2020)**

Aquest pla estratègic comarcal era un pas més cap a la consolidació de la planificació estratègica iniciada.

Ja amb la Carta del Paisatge aprovada i el projecte de la candidatura de la UNESCO més avançat i definit, situava el paisatge al centre com l'eix vertebrador i integrador de desenvolupament sostenible.

Enllaç: <https://www.priorat.cat/que-es-el-consell-comarcal-del-priorat/pla-estrategic-comarcal-de-desenvolupament-socioeconomic>

- **Carta Europea del Turisme Sostenible del Priorat (2016)**

Procés liderat pel Parc Natural del Montsant, però que afecta tots els agents que participen en el desenvolupament local i el desenvolupament turístic de tota la comarca del Priorat.

La CETS és un element que permet estructurar el model turístic del Priorat tenint en compte les singularitats del territori, de manera que permet determinar un model de futur de respecte envers la natura, el patrimoni i la cultura, establint limitacions i condicions (d'activitats, capacitat de càrrega....), en el cas que sigui necessari.

Enllaç: <http://www.dipta.cat/ca/carta-europea-de-turisme-sostenible-del-priorat>

- **Projecte d'Especialització i Competitivitat Territorial. PECT PRIORAT-MONTSANT-SIURANA (2016-2020)**

Projecte de recerca i innovació centrat a potenciar un model de desenvolupament a la comarca del Priorat que integra en un mateix eix el desenvolupament econòmic i la gestió sostenible del paisatge i dels recursos agrícoles i culturals de la comarca. Persegueix la transformació econòmica mitjançant un fort component d'innovació, la generació de noves oportunitats, la millora de la qualitat i condicions de vida de la població de la comarca, així com la preservació i posada en valor del territori.

Planteja els següents objectius:

- Conservació i millora de l'ús dels recursos naturals.
- Promoció del desenvolupament econòmic a partir de la valorització i comercialització dels recursos locals.
- Comunicació i difusió coherent de la imatge del Priorat com a paisatge sostenible a partir dels valors distintius del territori.
- Desenvolupament sostenible basat en els recursos endògens, la preservació de la diversitat, l'autenticitat i les relacions de proximitat.

Enllaç: <http://pectpriorat.cat/>

- **Candidatura del Priorat a Patrimoni Mundial de la UNESCO (2007 – Actualitat)**

Projecte desenvolupat al llarg dels últims 14 anys, impulsat per l'associació Prioritat, però que compta amb la implicació transversal de la majoria d'agents del territori, així com del Consell Comarcal, la Generalitat de Catalunya, i el Ministerio de Educación, Cultura y Deportes.

El projecte es va iniciar al 2007, però és un recorregut que forma part d'un procés viscut a la comarca des de finals del segle XX, i representa una etapa lògica en el camí de definició i apoderament d'un model territorial propi. És complementari a la Carta del Paisatge del Priorat, i la Carta Europea del Turisme Sostenible, que són iniciatives que promouen la valorització del territori i dels paisatges, així com el foment d'un turisme sostenible i respectuós amb l'entorn.

L'any 2019 el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, que és qui té la competència per decidir la tramitació de les candidatures a Patrimoni Mundial de la UNESCO, de manera acordada amb la Generalitat i els impulsors de la candidatura, van decidir retirar la candidatura de manera estratègica per tenir més opcions en el futur, ja que si en resultés rebutjada no es podria tornar a plantejar. Dit això, el projecte segueix viu, evolucionant i millorant, de manera que en un futur pròxim pugui esdevenir una realitat.

Enllaç: <http://www.candidaturapriorat.org/la-candidatura>

3. METODOLOGIA

La metodologia consta del conjunt de mètodes i tècniques utilitzades al llarg del procés d'elaboració del Pla de Reactivació Socioeconòmica del Priorat per arribar als objectius plantejats en un inici. L'esquema que s'adjunta mostra el procés que s'ha seguit en l'elaboració de cada una de les fases del pla: fase d'anàlisi, fase de diagnosi i pla d'acció.

En la **fase d'anàlisi** s'utilitza una **metodologia mixta**, ja que inclou tant l'enfocament quantitatiu, basat en l'anàlisi numèric de les variables socials i econòmiques, com l'enfocament qualitatiu, basat en les opinions i percepcions subjectives dels agents del territori.

Primer s'ha elaborat l'**anàlisi quantitativa**, on s'han desglossat les dades sobre la incidència directa del virus als diferents municipis del Priorat, així com el conjunt d'indicadors socials i econòmics que mostren l'impacte que ha patit la comarca des de març de 2020.

Un cop feta l'anàlisi quantitativa, s'ha realitzat una discussió sobre els agents territorials que calia consultar, tenint en compte els diferents sectors i organismes del territori, i els municipis més afectats per la pandèmia, de manera que quedés constància de l'opinió i les percepcions d'aquests actors.

Seguidament s'han preparat el conjunt d'entrevistes que cal realitzar, amb una estructura similar, però personalitzades depenent de la informació que podia facilitar cada interlocutor. També un model d'enquesta per enviar al conjunt d'empreses i autònoms que hi ha als municipis prioratins.

Finalment s'ha efectuat l'**anàlisi qualitativa** entrevistant el conjunt d'agents seleccionats i sintetitzant la informació que anaven expressant, analitzant el conjunt de respostes, diferenciant entre sectors productius.

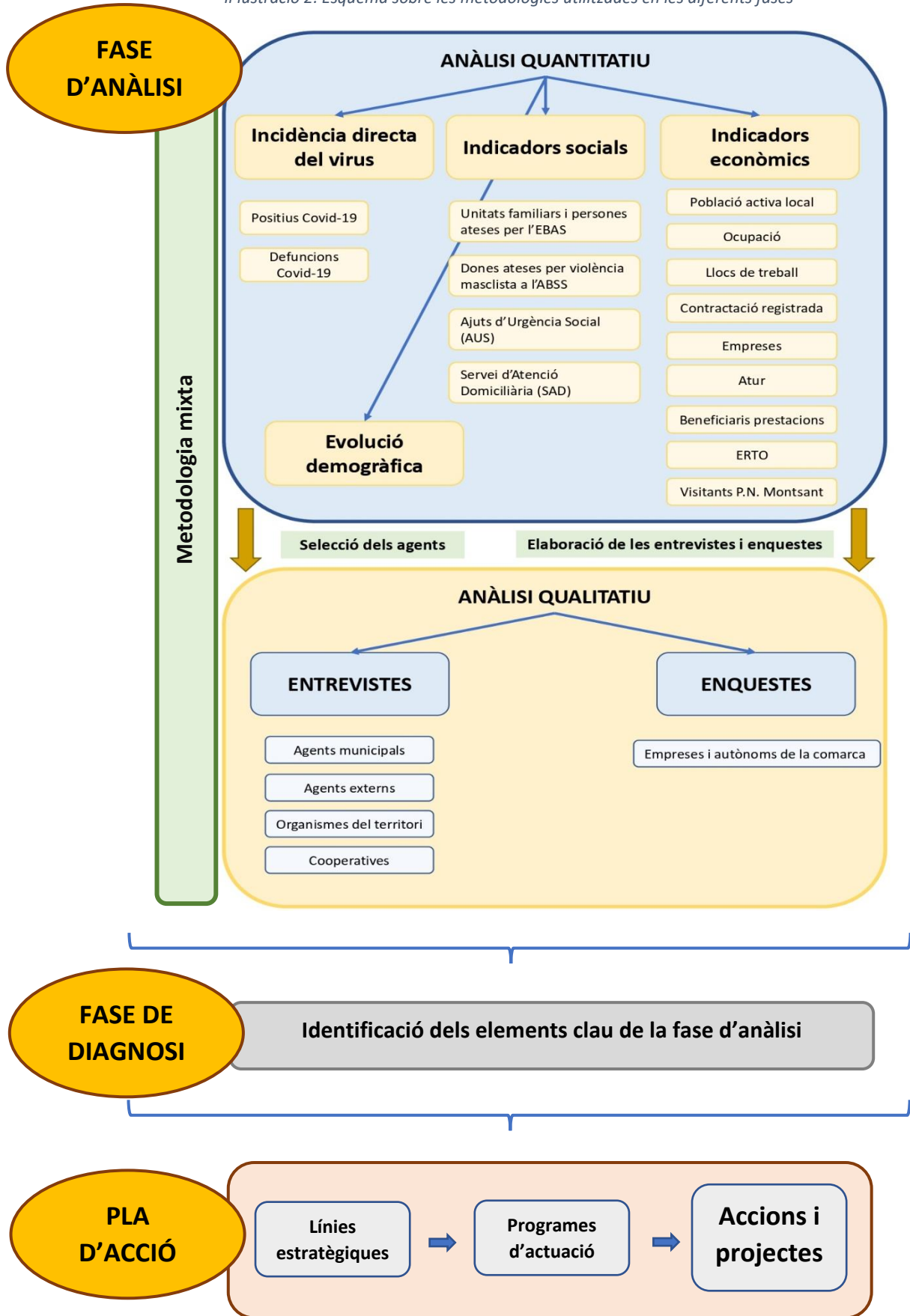
D'acord amb les informacions recopilades en la fase d'anàlisi, es realitza el document referent a la **diagnosi**, on s'identifiquen els elements principals i més rellevants que han anat sorgint al llarg de tot el procés d'anàlisi.

D'aquesta manera, un cop completada la diagnosi i identificats tots els elements clau, s'elabora el document del **pla d'acció**, on es concreten les línies estratègiques que cal seguir, els programes d'actuació i les accions i projectes concrets, contemplant un ordre de prioritització i possibles fonts de finançament per desenvolupar-ho.

Per realitzar l'estudi s'han utilitzat diferents eines (software) que cal anomenar perquè quedi clar com s'han efectuat els diversos processos d'anàlisi: el conjunt d'indicadors quantitatius s'han tractat mitjançant Microsoft Office Excel; el conjunt d'anàlisis espacials i mapes s'ha fet mitjançant el programari QGIS, i les enquestes a empreses s'han realitzat mitjançant formularis de Google.

Il·lustració 2: Esquema sobre les metodologies utilitzades en les diferents fases

Font: Elaboració pròpia

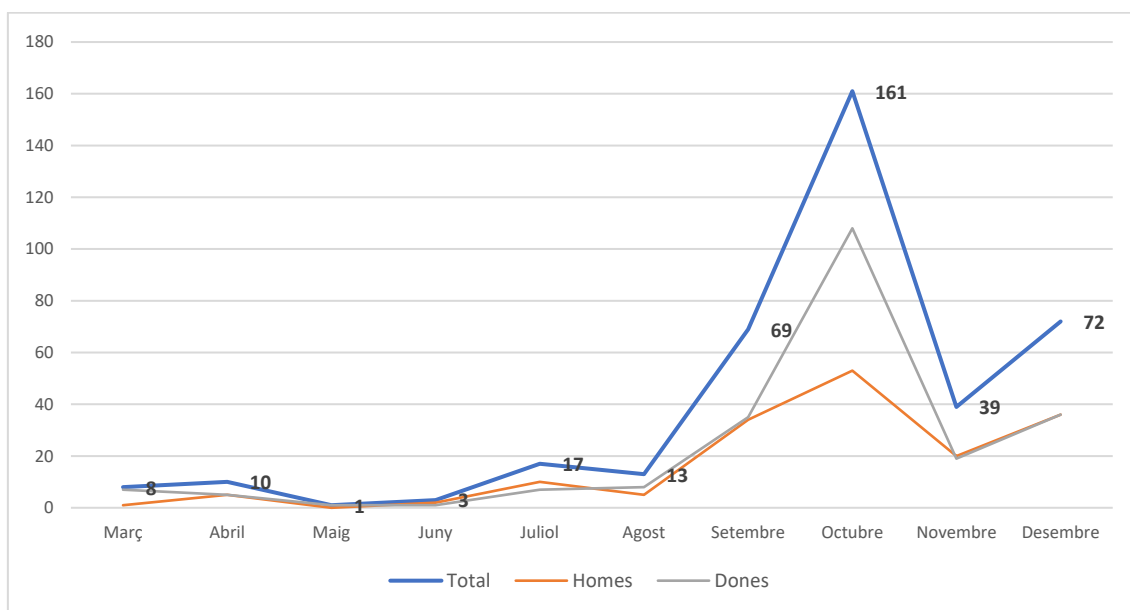
4. INCIDÈNCIA DIRECTA DE LA COVID-19 ALS MUNICIPIS DEL PRIORAT

Amb l'objectiu de mesurar i conèixer l'impacte de la pandèmia de la Covid-19 al Priorat, a continuació s'analitzen el conjunt de dades referents als casos positius i a les defuncions registrades als municipis de la comarca.

Com a comentaris generals cal destacar que el nombre total de casos positius a la comarca ha estat de 393 (fins al 31 de desembre de 2020), dels quals el 59% s'han detectat a Falset, ja que aquesta població acull al seu terme municipal una residència per a la gent gran que s'ha vist força afectada durant la segona onada de la pandèmia. També cal remarcar que no tots els municipis s'han vist afectats, ja que s'han detectat casos en 18 de les 23 poblacions: la Figuera, el Lloar, la Morera de Montsant, Pradell de la Teixeta i la Vilella Baixa no han registrat cap cas positiu.

Si es diferencia entre home si dones, s'observa que el 58% dels casos (227) corresponen a positius de dones, i el 42% (166) als homes. Aquesta xifra segurament es pot explicar a causa del major nombre de dones que hi ha entre les edats més avançades, també residint a les residències de gent gran.

Gràfic 1: Evolució de les proves positives de Covid-19 al Priorat (2020)

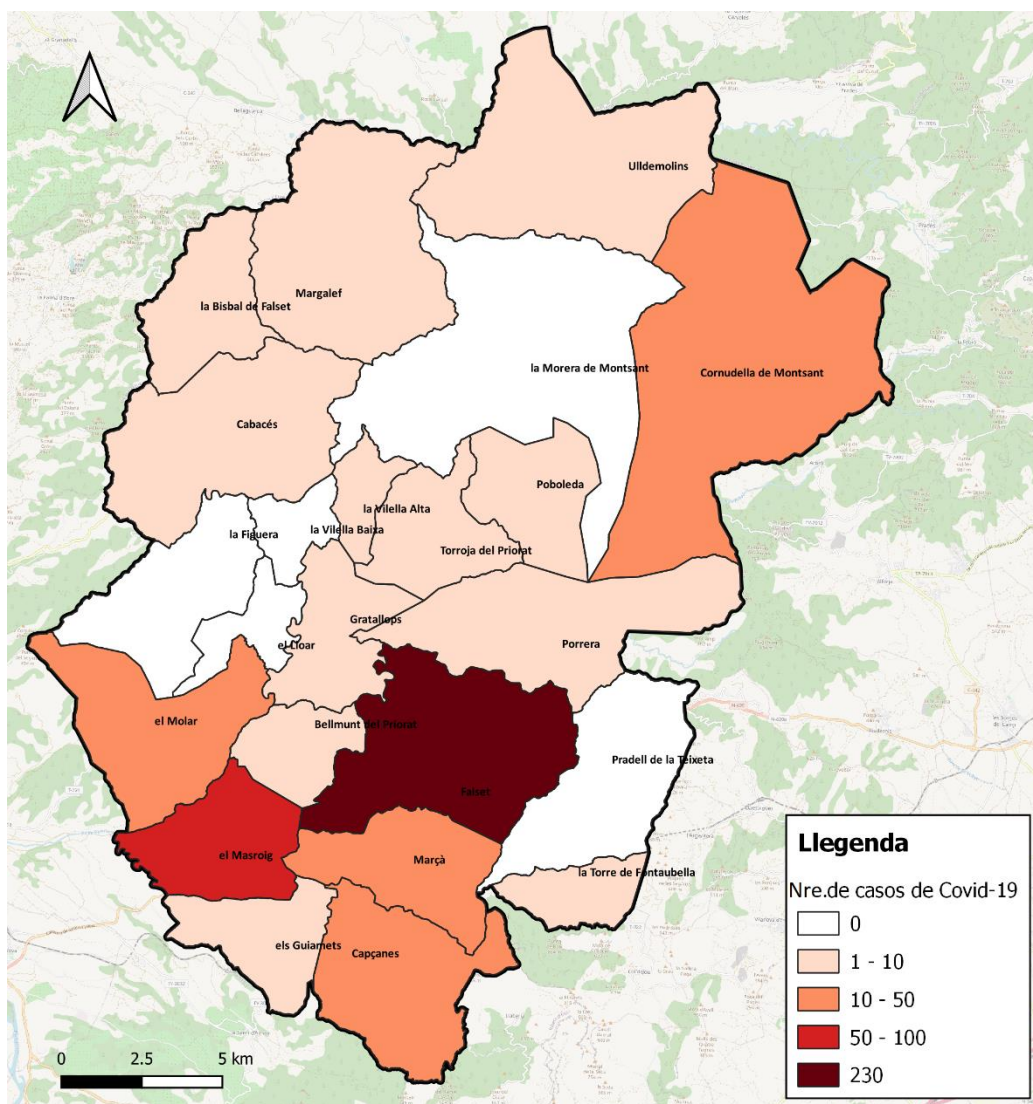
Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de la Generalitat de Catalunya (dadesocovid.cat)

L'evolució de les xifres de positius a la comarca indiquen que en la primera onada, iniciada al mes de març, els municipis de comarca gairebé no es van veure afectats per casos positius, registrant-ne només 22 entre març i juny. Durant el juliol i l'agost s'aprecia un petit augment dels casos, amb 17 i 13 positius respectivament. A partir del

mes de setembre la tendència canvia i s'observa un clar augment dels casos, amb 69 positius que representen el 18% del total, més que la suma de tots els mesos anteriors (52). Durant el mes d'octubre es confirma la tendència a l'alça de casos positius, amb un total de 161 persones afectades que representen el 41% del total registrat. Al novembre els casos positius van baixar fins als 39, però al desembre es registra un altre repunt i les xifres augmenten fins als 72 positius.

Mapa 1: Nre. total de casos positius de Covid-19 per municipi (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de la Generalitat de Catalunya (dadescovid.cat)

Taula 1: Número de casos positius de Covid-19 als municipis del Priorat (2020)

MUNICIPI	Març			Abril			Maig			Juny			Juliol			Agost			Setembre			Octubre			Novembre			Desembre			TOTAL		
	H	D	T	H	D	T	H	D	T	H	D	T	H	D	T	H	D	T	H	D	T	H	D	T	H	D	T	H	D	T	H	D	T
Bellmunt del Priorat		1	1			0			0			0			0			0	1	2	3			0			0			0	1	3	4
Bisbal de Falset, la			0			0			0	1	1	2			0			0			0	1		1			0	2	1	3			
Cabacés			0			0			0			0			0			0		1	1	2			2			0	2	1	3		
Capçanes		1	1			0			0			0			0	2	1	3	6	7	13			0	1		1	9	9	18			
Cornudella de Montsant			0			0			0		1	1			0	2		2	3	1	4			0	2	3	5	1	1	2	8	6	14
Falset	1	1	2	1	4	5			0	2		2	3	3	6	2	7	9	21	22	43	36	90	126	8	10	18	9	10	19	83	147	230
Figuera, la			0			0			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0	0	0	
Gratallops			0			0		1	1			0			0		1	1			0	3	2	5			0	0	3	4	7		
Guiamets, els			0			0			0			0	1		1			0			0			0	2	1	3			0	3	1	4
Lloar, el			0			0			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0	0	0	
Marçà		1	1			0			0			0			0			0		2	2	2	4	6	1	1	2			0	3	8	11
Margalef		1	1			0			0			0	2		2			0			0			0			0			0	2	1	3
Masroig, el		1	1			0			0			0	2	1	3	1		1			0	2	1	3	4	4	8	24	22	46	33	29	62
Molar, el			0	1		1			0			0		1	1			0	4	2	6	2		2			0	1	1	2	8	4	12
Morera de Montsant, la			0			0			0			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0
Poboleda			0	2		2			0			0	1		1			0	1	1	2			0			0		2	2	4	3	7
Porrera		1	1			0			0			0		1	1			0			0			0			0			0	0	2	2
Pradell de la Teixeta			0			0			0			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0
Torre de Fontaubella, la			0			0			0			0			0			0			0		1	1			0			0	0	1	1
Torroja del Priorat			0		1	1			0			0			0			0		2	2			0			0			0	0	3	3
Ulldemolins			0	1		1			0			0			0			0	2	1	3		2	2	2	2	2	0	5	3	8		
Vilella Alta, la			0			0			0			0			0			0			0		1	1			0			0	0	1	1
Vilella Baixa, la			0			0			0			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0
PRIORAT	1	7	8	5	5	10	0	1	1	2	1	3	10	7	17	5	8	13	34	35	69	53	108	161	20	19	39	36	36	72	166	227	393

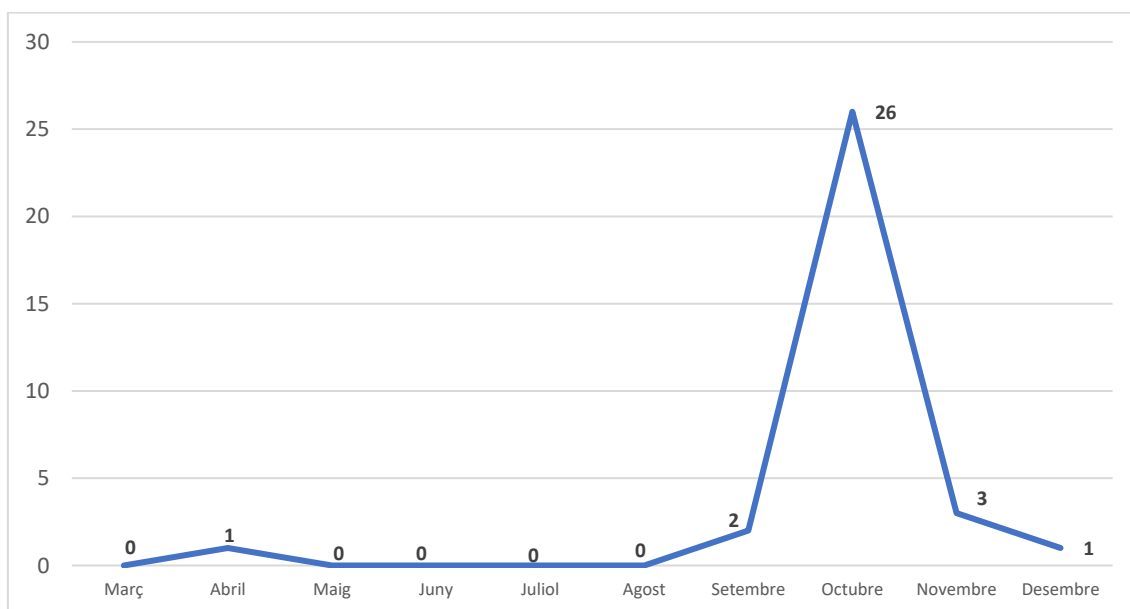
Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de la Generalitat de Catalunya (dadesocovid.cat)

Les xifres sobre les defuncions causades per la Covid-19 indiquen que un total de 33 persones han perdut la vida fins al dia d'avui (31 desembre de 2020) a la comarca. L'evolució mensual dels casos confirma el que indiquen les dades sobre casos positius, és a dir, que durant la primera onada, iniciada al març, l'afectació als municipis de la comarca va ser baixa, amb una única defunció registrada durant el període març - agost. La segona onada, en canvi, sí que ha tingut una forta afectació a la comarca, sumant un total de 26 defuncions durant el període setembre - octubre, 23 de les quals (79%) s'han produït el mes d'octubre. Els dos últims mesos de l'any també es registren casos de defuncions a la comarca (4), però amb una clara reducció en comparació amb el mes d'octubre, que ha estat el mes més crític del període amb diferència.

Gràfic 2: Evolució mensual de les defuncions causades per Covid-19 al Priorat (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de la Generalitat de Catalunya (dadesocovid.cat)

5. SERVEIS SOCIALS DEL PRIORAT

Els Serveis Socials es componen de cadascuna de les activitats i programes dedicats a millorar el benestar de les persones que habiten la comarca. Des de l'Administració general s'estableixen àrees d'actuació bàsiques de serveis socials, de manera que cada cas concret segueix un canal depenent de la naturalesa de l'ajuda o atenció que es requereix.

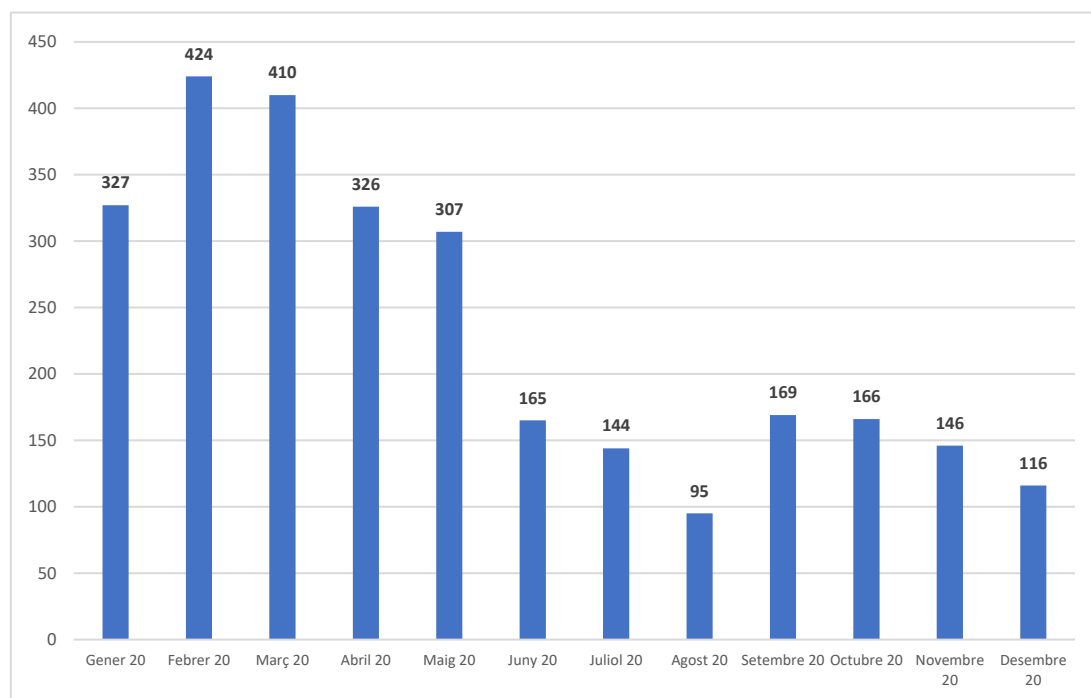
Seguidament es comenten les dades referents al conjunt de serveis que es presten des del Consell Comarcal, ja que ha estat, i segueix sent, un dels canals d'atenció més important, més encara en un context de crisi sanitària com l'actual.

5.1 Unitats familiars i persones ateses pels EBAS

En aquest primer apartat s'adjunten les dades referents a les unitats familiars que han requerit ser ateses pels EBAS, i el nombre de persones, segons sexe i grup d'edat, que també han requerit atenció.

L'evolució del nombre d'unitats familiars ateses pels EBAS mostra una forta demanda durant els primers mesos de pandèmia, arribant a pics de 424 famílies ateses. Els següents mesos les xifres baixen, sobretot a partir del juny, amb dades que se situen entre les 169 i les 95 unitats familiars ateses.

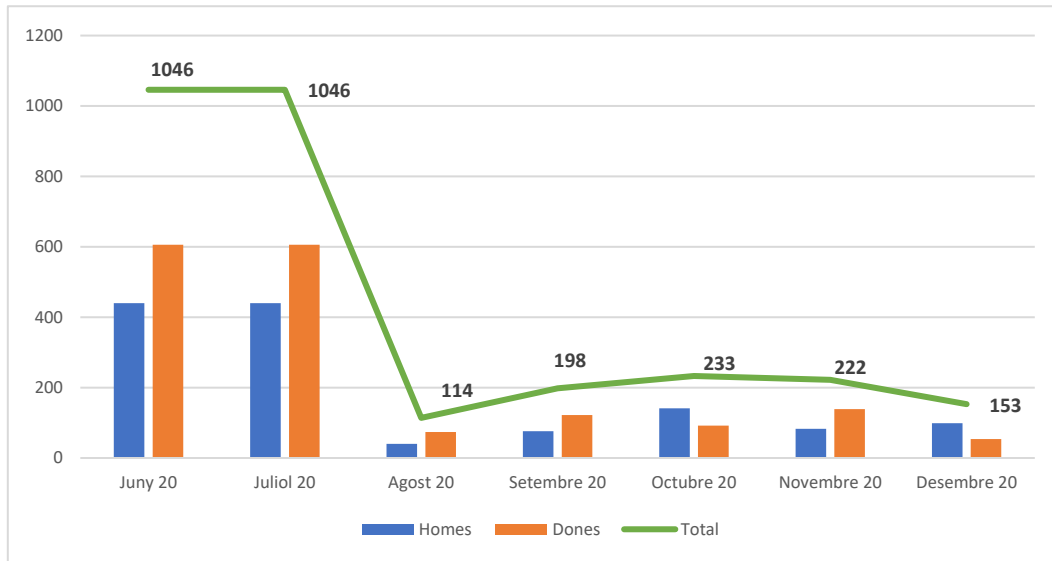
Gràfic 3: Evolució del nre. d'unitats familiars ateses pels EBAS al Priorat (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

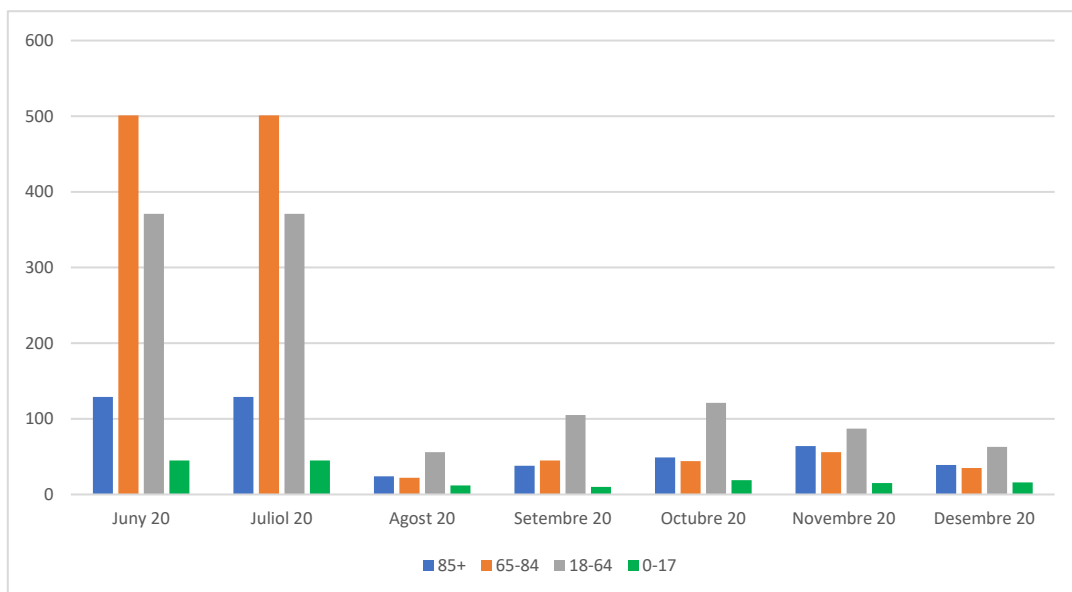
Gràfic 4: Evolució del nre. de persones ateses pels equips bàsics d'atenció social, segons sexe (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'evolució del nombre de persones ateses pels equips bàsics d'atenció social mostra uns valors molt elevats durant els mesos de juny i juliol, amb més de 1.000 persones ateses, el que representa més d'un 11% del total de població del Priorat. Aquestes xifres baixen bruscament a partir del mes d'agost (-932), i tornen a augmentar lleugerament els següents mesos, però de manera progressiva, arribant al novembre de 2020 amb 222 persones ateses. Les dades de desembre tornen a mostrar un descens, fins a les 153 persones ateses. El balanç entre homes i dones mostra un major nombre de dones que requereixen atenció, en tots els mesos, excepte a l'octubre.

Gràfic 5: Evolució del nre. de persones ateses pels equips bàsics d'atenció social, segons grup d'edat al Priorat (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

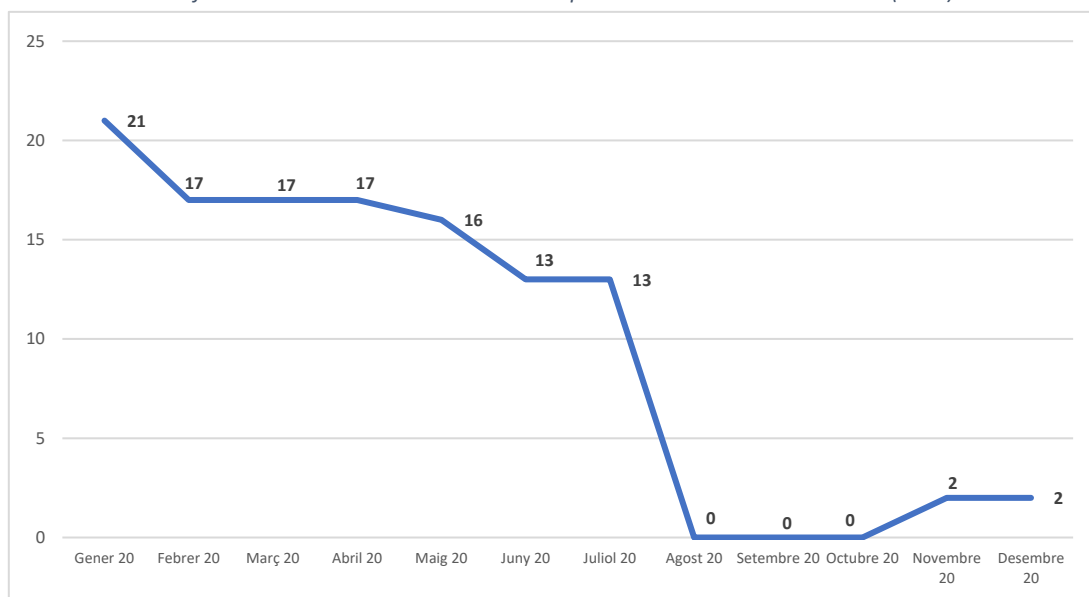
Les dades segregades per grups d'edat mostren com durant el juny i el juliol les persones que van requerir més atenció van ser les que tenen entre 65 i 84 anys, amb més de 500 casos. Durant els següents mesos les xifres cauen en picat, sempre per sota de 50. El segon grup d'edat que ha requerit més atenció ha estat el de persones d'entre 18 i 64 anys, amb més de 370 casos durant el juny i el juliol. A partir de llavors les dades baixen a l'agost, però tornen a augmentar lleugerament fins als 121 a l'octubre. El mes següent tornen a reduir-se fins les 87. Els dos grups restants presenten unes xifres absolutes baixes perquè representen percentatges petits de la població, però destaca el de majors de 85 anys, amb 129 casos durant el juny i el juliol.

5.2 Dones ateses per violència masclista a l'ABSS

Les xifres sobre dones ateses per violència masclista al Priorat indiquen un descens constant dels casos registrats, passant de 21 atencions al gener de 2020 a 13 atencions al mes de juliol, i a 0 atencions a partir del mes d'agost. Al novembre es tornen a registrar 2 casos d'atenció per violència masclista.

Aquests resultats poden significar moltes coses i cal analitzar-los en compte. No sembla raonable pensar que a partir del confinament hagin baixat els casos de violència masclista, ja que les parelles i famílies s'han vist obligades a passar llargs períodes de temps tancades a casa. El que sembla més factible pensar és que a causa d'aquest aïllament s'hagin detectat molts menys casos durant els períodes de confinament. És una tendència que s'ha donat al conjunt de Catalunya, menys denúncies, però més trucades al telèfon d'atenció destinat a aquest motiu (016).

Gràfic 6: Evolució del nre. de dones ateses per violència masclista al Priorat (2020)

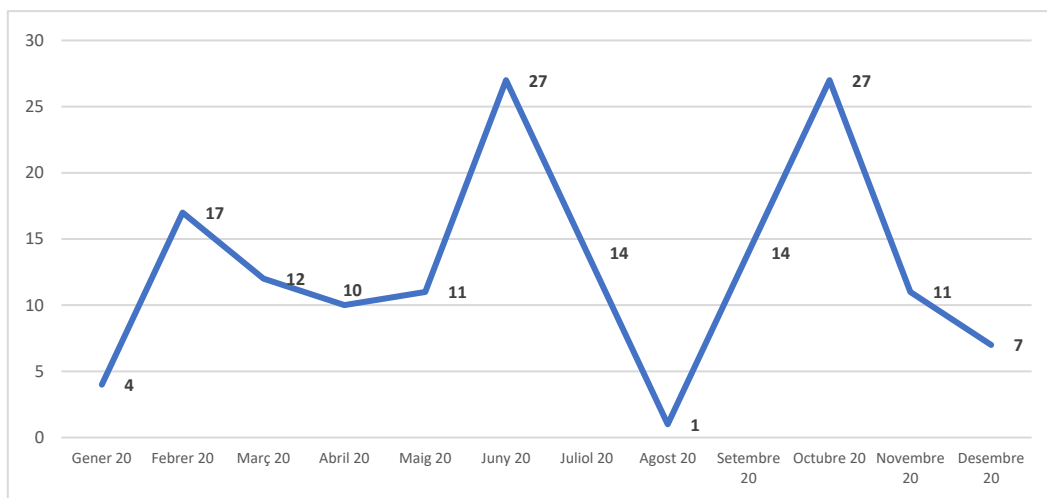
Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Afers Socials i Família

5.3 Ajuts d'Urgència Social (AUS)

Els Ajuts d'Urgència Social (AUS) són ajuts no periòdics, de caràcter assistencial, subjectes a limitació pressupostària, que no generen dret de continuïtat, destinats a les persones físiques amb escassos recursos econòmics amb el fi d'atendre unes necessitats concretes.

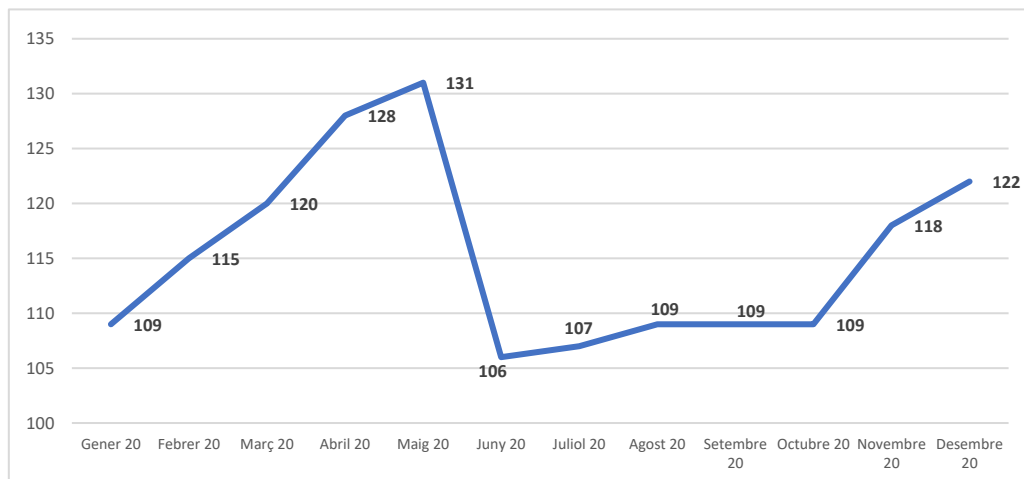
Gràfic 7: Evolució del nre. unitats familiars ateses amb AUS al Priorat (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'evolució d'aquests ajuts oscil·la segons els períodes de confinament que s'han anat decretant, i per tant, està molt lligat a la falta d'activitat econòmica. Els valors màxims es registren durant els mesos de juny i octubre, amb 27 unitats familiars ateses pels AUS. Per contra, el valor mínim del període es registra a l'agost amb una sola unitat familiar atesa.

Gràfic 8: Evolució del nre. d'unitats familiars ateses amb ajut del banc d'aliments al Priorat (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

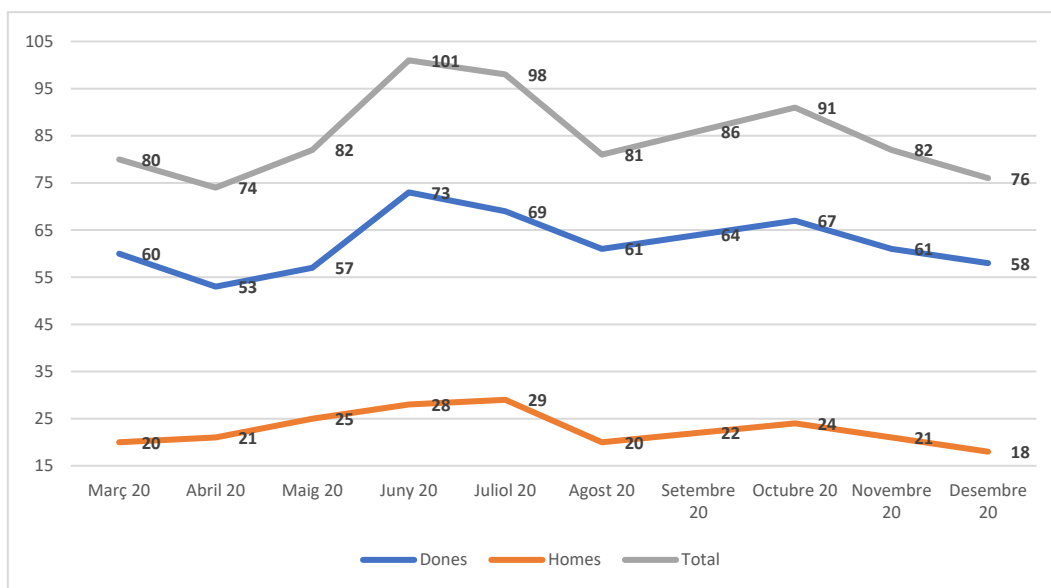

Referent als ajuts que s'han donat des del banc d'aliments, s'aprecia una tendència a l'alça des del mes de gener de 2020, arribant als valors màxims durant el mes de maig, amb 131 unitats familiars ateses. A partir d'aquest mes els valors baixen i gairebé 30 unitats familiars deixen de requerir el servei, tornant a registrar valors similars als d'abans de la pandèmia. Al mes de novembre es registra un lleuger repunt de 9 famílies més que requereixen ajuda del banc d'aliments i al mes de desembre un altre repunt de 4 famílies més.

5.4 Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)

El Servei d'Atenció Domiciliària també ha estat indispensable des de l'inici de la crisi de la Covid-19, ja que les restriccions de mobilitat han fet que moltes persones no es poguessin desplaçar als llocs on rebien atenció.

Gràfic 9: Evolució del nre. de persones ateses pels Serveis d'Atenció Domiciliària (SAD) al Priorat (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Les xifres mostren com a partir del mes d'abril, data en què es registra el valor mínim amb 74 persones ateses, augmenten els casos de gent que requereix atenció domiciliària durant els següents mesos. Al juny es registren els valors màxims, amb 101 persones, i durant els dos mesos següents es va reduint aquest valor fins a les 81 atencions que es registren a l'agost. Amb el segon paquet de restriccions torna a augmentar el nombre de persones que han requerit atenció domiciliària, arribant a 91 durant l'octubre. Durant el novembre les dades tornen a reduir-se lleugerament fins als 82, i durant el desembre fins als 76.

Si es té en compte el sexe, s'aprecia com són més dones les que han requerit atenció domiciliària, més del doble que els homes en tots els mesos.

Taula 2: Evolució del nre. de persones ateses pels SAD segons grup d'edat al Priorat (2020)

	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
65 +	78	71	76	95	92	79	83	89	80	74
16 - 64	2	3	5	5	5	1	2	1	1	1
0 - 15	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Total	80	74	82	101	98	81	86	91	82	76

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

En la taula se segreguen aquestes dades tenint en compte els grups d'edats dels demandants del Servei d'Atenció Domiciliària. Com és previsible, més del 95% dels demandants tenen 65 anys o més.

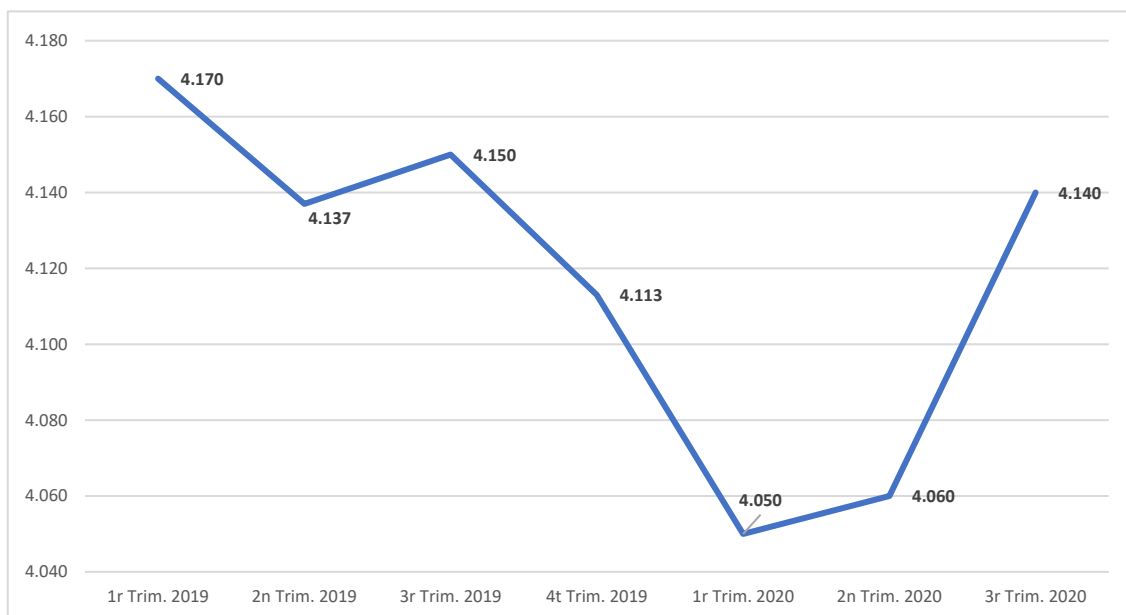
6. INDICADORS ECONÒMICS DELS MUNICIPIS DEL PRIORAT

Amb l'objectiu de quantificar l'impacte econòmic que han patit els municipis de la comarca, seguidament es desglossen el conjunt d'indicadors econòmics, en l'àmbit municipal i en l'àmbit comarcal, per avaluar l'evolució que han seguit durant els últims mesos, i d'aquesta manera quantificar l'impacte econòmic que ha generat la pandèmia al Priorat.

6.1 Població activa local registrada

La població activa d'un país es compon de la quantitat de persones que s'han integrat al mercat de treball. Està composta per tots els habitants en edat laboral que o bé treballen en una feina remunerada (població ocupada) o bé es troben en plena cerca de feina (població en atur). Així doncs, la població activa es divideix en dos grups, els empleats i els desocupats. La fracció de població activa que busca feina, però que no és capaç de trobar-ne, determina la taxa d'atur.

Gràfic 10: Evolució de la població activa local registrada al Priorat (Període 2019-2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del sistema d'informació Mercuri, de la Diputació de Tarragona

Les dades mostren un descens en el nombre de persones que pertanyen al grup de població activa de la comarca. Si es comparen els trimestres de 2019 i 2020, en tots els períodes els valors actuals són inferiors als d'un any enrere, destacant per sobre dels altres el primer trimestre de 2019, amb 120 persones més que al primer trimestre de 2020, que és el que registra els valors mínims del període amb 4.050 persones.

Taula 3: Població activa local registrada al Priorat (Període 2019-2020)

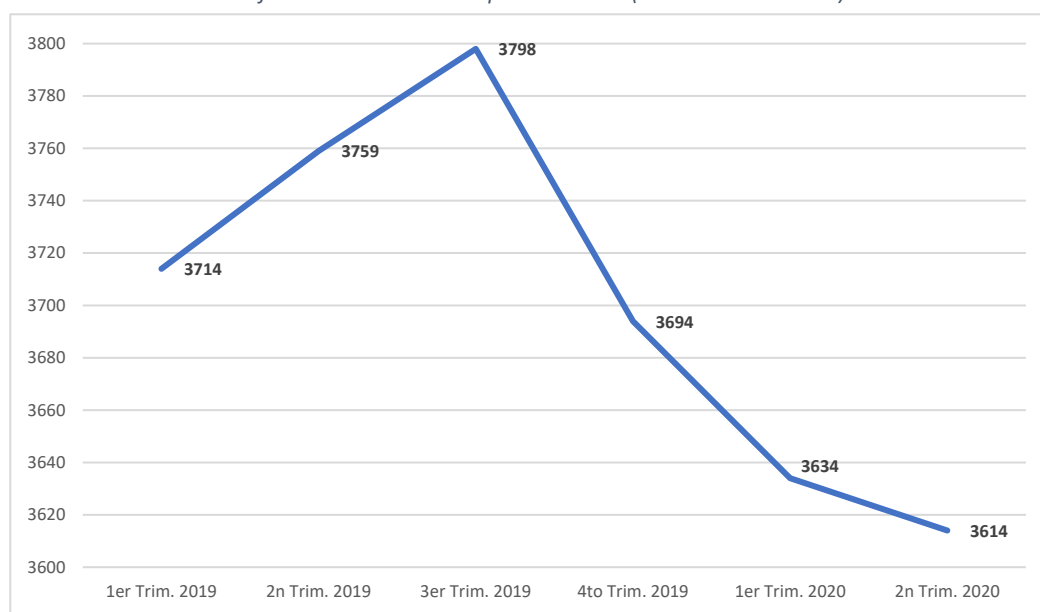
Rang d'edat	1r T. 19	2n T. 19	3r T. 19	4t T. 19	1r T. 20	2n T. 20	3r T. 20	Diferència entre els trimestres de 2019-2020		
								1r T. 19-20	2n T. 19-20	3r T. 19-20
De 16 a 24	267	262	273	270	267	262	272	0	0	-1
De 25 a 34	785	781	776	768	759	762	781	-26	-19	5
De 35 a 44	1.277	1.264	1.264	1.253	1.246	1.254	1.267	-31	-10	3
De 45 a 54	1.072	1.063	1.062	1.055	1.018	1.023	1.051	-54	-40	-11
De 55 a 64	769	767	775	767	760	759	769	-9	-8	-6
TOTAL	4.170	4.137	4.150	4.113	4.050	4.060	4.140	-120	-77	-10

Font: Elaboració pròpia amb dades del sistema d'informació Mercuri, de la Diputació de Tarragona

6.2 Ocupació

L'ocupació es compon de totes aquelles persones de la comarca que tenen feina en l'actualitat, dins o fora del territori. Aquestes dades es comenten tenint en compte els valors absoluts totals, la diferenciació entre homes i dones, i entre grups d'edat.

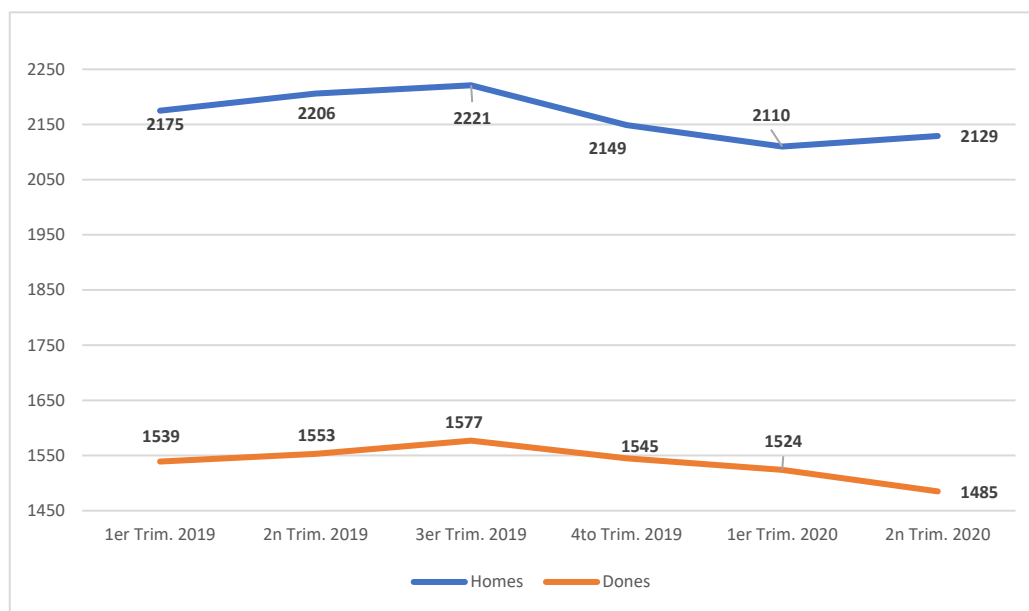
Gràfic 11: Evolució dels ocupats al Priorat (Període 2019 – 2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials d'IDESCAT

Gràfic 12: Evolució dels ocupats al Priorat segons sexe (Període 2019 – 2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials d'IDESCAT

Les dades generals mostren una reducció de les persones ocupades de la comarca, amb una caiguda de 184 ocupats des del 3r trimestre de 2019, dels quals la meitat són homes i la meitat dones, i una reducció de 20 ocupats des del 1r trimestre de 2020 (inici pandèmia), dels quals els homes en sumen 19, però les dones en perden 39, de manera que el còmput global és de menys 20.

Taula 4: Evolució dels ocupats (total, homes i dones) al Priorat (Període 2019 – 2020)

Període	Total	Homes	Dones
1r Trim. 2019	3.714	2.175	1.539
2n Trim. 2019	3.759	2.206	1.553
3r Trim. 2019	3.798	2.221	1.577
4t Trim. 2019	3.694	2.149	1.545
1r Trim. 2020	3.634	2.110	1.524
2n Trim. 2020	3.614	2.129	1.485
Dif. 1r Trim. 2019 i 2020	-80	-65	-15
Dif. 2n Trim. 2019 i 2020	-145	-77	-68

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials d'IDESCAT

Taula 5: Evolució dels ocupats als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020)

Municipi	1r Trimestre 2019			2n Trimestre 2019			3r Trimestre 2019			4t Trimestre 2019			1r Trimestre 2020			2n Trimestre 2020			Dif. 1r T 19 - 20	%	Dif. 2n T 19 - 20	%
	H	D	Total	H	D	Total	H	D	Total	H	D	Total	H	D	Total	H	D	Total				
Bellmunt del Priorat	62	43	105	68	45	113	73	45	118	63	41	104	62	42	104	63	41	104	-1	-1,0%	-9	-8,0%
Bisbal de Falset, la	44	35	79	46	36	82	46	34	80	48	33	81	47	30	77	50	30	80	-2	-2,5%	-2	-2,4%
Cabacés	70	37	107	70	38	108	68	39	107	73	40	113	63	37	100	64	39	103	-7	-6,5%	-5	-4,6%
Capçanes	90	68	158	90	72	162	91	78	169	88	76	164	84	75	159	85	68	153	1	0,6%	-9	-5,6%
Cornudella de Montsant	237	172	409	242	167	409	242	175	417	241	170	411	234	162	396	235	164	399	-13	-3,2%	-10	-2,4%
Falset	622	500	1.122	627	505	1.132	639	505	1.144	611	509	1.120	603	503	1.106	610	475	1.085	-16	-1,4%	-47	-4,2%
Figuera, la	27	14	41	28	13	41	27	11	38	26	10	36	26	12	38	26	15	41	-3	-7,3%	0	0,0%
Gratallops	69	36	105	70	40	110	69	42	111	67	43	110	64	42	106	64	37	101	1	1,0%	-9	-8,2%
Guimets, els	63	55	118	63	53	116	60	53	113	62	51	113	60	52	112	66	53	119	-6	-5,1%	3	2,6%
Lloar, el	26	20	46	25	21	46	25	18	43	25	17	42	25	18	43	25	21	46	-3	-6,5%	0	0,0%
Marçà	132	86	218	136	89	225	138	94	232	134	93	227	127	94	221	131	91	222	3	1,4%	-3	-1,3%
Margalef	22	12	34	22	10	32	21	8	29	20	10	30	21	10	31	20	11	31	-3	-8,8%	-1	-3,1%
Masroig, el	110	78	188	106	74	180	112	75	187	110	72	182	105	70	175	110	72	182	-13	-6,9%	2	1,1%
Molar, el	65	48	113	65	53	118	65	49	114	63	46	109	64	44	108	63	48	111	-5	-4,4%	-7	-5,9%
Morera de Montsant, la	41	24	65	45	26	71	43	31	74	41	23	64	40	26	66	39	23	62	1	1,5%	-9	-12,7%
Poboleda	88	46	134	89	47	136	87	54	141	82	46	128	81	48	129	84	49	133	-5	-3,7%	-3	-2,2%
Porrera	129	77	206	131	80	211	130	82	212	127	75	202	128	75	203	125	76	201	-3	-1,5%	-10	-4,7%
Pradell de la Teixeta	35	33	68	34	35	69	34	32	66	32	35	67	34	34	68	35	32	67	0	0,0%	-2	-2,9%
Torre de Fontaubella, la	24	22	46	25	21	46	26	20	46	23	20	43	25	21	46	26	20	46	0	0,0%	0	0,0%
Torroja del Priorat	37	22	59	39	22	61	38	26	64	34	24	58	37	25	62	34	23	57	3	5,1%	-4	-6,6%
Ulldemolins	102	65	167	102	63	165	103	61	164	100	63	163	97	60	157	99	60	159	-10	-6,0%	-6	-3,6%
Vilella Alta, la	34	16	50	34	15	49	35	16	51	35	16	51	35	16	51	32	15	47	1	2,0%	-2	-4,1%
Vilella Baixa, la	46	30	76	49	28	77	49	29	78	44	32	76	48	28	76	43	22	65	0	0,0%	-12	-15,6%
PRIORAT	2.175	1.539	3.714	2.206	1.553	3.759	2.221	1.577	3.798	2.149	1.545	3.694	2.110	1.524	3.634	2.129	1.485	3.614	-80	-2,2%	-145	-3,9%

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials d'IDESCAT *Verd = augmenta; taronja = es redueix

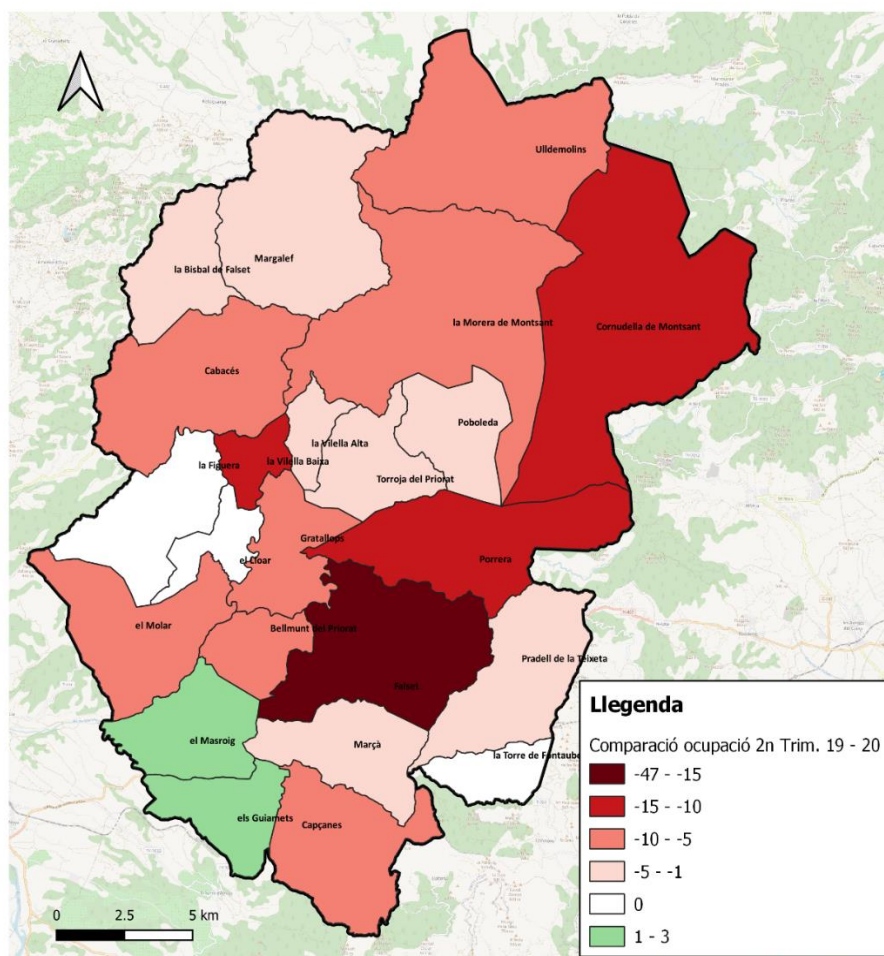

L'evolució de l'ocupació en l'àmbit municipal mostra com la majoria de poblacions han vist com es reduïen les persones ocupades dels seus pobles, tot i que s'ha detectat un comportament diferent en algunes poblacions.

Si es comparen les dades del primer trimestre de 2019 i de 2020 es veu com la reducció del conjunt comarcal ha estat de 80 ocupats (2,2%), essent Falset, Cornudella, el Masroig i Ulldemolins els pobles que han registrat una major reducció (entre 10 i 16 ocupats menys). Si es comparen els percentatges, Margalef passa a ser el municipi més afectat, amb una reducció de 8,8%, la Figuera amb un 7,7%, i el Masroig amb un 6,9%.

La comparació de les dades del segon trimestre confirma la tendència apreciada al primer. Falset és el poble que registra una major reducció en valors absoluts (47), però si es comparen els percentatges, la Vilella Baixa és el poble més afectat, amb una caiguda del 15,6% dels ocupats, la Morera de Montsant (-12,7%), Gratallops (-8,2%) i Bellmunt (-8%). Per contra, el Masroig passa a guanyar ocupats en relació amb el segon trimestre de 2019 (+2), i els Guiamets (+3).

Mapa 2: Diferència entre els ocupats del 2n trimestre de 2019 i 2020 als municipis del Priorat

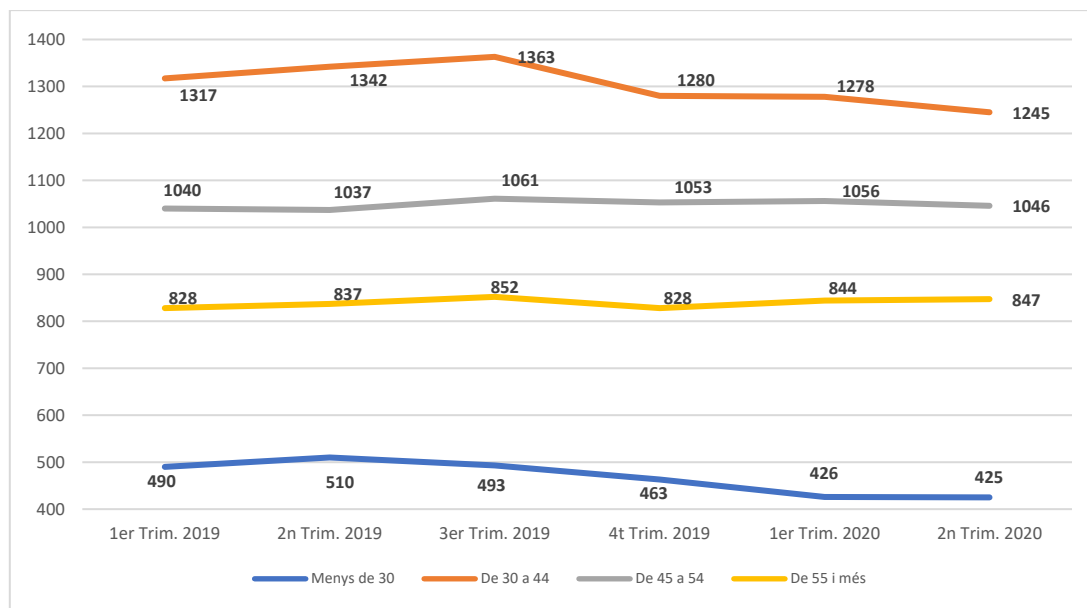

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials d'IDESCAT

Gràfic 13: Evolució dels ocupats (per grups d'edat) als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials d'IDESCAT

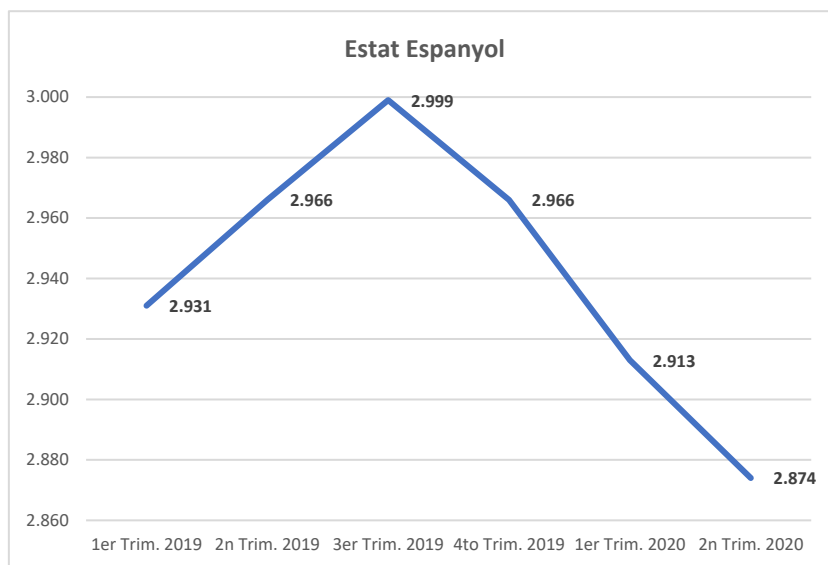
La majoria dels ocupats pertanyen al grup d'edat d'entre 30 i 44 anys, amb 1.245 persones, seguit del grup de 45 a 54 anys amb 1.046 persones, el de més de 55 anys amb 847 persones, i finalment el dels menys de 30 amb 425 persones.

Si s'analiza l'evolució de cada un dels grups, es pot apreciar com n'hi ha dos que clarament pateixen un retrocés en les seves xifres. El grup dels menys de 30 arriba al valor màxim del període al 2n trimestre del 2019, amb 510 ocupats, i a partir d'aquí va caient de forma constant fins als 425 que hi ha actualment, un descens de 85 persones en un any. El grup de persones d'entre 30 i 44 també experimenta una reducció considerable, passant de 1.363 ocupats al 3r trimestre de 2019, als 1.245 que es registren al segon trimestre de 2020 (-118 en menys d'un any). Els dos grups d'edat restants (de 45 a 54 i més de 55) presenten unes xifres força constants durant tots els períodes, amb petites variacions inferiors a 30.

Si es té en compte la nacionalitat de les persones ocupades de la comarca també s'aprecien diferències entre els dos grans grups contemplats (gent de l'Estat Espanyol i estrangers). Tots dos grups augmenten de forma constant fins al tercer trimestre de 2019 a causa de les campanyes de verema i de l'olivera, que ocupen a molta gent. A partir d'aquí les dades cauen, en el cas de les persones de l'Estat Espanyol de forma constant fins al segon trimestre de 2020, sumen un total de 57 persones menys ocupades, i en el cas dels estrangers es redueix en 51 persones fins al primer trimestre de 2020, però augmenta lleugerament (+10) del primer al segon trimestre de 2020.

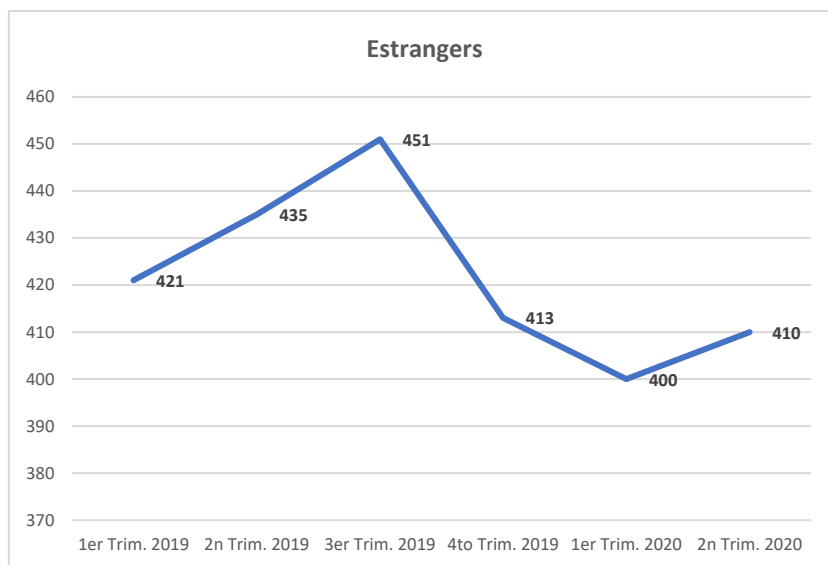

Gràfic 14: Evolució dels ocupats (per nacionalitat) als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020) (1)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials d'IDESCAT

Gràfic 15: Evolució dels ocupats (per nacionalitat) als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020) (2)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials d'IDESCAT

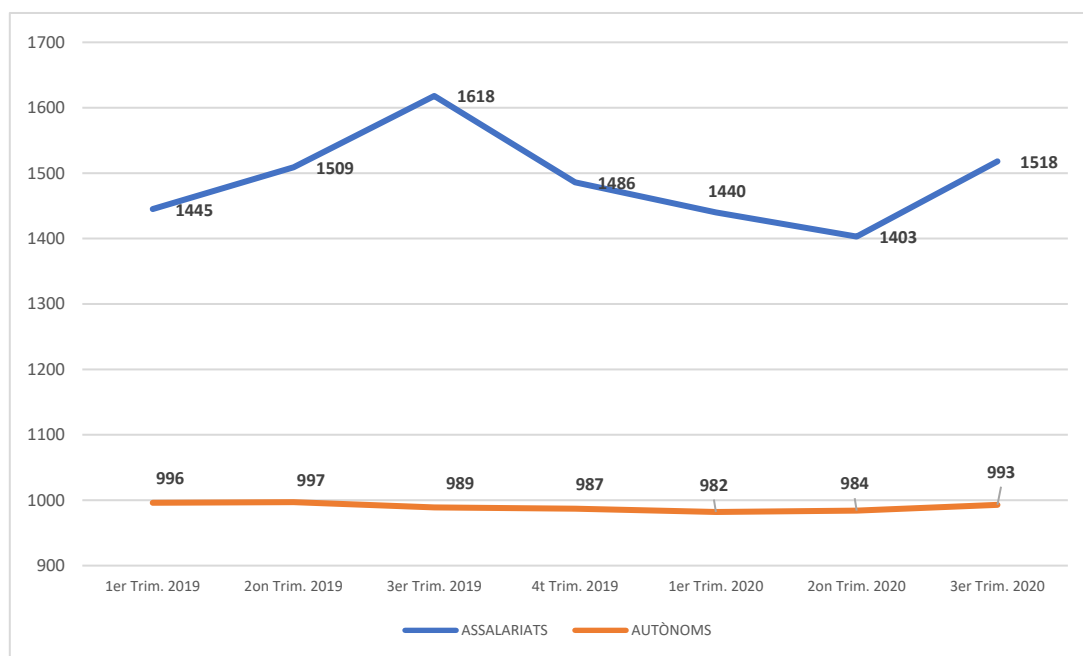

6.3 Llocs de treball

Els treballadors ocupats es divideixen en dos grans grups depenent de la tipologia de contractació que tenen: els treballadors assalariats són aquells que perceben un salari per part d'una empresa que els contracta, a canvi de la seva força de treball; mentre que els treballadors autònoms efectuen treballs per compte propi fora de l'àmbit de direcció d'una altra persona i venen els seus serveis a tercers.

En aquest apartat es comenten les dades de treballs assalariats i treballs autònoms que hi ha a la comarca. L'evolució de les xifres totals mostra algunes diferències significatives que cal comentar.

Gràfic 16: Evolució del nre. de treballs assalariats i autònoms al Priorat (Període 2019 – 2020)

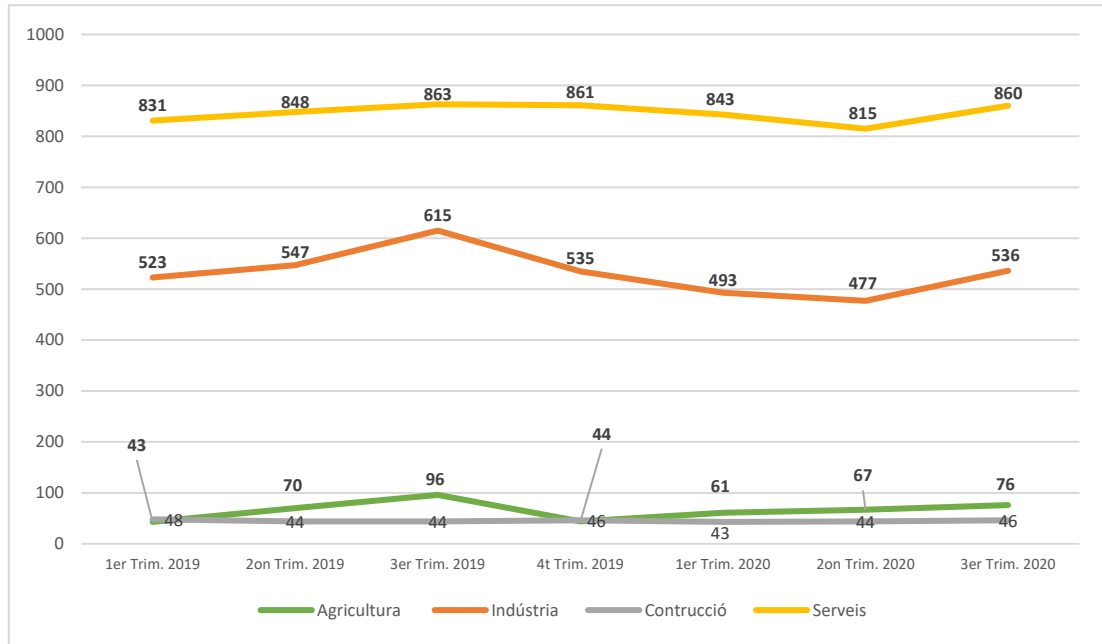
Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

Els treballadors assalariats són majoria, representant entorn al 60% del total de treballadors del territori. La majoria pertanyen al sector serveis, que augmenta dels 831 als 860 durant el període 2019 - 2020, seguit del sector industrial, que és el que ha oscil·lat més, passant de 615 al tercer trimestre de 2019 a 536 al tercer trimestre de 2020. L'agricultura ha evolucionat passant dels 96 als 76 treballadors durant aquest últim any, i el sector de la construcció s'ha mantingut força estable, amb pocs canvis.

En el còmput total, actualment hi ha més treballadors assalariats que durant el primer trimestre de 2019, i més que durant el mínim registrat del període al segon trimestre de 2020, però no s'ha arribat als nivells màxims registrats durant el tercer trimestre de 2019.

Gràfic 17: Evolució del nre. de treballs (assalariats) per sector d'activitat al Priorat (Període 2019 – 2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

Les dades referents als autònoms mostren una evolució molt constant durant el període 2019-2020, amb pocs canvis en el nombre total d'autònoms que pertanyen a cada sector.

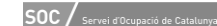
Gràfic 18: Evolució del nre. de treballs (autònoms) per sector d'activitat al Priorat (Període 2019 – 2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

El sector serveis segueix sent el majoritari, amb més del 40% del total d'autònoms de la comarca. Registra els valors més elevats del període durant el tercer trimestre de 2020, després d'arribar als valors mínims al primer trimestre del mateix any (+20). Els autònoms del sector agrícola representen més del 30% del total d'autònoms i és el sector que registra la baixada més gran (-15) des dels inicis de 2019. Els sectors de la construcció i l'industrial tenen un nombre d'autònoms similar i l'evolució que pateixen és molt plana, amb variacions molt baixes.

Gràfic 19: Evolució del nre. de llocs de treball (assalariats) per sector d'activitat als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020)

Municipi	1r Trimestre 2019					2n Trimestre 2019					3r Trimestre 2019					4t Trimestre 2019					1r Trimestre 2020					2n Trimestre 2020					3r Trimestre 2020				
	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total
Bellmunt del Priorat	0	25	0	10	35	0	26	0	9	35	0	26	0	11	37	0	23	0	11	34	0	22	0	10	32	0	24	0	10	34	0	29	0	10	39
Bisbal de Falset, la	0	3	0	6	9	0	3	0	7	10	0	3	0	6	9	0	6	0	7	13	0	3	0	7	10	0	3	0	6	9	0	3	0	8	11
Cabacés	4	5	2	8	19	4	5	2	7	18	4	5	2	9	20	4	6	2	10	22	4	5	2	9	20	4	5	2	8	19	4	5	3	9	21
Capçanes	0	31	8	15	54	0	35	8	15	58	0	36	9	16	61	0	32	9	17	58	0	32	9	17	58	0	31	9	15	55	0	35	9	18	62
Cornudella de Montsant	0	41	2	112	155	1	41	3	122	167	1	39	2	122	164	1	36	2	123	162	5	35	3	110	153	4	36	1	106	147	4	39	1	121	165
Falset	6	147	16	419	588	6	156	15	416	593	5	151	15	431	602	5	144	17	451	617	5	141	15	452	613	5	129	16	420	570	5	134	17	432	588
Figuera, la	0	4	4	6	14	0	4	0	6	10	0	4	0	6	10	0	4	0	5	9	0	4	0	6	10	0	4	0	7	11	0	4	0	6	10
Gratallops	2	90	1	55	148	2	94	1	63	160	2	117	1	65	185	2	97	0	54	153	1	88	0	48	137	0	87	0	54	141	0	96	0	54	150
Guiamets, els	3	5	3	33	44	3	4	4	33	44	3	4	4	33	44	3	4	4	33	44	3	5	3	32	43	3	5	5	34	47	3	5	4	38	50
Lloar, el	0	5	0	4	9	0	6	0	4	10	0	11	0	4	15	0	7	0	4	11	0	5	0	4	9	0	5	0	4	9	0	9	0	4	13
Marçà	1	24	1	16	42	1	21	1	15	38	1	32	1	14	48	2	25	1	10	38	2	22	0	11	35	2	24	0	11	37	1	27	2	16	46
Margalef	0	0	0	11	11	0	0	0	10	10	0	0	0	8	8	0	0	0	8	8	0	0	0	8	8	0	0	0	7	7	0	0	0	8	8
Masroig, el	19	41	1	19	80	44	40	1	18	103	56	48	1	19	124	10	43	1	19	73	23	37	1	19	80	29	34	1	20	84	39	44	1	21	105
Molar, el	0	19	1	8	28	0	19	1	12	32	0	28	1	10	39	0	22	1	9	32	0	17	1	11	29	0	17	1	11	29	0	20	1	11	32
Morera de Montsant, la	2	27	1	13	43	2	29	1	15	47	2	38	0	11	51	2	28	1	12	43	2	25	0	9	36	2	26	0	10	38	2	32	0	9	43
Poboleda	0	3	2	21	26	0	3	2	25	30	17	4	3	22	46	9	3	2	18	32	9	2	3	20	34	12	2	2	20	36	11	2	1	20	34
Porrera	0	24	0	20	44	0	31	0	21	52	0	34	0	19	53	0	24	0	18	42	0	23	0	19	42	0	21	0	19	40	0	27	0	21	48
Pradell de la Teixeta	6	6	5	8	25	7	7	5	8	27	5	7	5	7	24	6	8	6	8	28	7	9	6	8	30	6	7	6	8	27	7	7	6	7	27
Torre de Fontaubella, la	0	0	1	4	5	0	0	0	4	4	0	0	0	4	4	0	0	0	4	4	0	0	0	6	6	0	0	0	6	6	0	0	0	7	7
Torroja del Priorat	0	12	0	13	25	0	14	0	11	25	0	18	0	16	34	0	13	0	11	24	0	10	0	11	21	0	9	0	12	21	0	9	0	13	22
Ulldemolins	0	2	0	23	25	0	2	0	19	21	0	2	0	22	24	0	4	0	21	25	0	2	0	19	21	0	2	1	20	23	0	2	1	19	22
Vilella Alta, la	0	2	0	2	4	0	2	0	2	4	0	4	0	2	6	0	1	0	2	3	0	1	0	1	2	0	1	0	1	2	0	2	0	2	4
Vilella Baixa, la	0	7	0	5	12	0	5	0	6	11	0	4	0	6	10	0	5	0	6	11	0	5	0	6	11	0	5	0	6	11	0	5	0	6	11
PRIORAT	43	523	48	831	1.445	70	547	44	848	1.509	96	615	44	863	1.618	44	535	46	861	1.486	61	493	43	843	1.440	67	477	44	815	1.403	76	536	46	860	1.518

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

Gràfic 20: Comparació intertrimestral del nre. de llocs de treball (assalariats) als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020)

Municipi	Dif. 1r T. 19 - 20	%	Dif. 2n T. 19 - 20	%	Dif. 3r T. 19 - 20	%
Bellmunt del Priorat	-3	-8,6%	-1	-2,9%	2	5,4%
Bisbal de Falset, la	1	11,1%	-1	-10,0%	2	22,2%
Cabacés	1	5,3%	1	5,6%	1	5,0%
Capçanes	4	7,4%	-3	-5,2%	1	1,6%
Cornudella de Montsant	-2	-1,3%	-20	-12,0%	1	0,6%
Falset	25	4,3%	-23	-3,9%	-14	-2,3%
Figuera, la	-4	-28,6%	1	10,0%	0	0,0%
Gratallops	-11	-7,4%	-19	-11,9%	-35	-18,9%
Guiamets, els	-1	-2,3%	3	6,8%	6	13,6%
Lloar, el	0	0,0%	-1	-10,0%	-2	-13,3%
Marçà	-7	-16,7%	-1	-2,6%	-2	-4,2%
Margalef	-3	-27,3%	-3	-30,0%	0	0,0%
Masroig, el	0	0,0%	-19	-18,4%	-19	-15,3%
Molar, el	1	3,6%	-3	-9,4%	-7	-17,9%
Morera de Montsant, la	-7	-16,3%	-9	-19,1%	-8	-15,7%
Poboleda	8	30,8%	6	20,0%	-12	-26,1%
Porrera	-2	-4,5%	-12	-23,1%	-5	-9,4%
Pradell de la Teixeta	5	20,0%	0	0,0%	3	12,5%
Torre de Fontaubella, la	1	20,0%	2	50,0%	3	75,0%
Torroja del Priorat	-4	-16,0%	-4	-16,0%	-12	-35,3%
Ulldemolins	-4	-16,0%	2	9,5%	-2	-8,3%
Vilella Alta, la	-2	-50,0%	-2	-50,0%	-2	-33,3%
Vilella Baixa, la	-1	-8,3%	0	0,0%	1	10,0%
PRIORAT	-5	-0,3%	-106	-7,0%	-100	-6,2%

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

*Verd = augmenta; taronja = es redueix

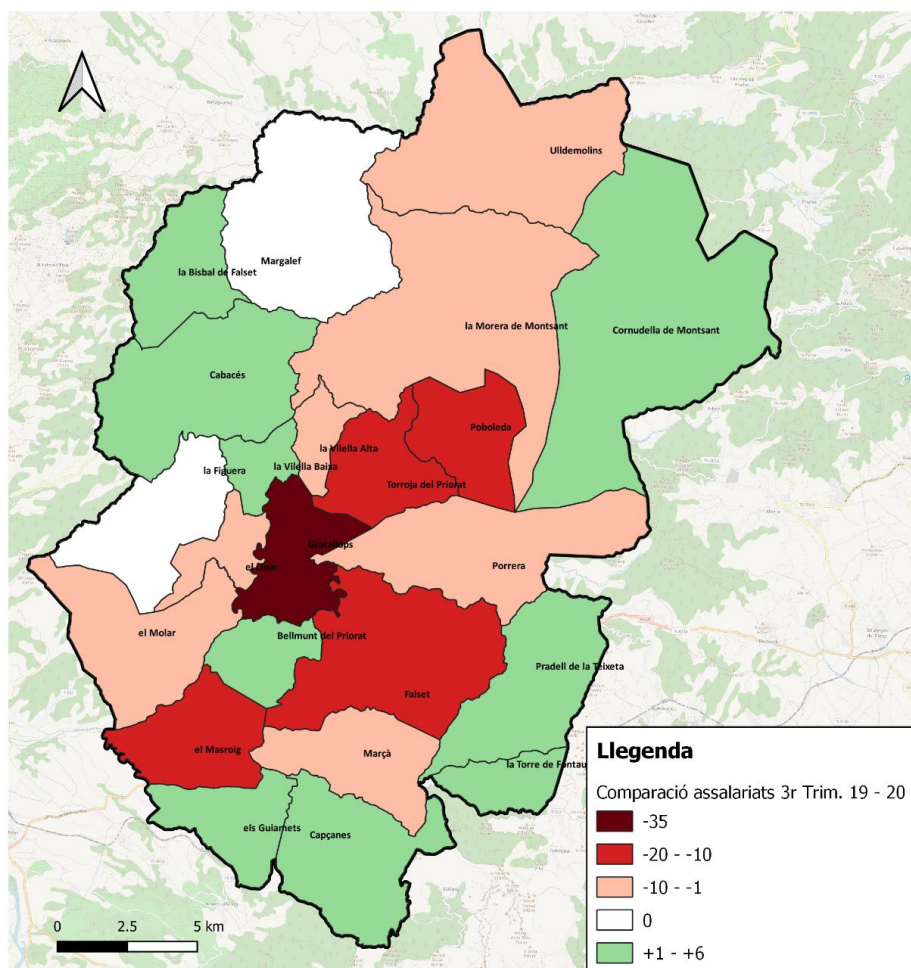

La comparació de les dades entre trimestres del 2019 i del 2020 ajuda a identificar aquelles poblacions que han perdut més llocs de treball en relació amb el mateix període de l'any anterior.

Si es compara el tercer trimestre de 2019 i 2020, es pot veure com Gratallops és la població que perd un major nombre d'assalariats, 35 en total (18,9%), seguit de Falset, Poboleda, Torroja i el Masroig, que en perden entre 10 i 20 durant el mateix període. Si es fixa l'atenció en els percentatges, hi ha poblacions que perden un % major de llocs de treball assalariats, com per exemple Torroja amb més de 35%, o la Vilella Alta amb més del 33%, tot i que aquí cal remarcar que en poblacions petites, tota variació, per petita que sigui, té un impacte gran.

Per contra, poblacions com Capçanes, Cornudella, la Bisbal de Falset, Cabacés, la Vilella Baixa, Pradell de la Teixeta, Bellmunt del Priorat, la Torre de Fonatubella, Capçanes o els Guiamets guanyen entre 1 i 6 llocs de treball assalariats.

Mapa 3: Diferència entre els llocs de treball ASSALARIATS del 3r trimestre de 2019 i 2020 als municipis del Priorat

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

Taula 6: Evolució del nre. de llocs de treball (AUTÒNOMS) per sector d'activitat als municipis del Priorat (Període 2019 - 2020)

Municipi	1r Trimestre 2019					2n Trimestre 2019					3r Trimestre 2019					4t Trimestre 2019					1r Trimestre 2020					2n Trimestre 2020					3r Trimestre 2020				
	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total
Bellmunt del Priorat	4	2	5	9	20	4	2	5	9	20	4	2	5	9	20	4	2	5	9	20	4	2	5	10	21	4	2	5	11	22	4	2	5	12	23
Bisbal de Falset, la	39	0	0	9	48	39	0	0	9	48	38	0	0	9	47	37	0	0	9	46	37	0	0	8	45	37	0	0	8	45	37	0	0	8	45
Cabacés	27	1	9	6	43	27	2	8	6	43	27	2	8	6	43	26	2	8	6	42	26	2	8	6	42	25	2	8	6	41	24	2	8	5	39
Capçanes	18	2	6	16	42	18	2	7	15	42	18	2	7	16	43	18	2	7	16	43	18	2	8	14	42	18	2	8	13	41	18	2	8	15	43
Cornudella de Montsant	14	6	17	66	103	13	7	17	69	106	13	7	16	68	104	13	7	16	69	105	13	6	18	67	104	14	7	16	66	103	15	7	18	69	109
Falset	23	24	31	130	208	23	24	29	131	207	20	24	30	130	204	22	25	30	130	207	21	26	29	132	208	21	26	29	131	207	21	25	29	139	214
Figuera, la	8	2	1	4	15	8	2	1	4	15	8	2	3	3	16	8	2	3	4	17	8	2	3	4	17	8	2	2	4	16	8	2	4	5	19
Gratallops	8	6	4	19	37	8	6	3	21	38	7	6	3	21	37	7	6	2	19	34	8	7	1	19	35	8	6	2	19	35	8	5	2	20	35
Guiamets, els	20	1	3	13	37	20	1	3	13	37	19	1	3	15	38	19	1	3	13	36	20	1	3	12	36	20	1	3	12	36	19	1	3	12	35
Lloar, el	4	0	3	9	16	4	0	1	8	13	4	0	1	8	13	4	1	1	8	14	5	1	1	8	15	5	1	1	8	15	4	1	1	8	14
Marçà	15	5	6	32	58	15	5	6	33	59	15	4	6	33	58	15	4	7	35	61	15	5	6	36	62	15	5	6	36	62	14	5	7	35	61
Margalef	8	0	1	9	18	8	0	1	10	19	7	0	1	10	18	7	0	1	10	18	7	0	1	9	17	7	0	1	8	16	7	0	1	7	15
Masroig, el	34	4	11	14	63	34	4	11	13	62	35	3	10	12	60	35	3	10	12	60	35	3	10	10	58	36	3	11	13	63	34	3	11	12	60
Molar, el	9	4	2	9	24	9	4	2	9	24	9	4	2	8	23	8	3	2	8	21	8	3	2	8	21	8	3	2	9	22	7	3	2	9	21
Morera de Montsant	1	2	3	6	12	1	2	3	7	13	1	2	3	7	13	1	2	2	7	12	1	2	1	6	10	1	2	1	8	12	1	2	1	7	11
Poboleda	13	3	12	14	42	13	4	12	12	41	13	4	12	14	43	13	4	12	14	43	13	4	13	14	44	13	4	12	15	44	12	3	12	14	41
Porrera	32	11	5	24	72	31	10	6	23	70	33	10	6	23	72	33	10	6	24	73	32	10	6	26	74	32	10	5	26	73	32	11	5	27	75
Pradell de la Teixeta	7	1	2	8	18	7	1	2	8	18	7	1	2	8	18	7	1	2	8	18	7	1	2	7	17	7	1	2	7	17	7	1	2	7	17
Torre de Fontaubella	2	0	1	2	5	2	0	1	2	5	2	0	1	2	5	2	0	1	2	5	2	0	1	3	6	2	0	2	4	8	2	0	2	4	8
Torroja del Priorat	7	3	1	7	18	7	3	1	7	18	8	3	1	7	19	8	3	1	7	19	8	4	1	7	20	8	4	1	5	18	8	4	1	6	19
Ulldemolins	33	4	7	17	61	33	4	7	17	61	32	4	7	16	59	31	4	6	16	57	30	4	6	13	53	30	4	6	15	55	30	4	6	14	54
Vilella Alta, la	2	4	4	2	12	2	4	4	2	12	2	4	4	2	12	2	4	4	3	13	2	4	4	3	13	2	4	4	3	13	2	3	2	6	13
Vilella Baixa, la	9	4	4	7	24	10	4	4	8	26	9	4	4	7	24	9	4	4	6	23	9	3	4	6	22	8	3	4	5	20	8	3	4	7	22
PRIORAT	337	89	138	432	996	336	91	134	436	997	331	89	135	434	989	329	90	133	435	987	329	92	133	428	982	329	92	131	432	984	322	89	134	448	993

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

Taula 7: Comparació intertrimestral del nre. de llocs de treball (autònoms) als municipis del Priorat (2019-2020)

Municipi	Dif. 1r T. 19 - 20	%	Dif. 2n T. 19 - 20	%	Dif. 3r T. 19 - 20	%
Bellmunt del Priorat	1	5,0%	2	10,0%	3	15,0%
Bisbal de Falset, la	-3	-6,3%	-3	-6,3%	-2	-4,3%
Cabacés	-1	-2,3%	-2	-4,7%	-4	-9,3%
Capçanes	0	0,0%	-1	-2,4%	0	0,0%
Cornudella de Montsant	1	1,0%	-3	-2,8%	5	4,8%
Falset	0	0,0%	0	0,0%	10	4,9%
Figuera, la	2	13,3%	1	6,7%	3	18,8%
Gratallops	-2	-5,4%	-3	-7,9%	-2	-5,4%
Guiamets, els	-1	-2,7%	-1	-2,7%	-3	-7,9%
Lloar, el	-1	-6,3%	2	15,4%	1	7,7%
Marçà	4	6,9%	3	5,1%	3	5,2%
Margalef	-1	-5,6%	-3	-15,8%	-3	-16,7%
Masroig, el	-5	-7,9%	1	1,6%	0	0,0%
Molar, el	-3	-12,5%	-2	-8,3%	-2	-8,7%
Morera de Montsant, la	-2	-16,7%	-1	-7,7%	-2	-15,4%
Poboleda	2	4,8%	3	7,3%	-2	-4,7%
Porrera	2	2,8%	3	4,3%	3	4,2%
Pradell de la Teixeta	-1	-5,6%	-1	-5,6%	-1	-5,6%
Torre de Fontaubella, la	1	20,0%	3	60,0%	3	60,0%
Torroja del Priorat	2	11,1%	0	0,0%	0	0,0%
Ulldemolins	-8	-13,1%	-6	-9,8%	-5	-8,5%
Vilella Alta, la	1	8,3%	1	8,3%	1	8,3%
Vilella Baixa, la	-2	-8,3%	-6	-23,1%	-2	-8,3%
PRIORAT	-14	-1,4%	-13	-1,3%	4	0,4%

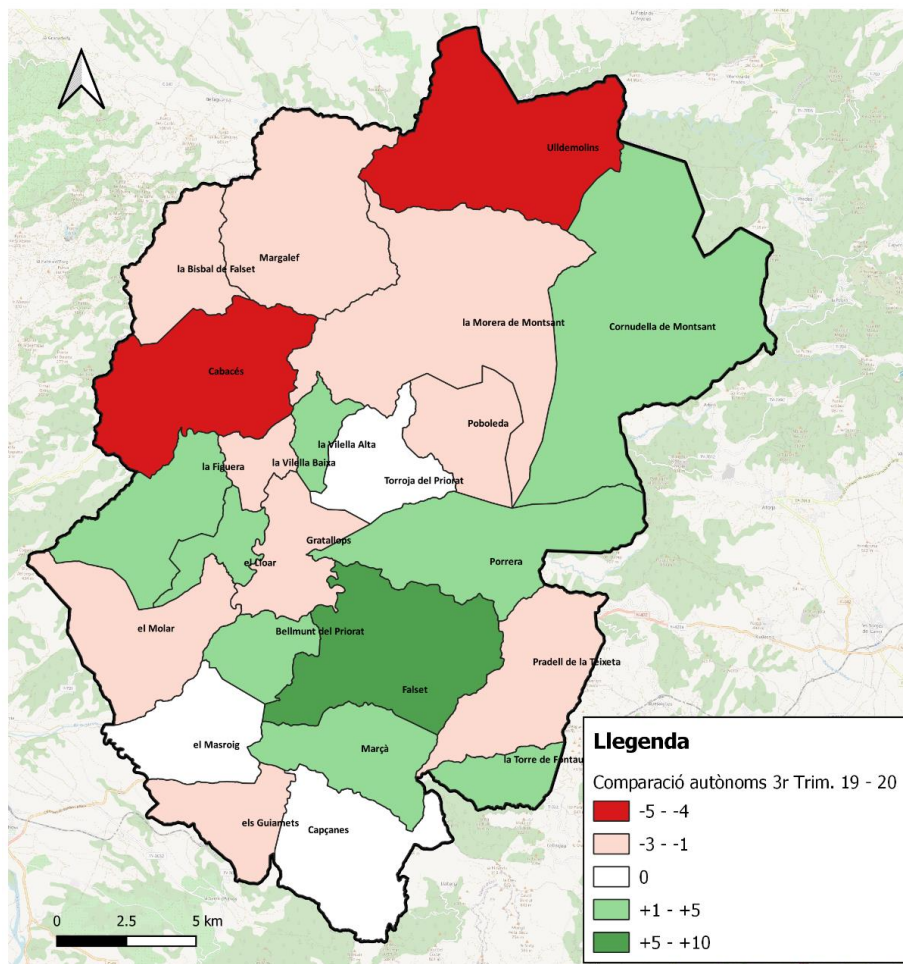
Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

*Verd = augmenta; taronja = es redueix

En el cas dels autònoms, les dades es mantenen molt més estables i varien molt poc. El balanç comarcal del primer trimestre és de -14, el del segon de -13 i el del tercer +4. Destaquen Falset i Cornudella amb 10 i 5 autònoms més, i per contra, en el sentit negatiu destaquen Ulldemolins i Cabacés amb una reducció de 5 i 4 autònoms respectivament.

Mapa 4: Diferència entre els llocs de treball AUTÒNOMS del 3r trimestre de 2019 i 2020 als municipis del Priorat

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

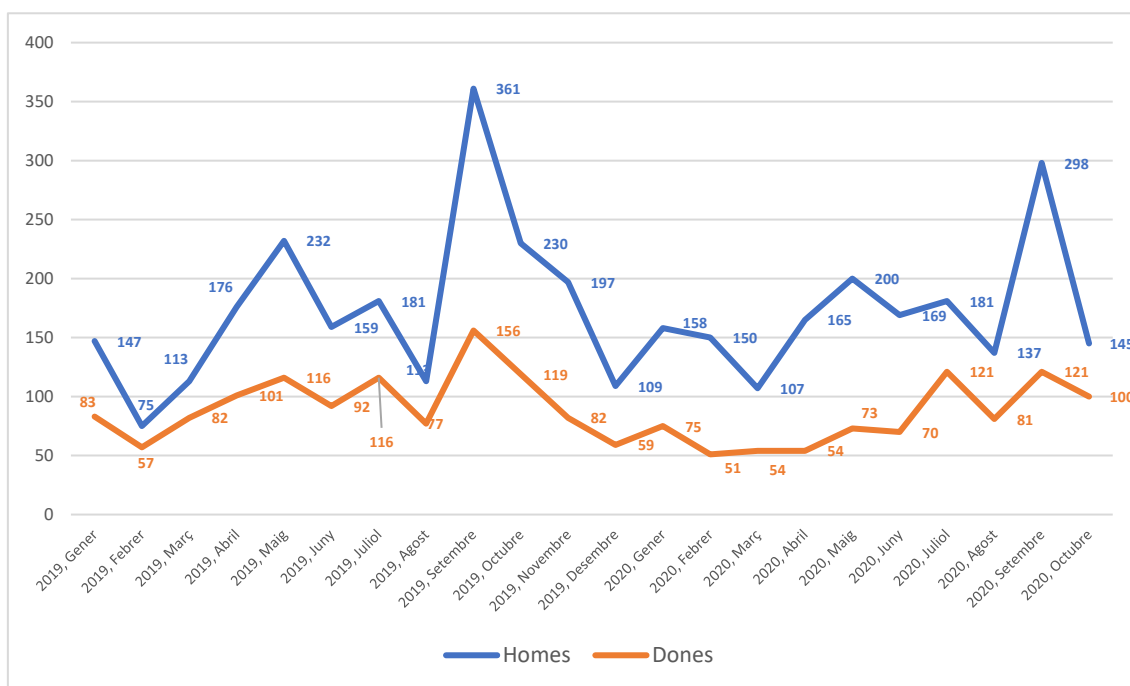

6.4 Contractació registrada

La informació estadística exposada en aquest apartat correspon als contractes laborals realitzats en cada un dels mesos del període analitzat per al conjunt de la comarca del Priorat.

La diferenciació entre homes i dones permet analitzar les dades individualment per a cada un dels grups, la qual cosa posa en relleu les diferències que existeixen. Els homes aglutinen la majoria de nova contractació registrada en tots els mesos, amb diferències molt grans en determinades èpoques (setembre). També s'aprecia com la contractació en els homes experimenta força oscil·lacions, cosa que mostra una certa estacionalitat, influenciada per les campanyes agrícoles de collita (vinya i olivera). En el cas de les dones els valors no varien tant, tot i que també es registren pics de contractació en les èpoques de recollida de les collites.

Gràfic 21: Evolució mensual de la contractació registrada al priorat (Període 2019-2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials del Departament de Treball i Afers Socials

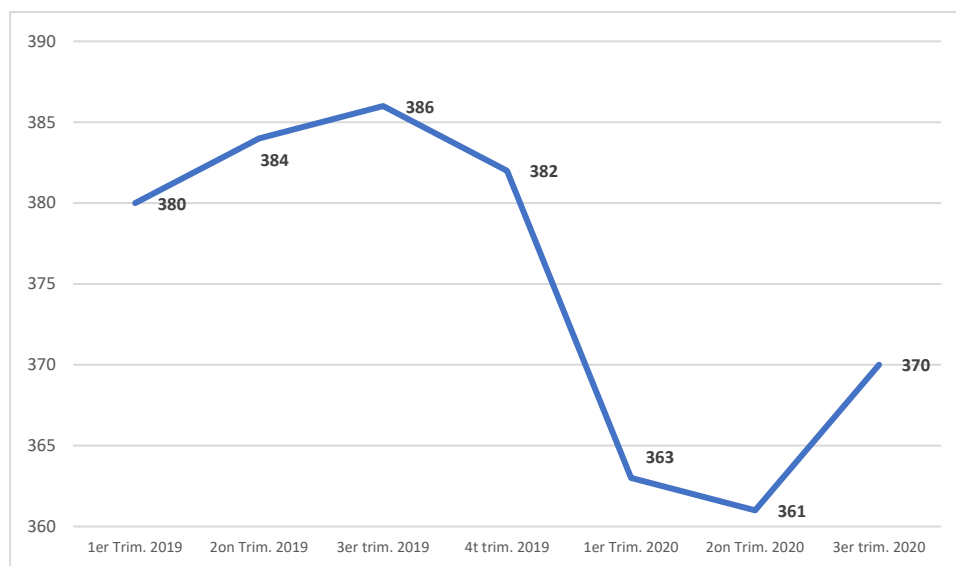

6.5 Empreses

L'evolució del nombre d'empreses que hi ha en els municipis d'un territori també és un altre bon indicador per avaluar l'impacte econòmic que està patint la comarca derivat de la pandèmia de la COVID-19.

Quan s'analitza l'evolució del total d'empreses del Priorat per al període 2019 – 2020, s'aprecia un descens significatiu des del tercer trimestre de 2019, moment en què es registren els valors màxims del període amb 386 empreses. Els valors del primer trimestre de 2020 ja mostren un clar descens del nombre total d'empreses, que encara s'accentua més durant el segon trimestre de 2020, registrant un total de 361 empreses, 25 empreses menys. Durant el tercer trimestre de 2020 aquests valors es recuperen lleugerament fins a les 370 empreses (+9).

Gràfic 22: Evolució del nre. d'empreses del Priorat (2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

Si es comparen les dades entre els mateixos trimestres de 2019 i 2020 es pot observar com el nombre d'empreses és inferior en la majoria de períodes i en la majoria de pobles. Per al conjunt del Priorat el primer trimestre es perden 17 empreses en comparació amb el mateix període de 2019, 23 al segon, i 16 al tercer.

En l'àmbit municipal destaca la reducció de Falset el primer trimestre (-10), i el segon trimestre (-14), i el tercer trimestre (-6); Cornudella el segon trimestre (-6), i Gratallops el tercer trimestre (-5).

Taula 8: Diferència entre el nre. d'empreses per trimestre (2019 i del 2020)

Municipi	1r Trim. 19 - 20	%	2n Trim. 19 - 20	%	3r Trim. 19 - 20	%
Bellmunt del Priorat	0	0%	1	10%	0	0%
Bisbal de Falset, la	0	0%	-1	-14%	0	0%
Cabacés	0	0%	1	13%	0	0%
Capçanes	2	20%	-1	-8%	0	0%
Cornudella de Montsant	3	7%	-6	-13%	-2	-4%
Falset	-10	-9%	-14	-13%	-6	-6%
Figuera, la	-1	-20%	0	0%	0	0%
Gratallops	-2	-6%	-4	-12%	-5	-15%
Guiamets, els	1	14%	2	29%	1	14%
Lloar, el	0	0%	0	0%	0	0%
Marçà	-3	-15%	-2	-11%	1	6%
Margalef	-3	-33%	-2	-29%	0	0%
Masroig, el	0	0%	3	21%	0	0%
Molar, el	0	0%	-3	-21%	-1	-8%
Morera de Montsant, la	-2	-13%	-1	-7%	-1	-7%
Poboleda	0	0%	1	6%	-2	-11%
Porrera	-1	-6%	0	0%	-1	-5%
Pradell de la Teixeta	1	10%	1	9%	1	10%
Torre de Fontaubella, la	1	33%	2	100%	2	100%
Torroja del Priorat	-2	-20%	-3	-30%	-3	-30%
Ulldemolins	-1	-8%	3	30%	-1	-8%
Vilella Alta, la	0	0%	0	0%	0	0%
Vilella Baixa, la	0	0%	0	0%	1	25%
PRIORAT	-17	-4%	-23	-6%	-16	-4%

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

*Verd = augmenta; taronja = es redueix

Taula 9: Evolució del nre. d'empreses per sector d'activitat als municipis del Priorat (2020)

Municipi	1r Trimestre 2019					2n Trimestre 2019					3r Trimestre 2019					4t Trimestre 2019					1r Trimestre 2020					2n Trimestre 2020					3er Trimestre 2020				
	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total	A	I	C	S	Total
Bellmunt del Priorat	0	6	0	5	11	0	6	0	4	10	0	7	0	5	12	0	7	0	5	12	0	6	0	5	11	0	6	0	5	11	0	7	0	5	12
Bisbal de Falset, la	0	2	0	5	7	0	2	0	5	7	0	2	0	5	7	0	2	0	5	7	0	2	0	4	6	0	2	0	5	7	0	2	0	5	7
Cabacés	1	1	2	5	9	1	2	2	3	8	1	2	2	4	9	1	2	2	4	9	1	2	2	4	9	1	2	2	4	9	1	2	2	4	9
Capçanes	0	4	2	4	10	0	6	2	4	12	0	5	3	4	12	0	5	3	5	13	0	4	3	5	12	0	4	3	4	11	0	4	3	5	12
Cornudella de Montsant	0	8	2	31	41	1	8	3	35	47	1	7	2	35	45	1	7	2	34	44	2	8	3	31	44	2	8	1	30	41	2	8	1	32	43
Falset	2	19	9	78	108	2	19	9	82	112	2	19	9	77	107	2	19	11	78	110	2	17	10	69	98	2	16	10	70	98	2	17	10	72	101
Figuera, la	0	1	1	3	5	0	1	0	3	4	0	1	0	3	4	0	1	0	3	4	0	1	0	3	4	0	1	0	3	4	0	1	0	3	4
Gratallops	2	17	1	12	32	2	17	1	13	33	2	19	1	12	34	2	18	0	13	33	1	17	0	12	30	0	16	0	13	29	0	16	0	13	29
Guiamets, els	1	1	1	4	7	1	1	1	4	7	1	1	1	4	7	1	1	1	4	7	1	2	1	4	8	1	2	1	5	9	1	2	1	4	8
Lloar, el	0	1	0	2	3	0	1	0	2	3	0	2	0	2	4	0	1	0	2	3	0	1	0	2	3	0	1	0	2	3	0	2	0	2	4
Marçà	1	8	1	10	20	1	8	1	9	19	1	8	1	8	18	1	9	1	7	18	2	8	0	7	17	2	8	0	7	17	1	8	1	9	19
Margalef	0	0	0	9	9	0	0	0	7	7	0	0	0	6	6	0	0	0	6	6	0	0	0	6	6	0	0	0	5	5	0	0	0	6	6
Masroig, el	3	5	1	7	16	3	5	1	5	14	3	6	1	7	17	3	5	1	7	16	4	5	1	6	16	4	5	1	7	17	4	5	1	7	17
Molar, el	0	6	1	4	11	0	7	1	6	14	0	7	1	4	12	0	7	1	4	12	0	6	1	4	11	0	6	1	4	11	0	6	1	4	11
Morera de Montsant, la	1	5	1	8	15	1	4	1	8	14	1	6	0	7	14	1	6	1	6	14	1	5	0	7	13	1	5	0	7	13	1	5	0	7	13
Poboleda	0	2	1	13	16	0	2	1	13	16	1	2	2	13	18	2	2	2	11	17	1	1	2	12	16	2	1	2	12	17	2	1	1	12	16
Porrera	0	8	0	10	18	0	8	0	9	17	0	9	0	10	19	0	8	0	9	17	0	8	0	9	17	0	8	0	9	17	0	9	0	9	18
Pradell de la Teixeta	2	1	1	6	10	2	1	1	7	11	2	1	1	6	10	2	2	1	6	11	2	2	1	6	11	2	2	1	7	12	2	2	1	6	11
Torre de Fontaubella, la	0	0	1	2	3	0	0	0	2	2	0	0	0	2	2	0	0	0	2	2	0	0	0	4	4	0	0	0	4	4	0	0	0	4	4
Torroja del Priorat	0	5	0	5	10	0	6	0	4	10	0	5	0	5	10	0	5	0	4	9	0	4	0	4	8	0	3	0	4	7	0	3	0	4	7
Ulldemolins	0	1	0	11	12	0	1	0	9	10	0	1	0	11	12	0	1	0	10	11	0	1	0	10	11	0	1	1	11	13	0	1	1	9	11
Vilella Alta, la	0	1	0	1	2	0	1	0	1	2	0	2	0	1	3	0	1	0	1	2	0	1	0	1	2	0	1	0	1	2	0	2	0	1	3
Vilella Baixa, la	0	2	0	3	5	0	2	0	3	5	0	1	0	3	4	0	2	0	3	5	0	2	0	3	5	0	2	0	3	5	0	2	0	3	5
PRIORAT	13	104	25	238	380	14	108	24	238	384	15	113	24	234	386	16	111	26	229	382	17	103	24	219	363	17	100	23	221	361	16	105	23	226	370

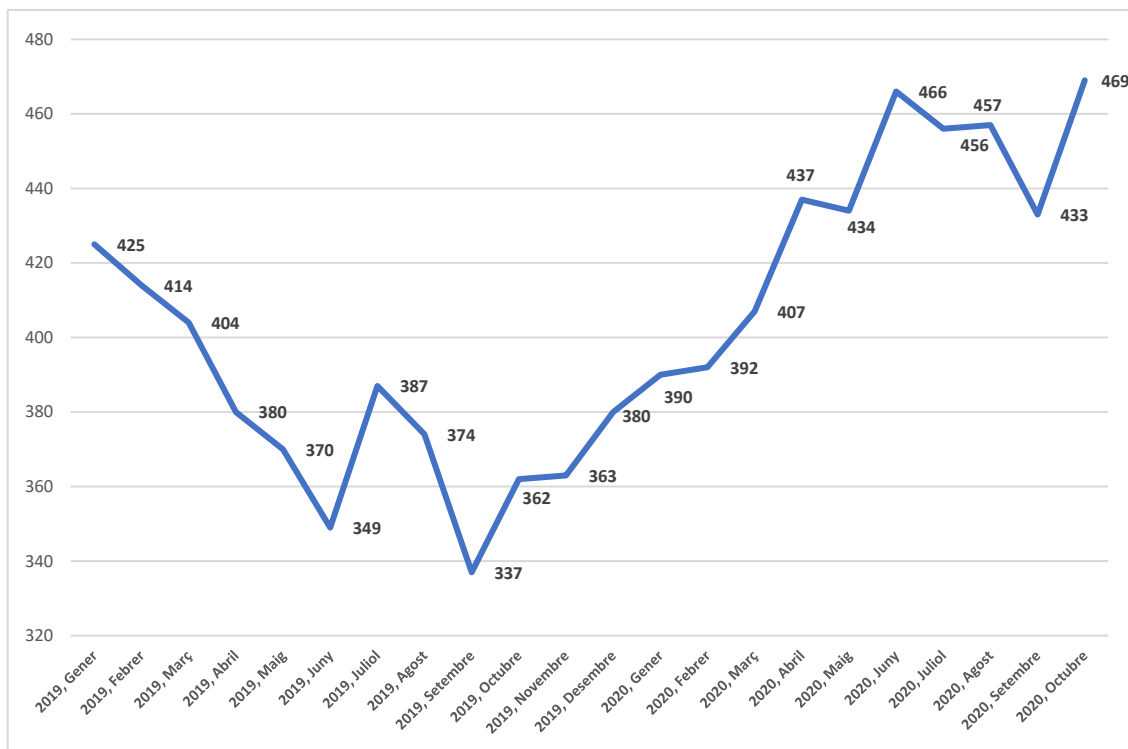
Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Observatori del Treball. Departament d'Empresa i Ocupació

6.6 Atur

L'atur és l'indicador que mostra quina part de la població activa, que està disponible per treballar i en cerca d'ocupació, es troba sense feina.

Gràfic 23: Evolució del nre. d'aturats al Priorat (2019-2020).

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

Si s'analitzen les xifres absolutes, l'evolució de les dades mostra una tendència a l'alçada des del mes de setembre de 2019, que s'accentua a partir del mes de febrer de 2020. S'aprecia com aquestes xifres arriben als valors mínims durant el mes de setembre, coincidint en la campanya de verema i l'olivera, tant al 2019 com al 2020, ja que és un període concret en què es necessita molta mà d'obra. Els pics màxims es registren al mes de juny, data en què es van reduir les restriccions i es va anar recuperant l'activitat econòmica, i al mes d'octubre, amb un augment de 36 persones més a l'atur en relació al mes anterior. L'augment total d'aturats en relació amb el febrer de 2020 se situa en 77, un 20% més. Si agafem com a referència al mes d'octubre de 2019 la xifra augmenta fins als 107, un 30% més.

Si es comparen les xifres d'aturats entre els mateixos mesos del 2019 i el 2020, es pot veure com durant els mesos previs a les restriccions derivades de la pandèmia, gener i febrer, les dades del 2020 són millors que les del 2019, amb una reducció de 35 i 22 aturats respectivament. Aquesta tendència es reverteix a partir del mes de març i fins a dia d'avui, amb un augment molt pronunciat de les persones que es troben en cerca activa de feina en comparació amb el mateix mes de l'any anterior.

Taula 10: Comparació mensual del nre. d'aturats. Període 2019 - 2020

2019 - 2020	Diferència	%
Gener	-35	-8%
Febrer	-22	-5%
Març	+3	+1%
Abril	+57	+15%
Maig	+64	+17%
Juny	+117	+34%
Juliol	+69	+18%
Agost	+83	+22%
Setembre	+96	+28%
Octubre	+107	+30%

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

Taula 11: Evolució del nre. d'aturats al Priorat per rangs d'edat, sexe i sectors d'activitat (2019-2020)

Període	Total	Homes	Dones	< 25	25-39	40-54	> 54	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	No Ocupació Anterior
2019, Gener	425	185	240	17	102	154	152	84	68	16	227	30
2019, Febrer	414	174	240	18	97	146	153	79	67	15	226	27
2019, Març	404	171	233	20	98	141	145	80	69	14	214	27
2019, Abril	380	164	216	17	92	132	139	72	68	19	196	25
2019, Maig	370	162	208	24	90	118	138	64	68	15	200	23
2019, Juny	349	154	195	15	81	115	138	56	62	16	191	24
2019, Juliol	387	163	224	15	106	122	144	71	63	13	216	24
2019, Agost	374	158	216	15	93	122	144	65	56	16	217	20
2019, Setembre	337	142	195	20	70	108	139	44	53	16	203	21
2019, Octubre	362	155	207	24	83	110	145	69	57	14	202	20
2019, Novembre	363	151	212	25	81	113	144	53	60	13	215	22
2019, Desembre	380	171	209	24	91	119	146	56	65	14	224	21
2020, Gener	390	172	218	28	96	112	154	58	63	11	235	23
2020, Febrer	392	169	223	26	92	126	148	61	61	14	232	24
2020, Març	407	178	229	29	106	118	154	61	69	15	238	24
2020, Abril	437	202	235	30	117	129	161	62	78	19	254	24
2020, Maig	434	200	234	29	114	129	162	57	80	16	256	25
2020, Juny	466	217	249	28	127	152	159	64	81	18	278	25
2020, Juliol	456	209	247	30	120	150	156	69	85	19	259	24
2020, Agost	457	206	251	27	131	148	151	69	77	20	267	24
2020, Setembre	433	192	241	29	112	139	153	63	73	21	251	25
2020, Octubre	469	231	238	32	120	155	162	79	80	21	260	29
Diferència febrer 2020 – octubre 2020	+77	+62	+15	+6	+28	+29	+14	+18	+19	+7	+28	+5
%	20%	37%	7%	23%	30%	23%	9%	30%	31%	50%	12%	21%
Diferència octubre 2019 - octubre 2020	+107	+76	+31	+8	+37	+45	+17	+10	+23	+7	+58	+9
%	30%	49%	15%	33%	45%	41%	12%	14%	40%	50%	29%	45%

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

El desglossament les dades d'aturats, tenint en compte els sectors d'activitat, els grups d'edat de la població o el sexe de les persones, permet extreure una sèrie de valoracions més específiques pròpies de cada un dels grups.

Tant els homes com les dones han sumat aturats des del mes de febrer, 62 i 15 persones respectivament, que signifiquen uns percentatges del 37% i del 7%. Aquestes dades mostren un augment molt més pronunciat dels primers, tot i que també cal tenir present la major presència masculina a la comarca i en determinats sectors productius. Si s'agafa com a referència el mes d'octubre de 2019, l'augment encara és més pronunciat, +76 (49%) i +31 (15%). Actualment les xifres d'aturats d'homes i dones s'han igualat, cosa que deixa veure una major afectació en l'ocupació del sector masculí arran de la situació actual.

Si s'analitzen les dades tenint en compte els grups d'edat, els valors indiquen una major afectació en els grups compresos entre els 25 – 39 anys, amb un augment del 30% amb relació al febrer, i del 45% amb relació a l'octubre. Els d'entre 40 – 54 anys, amb un augment del 23% i 41% respectivament, i els menors de 25, amb un augment del 23% i 33% respectivament. Els majors de 54 anys, tot i representar els valors absoluts mensuals més elevats, proporcionalment és el que augmenta menys.

Pel que fa als sectors d'activitat, el sector serveis és el que acumula més aturats en diferència, amb valors que se situen entre el 50% i 60% depenent de l'època de l'any. La comparativa febrer - octubre indica un augment del 12%, però si es compara amb les xifres de l'anterior octubre l'augment és de 58 persones (29%). Els aturats del sector agrícola representen entorn al 15% del total i l'augment comparat amb dates anteriors significa el 30% en relació al febrer, i el 14% en relació a l'octubre de 2019. El sector industrial també experimenta un augment dels seus professionals aturats, que incrementen un 31% i un 40% respectivament. El sector de la construcció, que és qui aporta menys aturats al còmput global, és el sector que més augmenta en aquest sentit, amb un increment del 50% respecte el febrer i l'octubre. Les persones sense ocupació anterior augmenten en un 21% i un 45% respectivament.

“**La taxa d'atur registral** mesura la relació existent entre l'atur registrat i una aproximació a la població activa registrada, calculada com a suma de l'atur registrat i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 a 64 anys resident en el territori considerat” (Observatori del Treball i Model Productiu).

Aquest indicador és el que s'utilitza per parlar de la situació de l'atur en un territori concret, ja que té en compte tots els elements que influeixen en la taxa d'atur d'un indret determinat, i no només els valors absoluts de persones aturades. En aquest cas les xifres sí que s'especifiquen a nivell municipal, cosa que permet identificar tendències municipals individuals, a més del resultat del conjunt comarcal.

Taula 12: Evolució de la taxa d'atur registral als municipis del Priorat (Període 2019 – 2020)

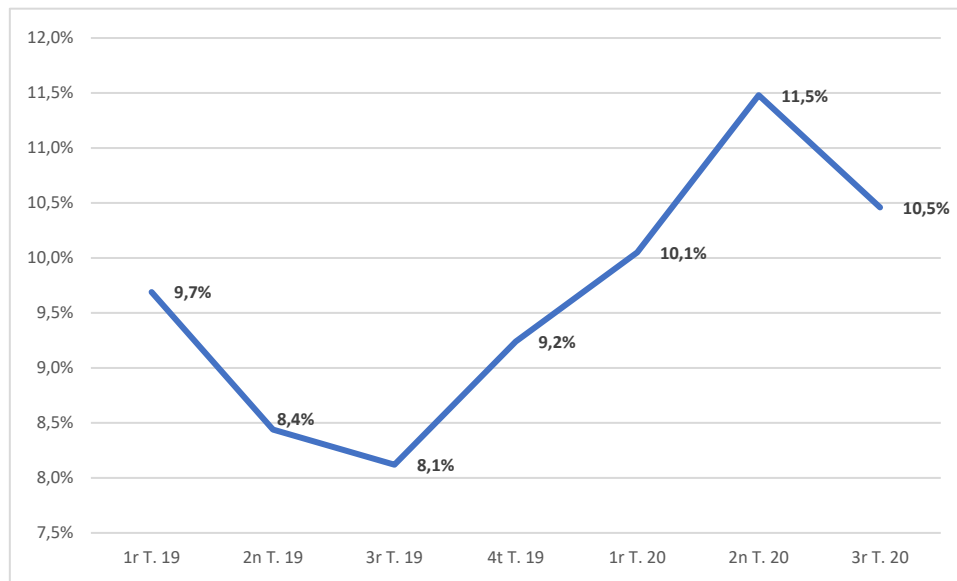
NOM	1r T. 19	2n T. 19	3r T. 19	4t T. 19	1r T. 20	2n T. 20	3r T. 20	1r T. 19 - 20	2n T. 19 - 20	3r T. 19 - 20
Bellmunt del Priorat	13,3%	10,3%	8,5%	11,5%	14,3%	12,8%	9,8%	1,0%	2,5%	1,3%
Bisbal de Falset, la	6,5%	6,3%	8,5%	6,3%	9,7%	8,6%	9,4%	3,2%	2,4%	0,9%
Cabacés	12,8%	9,0%	9,2%	7,9%	12,3%	11,3%	10,5%	-0,5%	2,3%	1,3%
Capçanes	9,6%	5,7%	6,6%	7,8%	8,5%	10,9%	10,3%	-1,1%	5,2%	3,7%
Cornudella de Montsant	5,7%	5,1%	5,5%	7,4%	9,5%	11,0%	9,3%	3,8%	5,9%	3,8%
Falset	11,4%	10,6%	9,9%	10,7%	11,2%	12,9%	11,5%	-0,2%	2,3%	1,6%
Figuera, la	19,6%	14,6%	9,8%	17,0%	14,0%	16,3%	7,3%	-5,6%	1,7%	-2,4%
Gratallops	11,0%	9,7%	9,4%	10,0%	9,4%	13,0%	9,1%	-1,7%	3,3%	-0,3%
Guiamets, els	4,9%	5,7%	6,4%	8,6%	7,4%	6,6%	8,9%	2,5%	0,9%	2,5%
Lloar, el	7,5%	5,3%	9,8%	11,6%	9,8%	7,5%	7,3%	2,3%	2,2%	-2,4%
Marçà	13,7%	10,5%	11,0%	11,4%	13,1%	16,4%	15,4%	-0,7%	5,9%	4,4%
Margalef	5,9%	5,9%	6,5%	3,2%	6,5%	17,7%	19,4%	0,6%	11,8%	13,0%
Masroig, el	6,4%	6,1%	6,4%	5,9%	8,8%	10,0%	9,9%	2,4%	3,8%	3,5%
Molar, el	8,2%	8,7%	7,6%	6,3%	9,1%	10,7%	12,0%	0,9%	2,0%	4,4%
Morera de Montsant, la	11,1%	4,8%	7,8%	10,0%	11,1%	9,1%	11,5%	0,0%	4,3%	3,7%
Poboleda	9,1%	7,8%	6,0%	9,0%	8,8%	7,6%	9,0%	-0,3%	-0,3%	3,1%
Porrera	7,7%	5,9%	5,4%	5,3%	4,4%	5,7%	5,0%	-3,3%	-0,2%	-0,4%
Pradell de la Teixeta	7,0%	9,6%	8,8%	14,5%	6,0%	10,0%	11,1%	-1,1%	0,4%	2,3%
Torre de Fontaubella, la	12,5%	12,5%	12,2%	12,0%	13,7%	12,0%	13,2%	1,2%	-0,5%	1,0%
Torroja del Priorat	11,1%	5,8%	3,7%	10,7%	10,3%	17,0%	14,0%	-0,8%	11,2%	10,3%
Ulldemolins	5,4%	6,0%	6,1%	7,3%	9,2%	8,2%	8,3%	3,8%	2,2%	2,2%
Vilella Alta, la	7,6%	7,7%	5,4%	3,8%	5,6%	9,4%	6,9%	-2,0%	1,7%	1,5%
Vilella Baixa, la	10,3%	10,1%	7,2%	12,1%	9,1%	14,1%	8,6%	-1,3%	4,0%	1,4%
PRIORAT	9,7%	8,4%	8,1%	9,2%	10,1%	11,5%	10,5%	0,4%	3,0%	2,3%

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'Observatori del Treball i el Model Productiu

*Verd = es redueix; taronja = augmenta

Gràfic 24: Evolució de la taxa d'atur registral al Priorat

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'Observatori del Treball i el Model Productiu

Les xifres d'atur registral del conjunt comarcal mostren una tendència a l'alça que s'inicia a partir del tercer trimestre de 2019, on es registra el mínim del període amb un 8,1%. A partir d'aquí, la taxa va incrementant-se entorn l'1% fins al segon trimestre de 2020, data en què es registra el valor màxim del període amb un 11,5%. En el tercer trimestre de 2020 la taxa torna a decreixer fins al 10,5%.

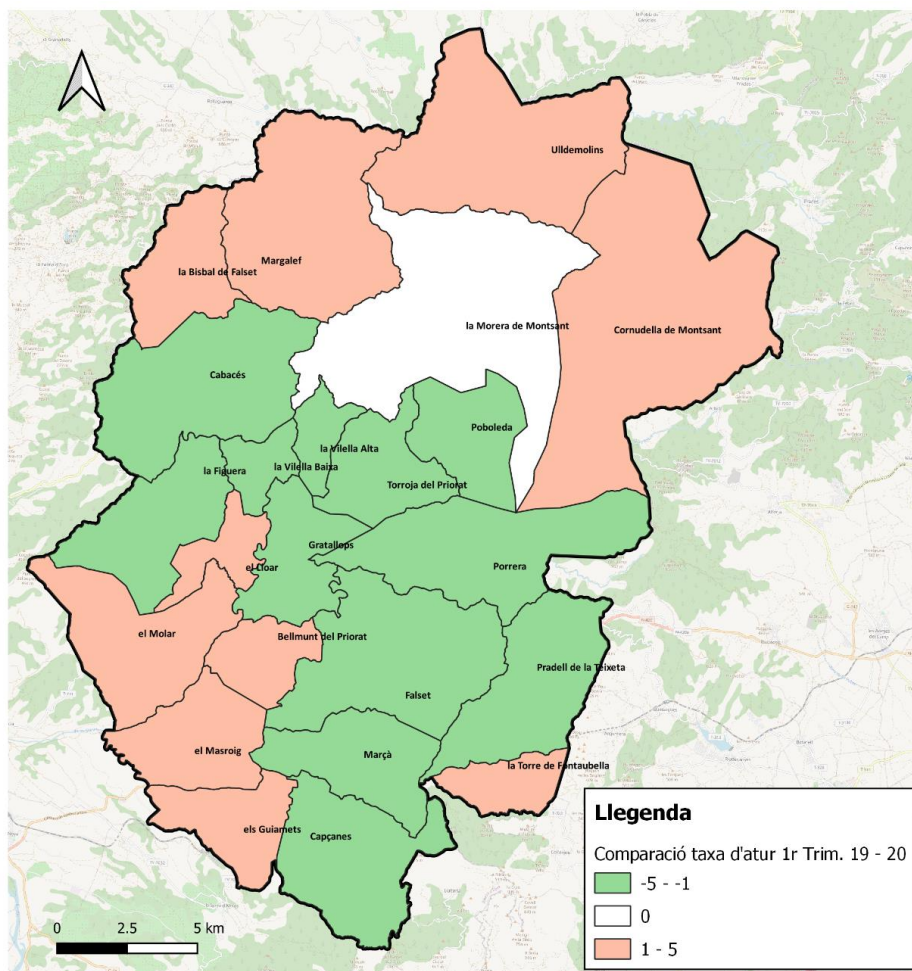
Si es comparen els mateixos trimestres de diferents anys, es pot apreciar com al 2020 tots els valors són més elevats que al 2019, sobretot el segon i tercer trimestre, amb un augment d'un 3% i un 2,3% respectivament.

L'anàlisi municipal mostra un augment generalitzat de les taxes d'atur registral en la major part dels municipis. Les pitjors dades s'obtenen en el segon trimestre de 2020, moment en què hi ha 15 municipis de la comarca amb taxes d'atur superiors al 10%, dada molt superior al 3r trimestre de 2019, on es registra el mínim i només 2 poblacions de la comarca presenten xifres d'atur superiors al 10%.

Destaca força l'evolució que segueixen poblacions com Margalef i Torroja del Priorat, que veuen com empitjora de forma exponencial la seva taxa d'atur, enregistrant els nivells més elevats del període.

Mapa 5: Diferència entre els % de taxa d'atur del primer trimestre de 2019 i 2020 (en %)

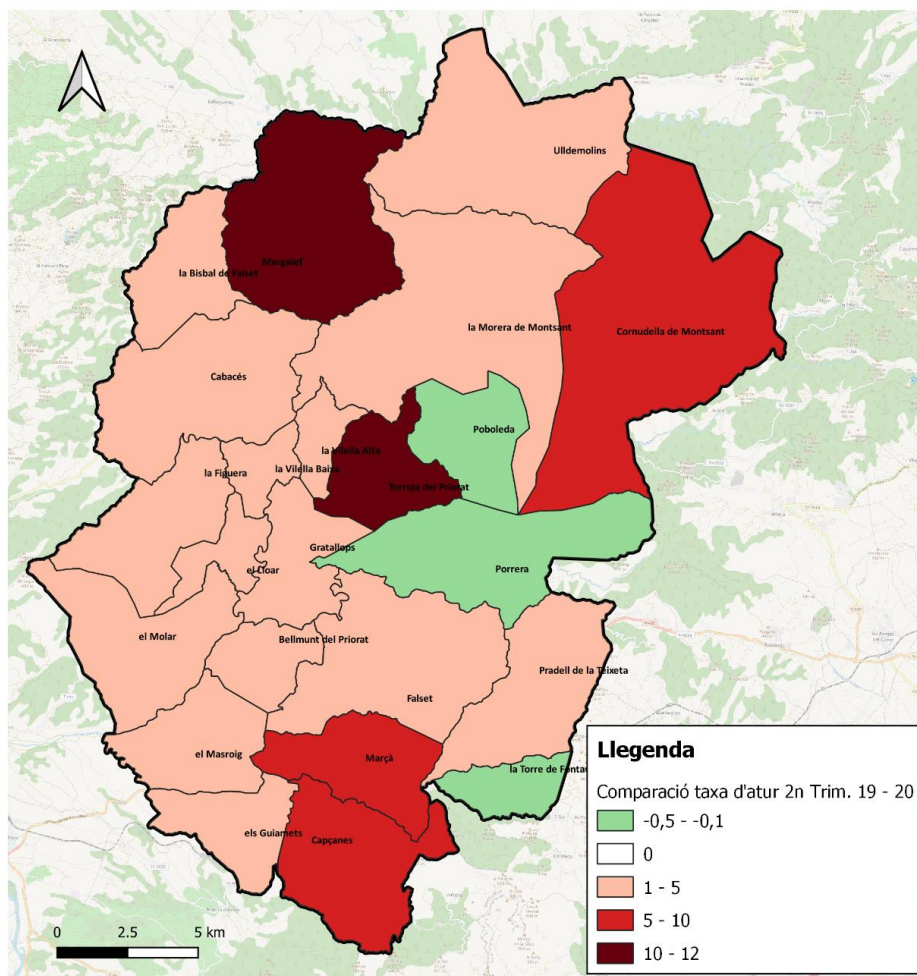

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'Observatori del Treball i el Model Productiu

El primer mapa mostra la diferència entre els primers trimestres de 2019 i 2020. 13 poblacions registren valors inferiors al 2020, la majoria amb una variació molt baixa, però destaca la Figuera amb una reducció de 5,6 punts, passant d'una taxa del 19,6% al 2019 (la més elevada de la comarca), a una del 14% al 2020, i Porrera amb un descens de 3,3 punts, que passa del 7,7% al 4,4%.

Mapa 6: Diferència entre els % de taxa d'atur del segon trimestre de 2019 i 2020 (en %)

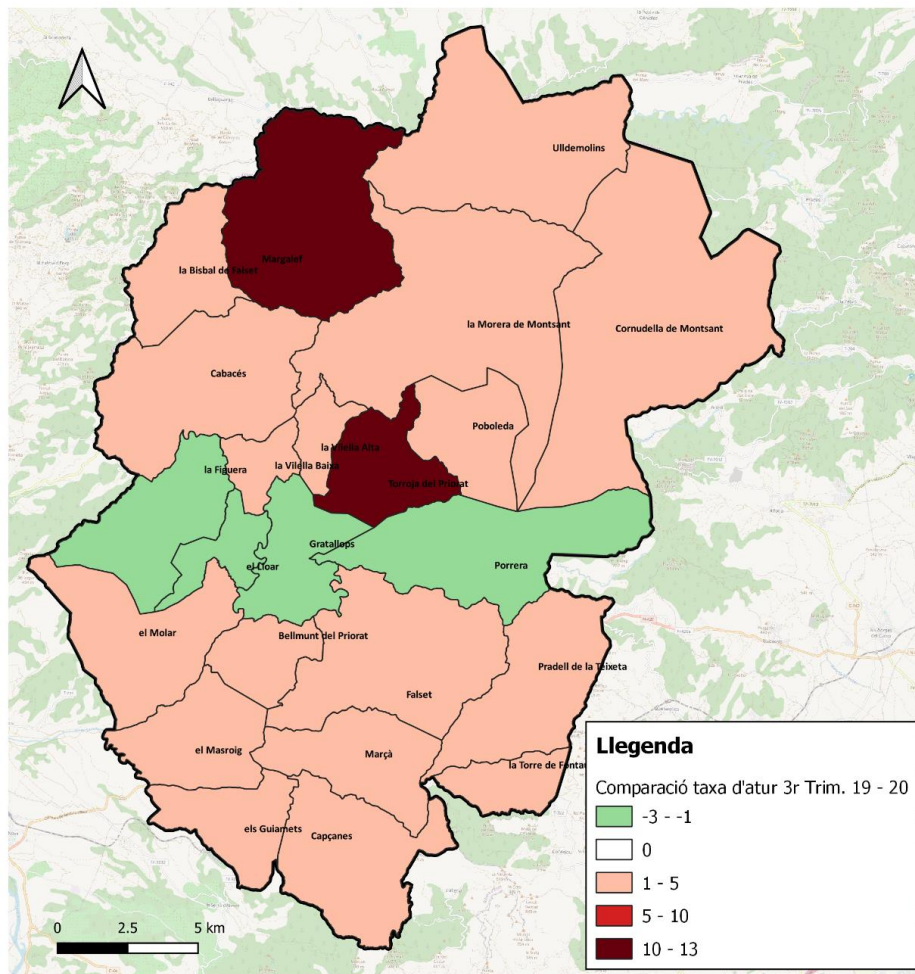
Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'Observatori del Treball i el Model Productiu

El segon mapa mostra de diferència entre el segon trimestre de 2019 i 2020. En aquest cas només 3 poblacions registren valors de la taxa d'atur inferiors al segon trimestre de 2020, Porrera, Poboleda i la Torre de Fontaubella, però amb una reducció molt baixa, de 0,5 punts com a màxim. La resta de poblacions presenten dades superiors al 2020, de les quals destaquen Margalef i Torroja del Priorat, amb un augment de més d'11 punts en relació amb el mateix trimestre de 2019.

Mapa 7: Diferència entre els % de taxa d'atur del tercer trimestre de 2019 i 2020 (en %)

Font: Elaboració pròpia amb dades oficials de l'Observatori del Treball i el Model Productiu

El tercer mapa mostra de diferència entre els tercer trimestre de 2019 i 2020. 4 municipis (la Figuera, el Lloar, Gratallops i Porrera) presenten valors de la taxa d'atur inferiors al 2020, encara que són poc pronunciats, de 2,4 punts com a màxim. La resta de poblacions novament presenten xifres de la taxa d'atur superiors, amb Margalef i Torroja del Priorat com a màxims exponents, amb un augment de 13 i 10,3 punts respectivament.

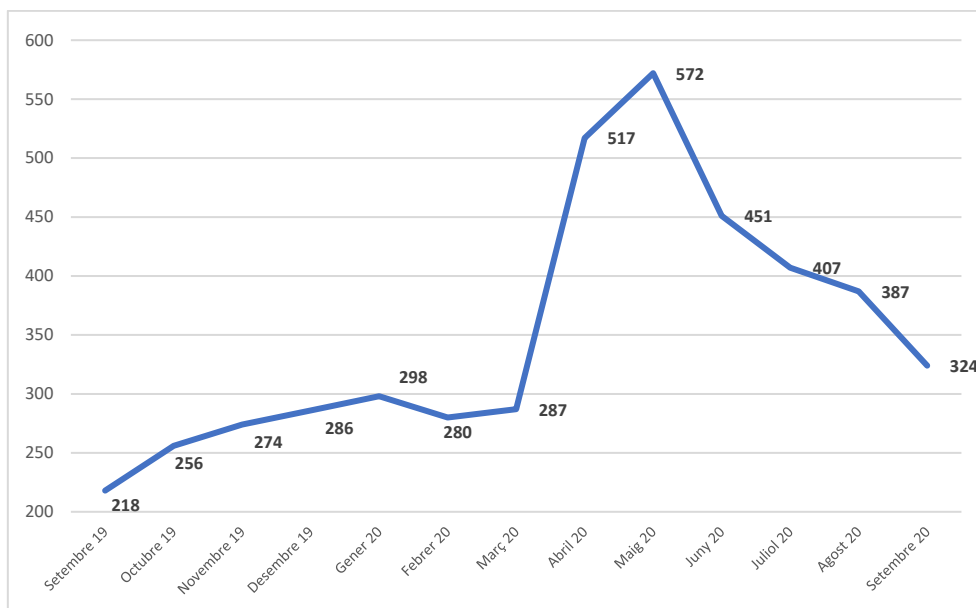

6.7 Beneficiaris de les prestacions per desocupació

En aquest apartat es comenten les xifres sobre el nombre de persones del Priorat que ha rebut algun tipus de prestació per desocupació, i l'evolució que han patit aquests valors durant els mesos de 2020. S'inclouen subsidis per nivell contributiu, nivell assistencial, renda activa i per programa d'activació.

Gràfic 25: Evolució del nre. de persones que reben prestacions al Priorat (2019 - 2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del "Observatorio de las Ocupaciones - Servicio Público de Empleo Estatal"

Durant l'últim any (setembre 2019 a setembre 2020) s'aprecia una tendència a l'alça des del passat mes de setembre, en què es registra el valor mínim del període amb 218 persones beneficiàries de prestacions. A principis de 2020 les dades encara se situaven per sota dels 300, arribant al mes de febrer amb 280 persones. A partir d'aquí s'aprecia clarament l'impacte de la pandèmia, ja que al mes d'abril aquesta xifra ja es dispara fins als 517, i al maig arriba al valor màxim amb 572 persones, un increment de 292 en tres mesos que representa un 104% més. Si s'analitza aquest increment partint del mes de setembre de 2019, els valors encara són més elevats i suposen un augment de més del 160% en només 9 mesos (+354 persones).

Taula 13: Evolució del nre. de persones que reben prestacions als municipis del Priorat (2019 - 2020)

Municipi	Setembre 19	Octubre 19	Novembre 19	Desembre 19	Gener 20	Febrer 20	Març 20	Abril 20	Maig 20	Juny 20	Juliol 20	Agost 20	Setembre 20
Bellmunt del Priorat	#	15	16	19	21	13	13	20	19	17	17	#	#
Bisbal de Falset, la	#	#	#	#	4	4	#	#	#	4	#	#	6
Cabacés	10	8	9	11	#	10	#	10	#	9	#	8	7
Capçanes	#	#	#	#	8	#	11	26	28	27	23	23	#
Cornudella de Montsant	#	#	#	#	#	#	32	78	90	64	53	52	#
Falset	85	101	103	103	112	108	110	179	218	168	150	136	107
Figuera, la	#	#	#	#	#	4	4	#	#	4	#	#	5
Gratallops	#	#	#	#	6	6	#	#	#	#	#	#	5
Guiamets, els	#	8	8	9	8	6	6	13	10	8	9	#	12
Lloar, el	#	#	5	4	4	4	#	#	4	#	4	4	4
Marçà	#	21	#	#	19	20	20	32	36	29	#	#	#
Margalef	#	#	#	#	#	#	#	4	5	4	5	5	5
Masroig, el	5	#	#	#	#	#	#	#	#	11	10	#	#
Molar, el	9	9	9	9	9	#	9	11	9	9	10	#	#
Morera de Montsant, la	#	#	#	#	4	5	5	6	#	#	#	#	5
Poboleda	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Porrera	#	#	#	#	#	#	6	#	#	11	11	9	#
Pradell de la Teixeta	#	6	5	5	#	#	#	#	#	#	#	#	6
Torre de Fontaubella, la	4	4	4	4	#	#	5	9	9	6	7	7	5
Torroja del Priorat	#	#	#	#	5	5	5	11	#	#	#	#	#
Ulldemolins	#	#	6	8	9	9	#	16	15	12	8	#	9
Vilella Alta, la	#	0	#	#	#	0	#	4	#	5	4	4	#
Vilella Baixa, la	5	#	8	6	8	8	#	#	10	11	#	#	#
Priorat	218	256	274	286	298	280	287	517	572	451	407	387	324

Font: Elaboració pròpia amb dades del "Observatorio de las Ocupaciones-Servicio Público de Empleo Estatal"

Les dades que no apareixen i en el seu lloc hi ha un (*) significa que estan sota secret estadístic i no són públiques

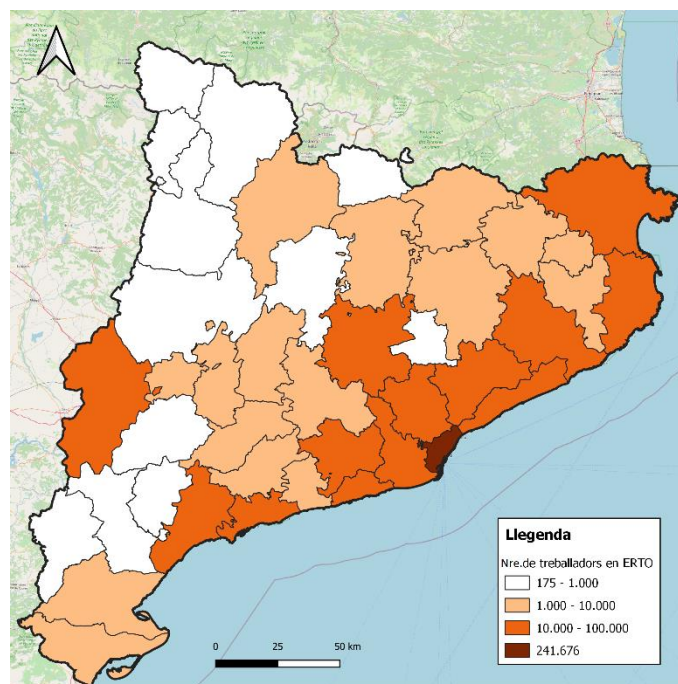

6.8 Expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTOS)

L'expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO) permet que l'empresa suspengui, durant un temps limitat, els contractes de tots els empleats o d'una part, per "causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció o derivades de força major", segons l'article 47 de l'Estatut dels Treballadors. En el cas de la situació de pandèmia per la Covid-19, tots s'han considerat per raons de força major (quan l'activitat de l'empresa es veu paralitzada per ordre de les autoritats o el volum d'absentisme és tal que impedeix l'activitat empresarial), fet que agilitza els tràmits.

En aquests mapes es classifiquen les comarques catalanes en funció del nombre de treballadors en ERTO que tenen i del % de treballadors en ERTO que hi ha (últimes dades 2 de juliol de 2020).

Mapa 8: Número absolut de treballadors en ERTO per comarca

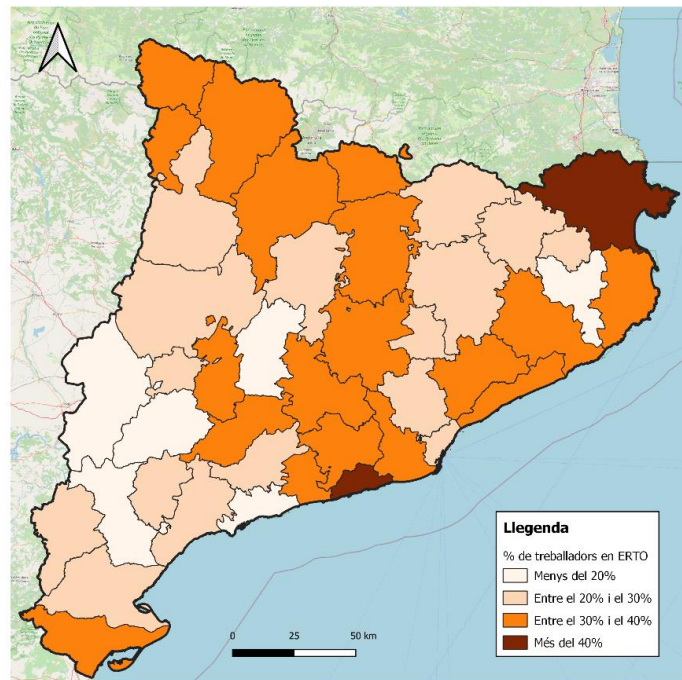

Font: Elaboració pròpia amb dades de transparenciacatalunya.cat. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El Priorat ocupa el lloc 22 del rànquing de major afectació, amb un 28,9% dels treballadors en ERTO i un total de 414 afectats.

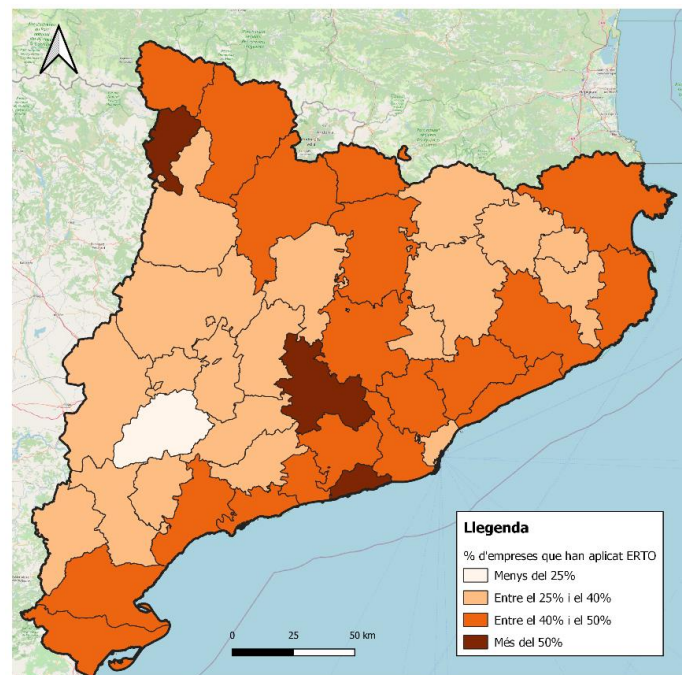

Mapa 9: Percentatge de treballadors en ERTO per comarca

Font: Elaboració pròpia amb dades de transparenciacatalunya.cat. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Mapa 10: Percentatge d'empreses afectades per ERTOS

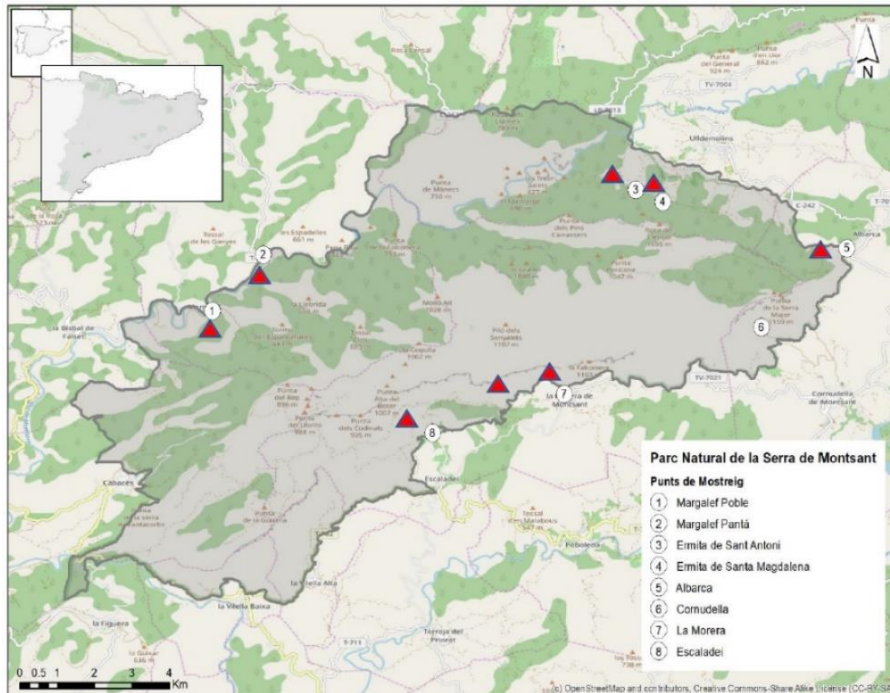
Font: Elaboració pròpia amb dades de transparenciacatalunya.cat. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El mapa classifica les comarques catalanes en funció del % d'empreses que han aplicat un ERTO. En el cas del Priorat, el 33,1% de les empreses s'han acollit a la possibilitat d'aplicar un ERTO.

6.9 Afluència de visitants al Parc Natural de la Serra de Montsant

Un altre dels indicadors que s'han analitzat és l'afluència de visitants a diferents punts del Parc Natural de la Serra de Montsant, ja que des de la direcció de l'espai natural ja fa temps que controlen l'afluència de visitants al Parc i disposen de dades fiables recopilades amb comptadors de vehicles i vianants.

Mapa 11: Àrea del Parc Natural de la Serra de Montsant i punts de mostreig d'afluència

Font: Extret del document "L'ús públic al Parc Natural de la Serra de Montsant: Afluència, freqüentació i caracterització de visitants"

L'àrea d'estudi controlada és la totalitat del Parc Natural (9.242 ha) amb la consideració d'un total de vuit punts de mostreig, els quals van ser agrupats en quatre sectors clarament diferenciats: Margalef (zona poble – zona pantà), Ulldemolins (Ermita Sant Antoni i Ermita Santa Magdalena), Albarca – Cornudella (Albarca i Ermita de Sant Joan del Codolar) i la Morera de Montsant – Escaladei (la Morera i la Cartoixa).

Taula 14: Punts de mostreig de control d'afluència al Parc Natural de la Serra de Montsant

MARGALEF	Margalef poble	Punt que dona accés a diferents itineraris promocionats pel parc, així com zones d'escalada, l'ermita de Sant Salvador o diferents coves.
	Margalef pantà	Zona més concorreguda pels escaladors.
ULLDEMOLINS	Ermita de Sant Antoni	Zona que és molt popular tant per la gent de la zona, com gent de fora, ja que la zona té moltes opcions tant per fer activitats a peu, com en bicicleta o per romandre a la zona de l'ermita.
	Ermita de Santa Margarida	Zona molt popular per la gent de la zona com a lloc per passar el dia o anar a dinar, ja que està adaptada per poder fer dinars amb família o amics.
ALBARCA - CORNUDELLA	Albarca	Zona d'aparcament que permet la connexió per una banda cap a la zona d'Ulldemolins i per l'altra a la zona de La Morera de Montsant.
	Cornudella de Montsant – Ermita Sant Joan del Codolar	Accés molt freqüentat pels habitants de Cornudella, tot i ser un bon punt de pas i visita a la zona.
MORERA DE MONTSANT	Morera de Montsant	Punt d'informació del Parc.
	Escaladei	Camí de la Cartoixa d'Escaladei.

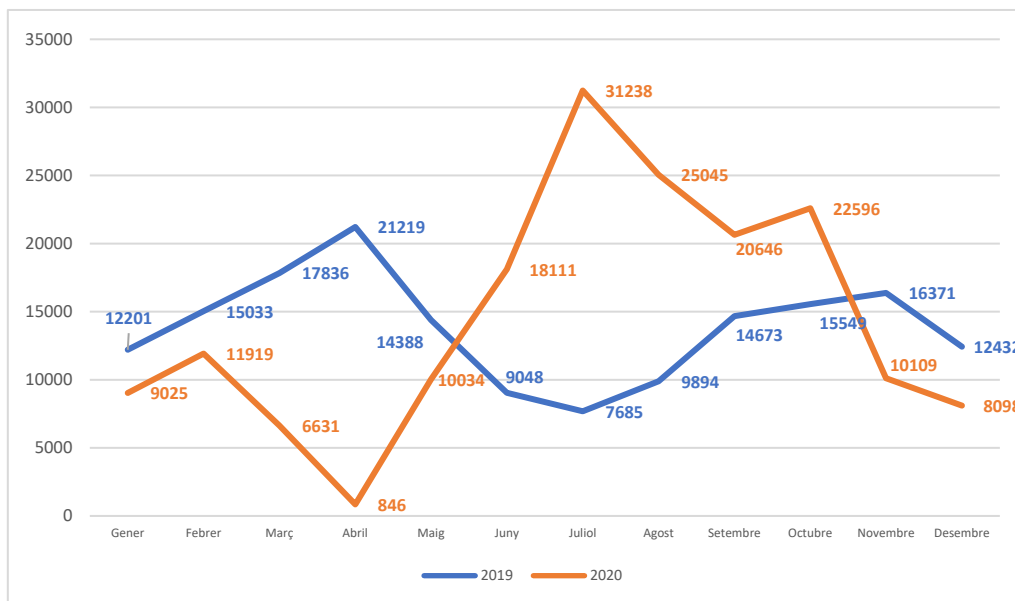
Font: Extret del document "L'ús públic al Parc Natural de la Serra de Montsant: Afluència, freqüentació i caracterització de visitants"

Si es compara l'evolució dels visitants totals que ha rebut el Parc en els diferents punts de control durant el 2019 i el 2020, s'observa com les xifres totals de visitants són molt semblants en els dos anys (reducció d'un 1% al 2020, menys de 1.000 persones). El que canvia és la distribució d'aquests visitants en els diferents mesos de l'any, influenciada clarament pels períodes de restriccions establertes per controlar la pandèmia de la Covid-19.

Gràfic 26: Comparació de l'evolució d'afluència al Parc Natural de la Serra de Montsant (Període 2019 – 2020)

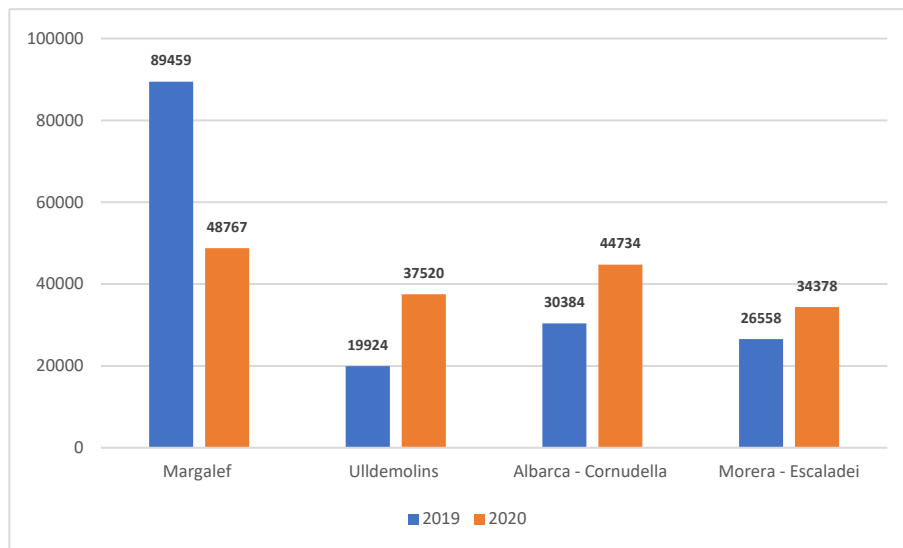
Font: Elaboració pròpia amb dades del Parc Natural de la Serra de Montsant

Les xifres d'afluència dels primers mesos de l'any han estat inferiors en el 2020, amb una reducció d'entre el 20 i el 25% de visitants durant el gener i el febrer. El 14 de març va decretar-se l'Estat d'Alarma i es van iniciar les restriccions de mobilitat, la qual cosa explica la davallada de visitants durant els següents mesos: -63% al març i -96% a l'abril (xifra mínima del 2020). A partir del maig les restriccions es van anar suavitzant, de manera que l'afluència de visitants va anar augmentant, tot i seguir sent inferior que durant el mateix mes del 2019 (-30%). A partir del juny es comença a disparar l'afluència de gent, superant molt clarament les dades registrades un any abans: +100% al juny (9.063 persones més), +306% al juliol (23.553 persones més), +153% a l'agost (15.151 persones més), +41% al setembre (5.973 persones més), +45% a l'octubre (7.047 persones més). L'11 de novembre de 2020 l'Estat va declarar novament l'Estat d'Alarma, fet que es reflecteix perfectament en les dades d'afluència, que novament es redueixen si es comparen amb els resultats de 2019: reducció del 38% al novembre (6.262 persones menys), i reducció del 35% al desembre (4.334 persones menys).

La comparació d'afluència dels 4 sectors definits també mostra diferències significatives entre l'evolució que ha patit cada espai entre el 2019 i el 2020. Com s'ha comentat, les xifres totals dels dos anys són molt semblants, gairebé iguals, allò que varia és la distribució d'aquests visitants entre els mesos i entre els espais.

Gràfic 27: Comparació del total de visitants als 4 sectors definits (Període 2019 – 2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades del Parc Natural de la Serra de Montsant

Margalef registra un descens força pronunciat de visitants, un 45% menys (-40.692 persones). Aquesta dada, en part s'explica perquè a diferència dels altres punts del Parc, l'anàlisi de les característiques sociodemogràfiques de cada sector, inclòs en el document "L'ús públic al Parc Natural de la Serra de Montsant: afluència, freqüentació i caracterització de visitants", indica que aquest punt és el que rep més visitants internacionals (entorn el 26%) i per tant, sembla raonable que sigui el que experimenta un descens més pronunciat de visitants, ja que les restriccions entre països han dificultat molt el fet de poder viatjar.

Als altres 3 sectors, en canvi, les dades són força superiors a les registrades el 2019. Ulldemolins experimenta un creixement d'un 88%, augmentant en 17.596 visitants. Albarca – Cornudella registra un creixement del 47%, 14.350 persones més que al 2019, i la Morera – Escaladei una pujada d'un 29%, que representen 7.820 visitants més.

Taula 15: Comparació de l'afluència de visitants al Parc Natural del Montsant (Període 2019 – 2020)

Mes	Margalef				Ulldemolins				Albarca - Cornudella				Morera - Escaladei				Total			
	2019	2020	Dif.	%	2019	2020	Dif.	%	2019	2020	Dif.	%	2019	2020	Dif.	%	2019	2020	Dif.	%
Gener	7.100	3.824	-3.276	-46%	1.410	1.410	0	0%	1.351	1.538	187	14%	2.340	2.253	-87	-4%	12.201	9.025	-3.176	-26%
Febrer	7.585	5.700	-1.885	-25%	2.006	2.006	0	0%	2.136	1.450	-686	-32%	3.306	2.763	-543	-16%	15.033	11.919	-3.114	-21%
Març	13.004	3.363	-9.641	-74%	1.128	1.206	78	7%	1.825	710	-1.115	-61%	1.879	1.352	-527	-28%	17.836	6.631	-11.205	-63%
Abril	12.230	183	-12.047	-99%	2.046	282	-1.764	-86%	2.471	31	-2.440	-99%	4.472	350	-4.122	-92%	21.219	846	-20.373	-96%
Maig	8.081	1.356	-6.725	-83%	1.705	2.075	370	22%	2.822	1.221	-1.601	-57%	1.780	5.382	3.602	202%	14.388	10.034	-4.354	-30%
Juny	4.610	4.346	-264	-6%	1.976	6.804	4.828	244%	1.061	1.703	642	61%	1.401	5.258	3.857	275%	9.048	18.111	9.063	100%
Juliol	2.621	3.571	950	36%	880	5.688	4.808	546%	3.589	19.841	16.252	453%	595	2.138	1.543	259%	7.685	31.238	23.553	306%
Agost	3.810	4.921	1.111	29%	1.191	7.624	6.433	540%	3.701	9.184	5.483	148%	1.192	3.316	2.124	178%	9.894	25.045	15.151	153%
Setembre	7.892	5.552	-2.340	-30%	2.258	4.796	2.538	112%	2.915	6.594	3.679	126%	1.608	3.704	2.096	130%	14.673	20.646	5.973	41%
Octubre	6.111	7.778	1.667	27%	3.079	3.499	420	14%	3.545	6.491	2.946	83%	2.814	4.828	2.014	72%	15.549	22.596	7.047	45%
Novembre	10.172	4.135	-6.037	-59%	829	1.096	267	32%	3.052	3.474	422	14%	2.318	1.404	-914	-39%	16.371	10.109	-6.262	-38%
Desembre	6.243	4.038	-2.205	-35%	1.418	1.035	-383	-27%	1.918	1.397	-521	-27%	2.853	1.628	-1.225	-43%	12.432	8.098	-4.334	-35%
Total	89.459	48.767	-40.692	-45%	19.924	37.520	17.596	88%	30.384	44.734	14.350	47%	26.558	34.378	7.820	29%	166.325	165.399	-926	-1%

Font: Elaboració pròpia amb dades del document "Informe de seguiment de l'ús públic al Parc Natural de la Serra del Montsant"

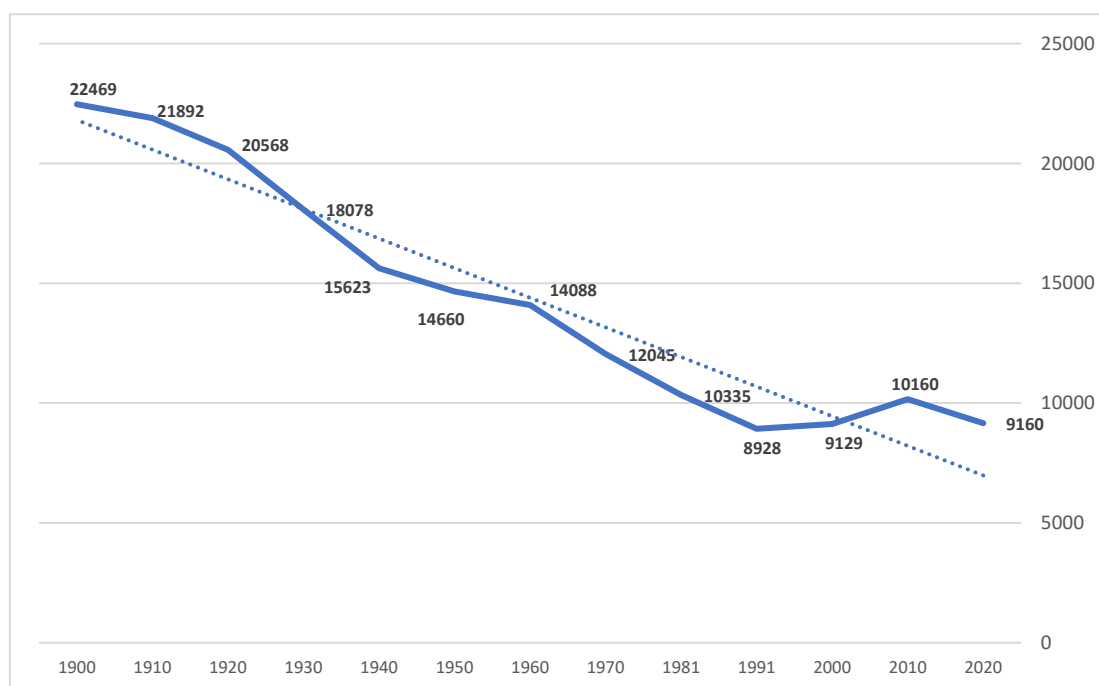
* Amb verd els mesos que augmenta en relació al 2019, i amb vermell els mesos que es redueixen els visitats.

7. EVOLUCIÓ DEMOGRÀFICA DELS MUNICIPIS DEL PRIORAT

L'últim indicador analitzat, en aquest cas social, és el padró d'habitants de cada un dels 23 municipis de la comarca. L'objectiu és observar les tendències demogràfiques de la comarca dels últims anys, en especial de l'última dècada i de l'últim any (2020), per veure com ha afectat la pandèmia a la comarca pel que fa a demografia.

Gràfic 28: Evolució demogràfica del Priorat (Període 1900 – 2020)

Font: elaboració pròpia amb dades del INE i de IDESCAT

Els valors absoluts del conjunt comarcal indiquen un clar descens de la població a la comarca en els últims cent vint anys (-59%). És una tendència molt clara que es va aconseguir revertir a partir del 1991, any en què s'arriba al mínim amb 8.928 habitants, gràcies a la potenciació del sector vitivinícola de la comarca. Fins al 2010 les dades de població es van recuperant progressivament, arribant als 10.160 habitants censats (augment de 263 habitants), però en l'última dècada la tendència torna a anar a la baixa, i la comarca perd gairebé un 10% del cens (reducció de 1.000 habitants).

En aquest cas, interessa analitzar amb detall l'evolució demogràfica de l'últim any, per veure l'afectació derivada de la pandèmia i si es donen noves tendències en l'àmbit municipal.

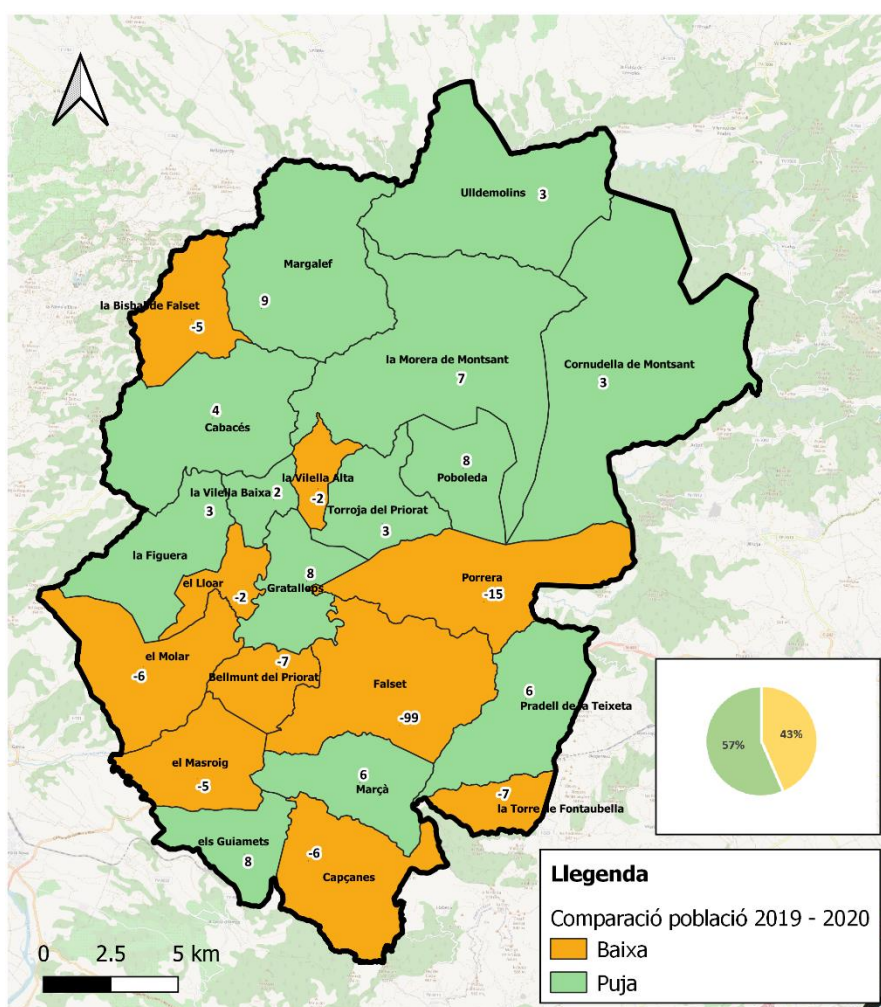

La comparativa entre el 2019 i el 2020 mostra un descens del cens comarcal de 85 persones (0,9% menys). Si s'analitza l'àmbit municipal, es pot veure com 13 pobles guanyen població durant el 2020. Són xifres petites, inferiors al 5%, excepte Margalef que se situa en el 9%, però és una dada positiva, ja que el 57% de municipis del Priorat han augmentat els habitants.

Tenint en compte que la comarca té una població flotant significativa, i molts dels habitatges de la comarca són segones residències, aquest augment en algunes poblacions s'explica per gent que vivia en altres indrets i tenia una casa al territori, de manera que ha decidit fixar la seva primera residència a la comarca (així ho confirmen veïns d'aquests pobles).

Per contra, Falset és el poble que registra un descens més significatiu, amb un total de 99 habitants menys (reducció del 3,5%), seguit de Porrera, amb 15 habitants menys (-3,4%). La resta de municipis també perden habitants censats, però com que molt petits les xifres absolutes són baixes i en percentatge no superen el 5%.

Mapa 12: Comparació de la població dels municipis del Priorat (Període 2019 – 2020)

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'INE i de l'IDESCAT

Taula 16: Comparació de l'evolució demogràfica dels municipis del Priorat (Període 1900 – 2020)

Municipi	1900_2020	%_1900_2020	1991_2020	%_1991_2020	2000_2020	%_2000_2020	2010_2020	%_2010_2020	2019_2020	%_2019_2020
Bellmunt del Priorat	-458	-62,7%	-35	-11,4%	-37	-11,9%	-67	-19,7%	-7	-2,5%
la Bisbal de Falset	-538	-71,8%	-53	-20,1%	-31	-12,8%	-26	-11,0%	-5	-2,3%
Cabacés	-583	-65,9%	-20	-6,2%	-37	-10,9%	-45	-13,0%	4	1,3%
Capçanes	-490	-55,6%	-27	-6,4%	-9	-2,2%	-39	-9,0%	-6	-1,5%
Cornudella de Montsant	-1.409	-59,9%	83	9,6%	104	12,4%	-84	-8,2%	3	0,3%
Falset	-838	-23,5%	258	10,4%	287	11,7%	-200	-6,8%	-99	-3,5%
la Figuera	-405	-78,0%	-16	-12,3%	-7	-5,8%	-20	-14,9%	3	2,7%
Gratallops	-469	-66,4%	3	1,3%	5	2,2%	-26	-9,9%	8	3,5%
els Guiamets	-135	-32,7%	-16	-5,4%	-26	-8,6%	-51	-15,5%	8	3,0%
el Lloar	-432	-80,4%	-26	-19,8%	-18	-14,6%	-19	-15,3%	-2	-1,9%
Marçà	-661	-52,4%	62	11,5%	0	0,0%	-53	-8,1%	6	1,0%
Margalef	-485	-82,1%	-15	-12,4%	-23	-17,8%	-9	-7,8%	9	9,3%
el Masroig	-693	-58,5%	13	2,7%	-14	-2,8%	-74	-13,1%	-5	-1,0%
el Molar	-577	-66,5%	4	1,4%	2	0,7%	-12	-4,0%	-6	-2,0%
la Morera de Montsant	-388	-70,9%	12	8,2%	-17	-9,7%	-1	-0,6%	7	4,6%
Poboleda	-791	-71,1%	-46	-12,5%	-14	-4,2%	-61	-16,0%	8	2,6%
Porrera	-779	-64,8%	-11	-2,5%	-48	-10,2%	-58	-12,0%	-15	-3,4%
Pradell de la Teixeta	-596	-79,0%	-60	-27,5%	-40	-20,2%	-42	-21,0%	6	3,9%
la Torre de Fontaubella	-124	-48,6%	69	111,3%	3	2,3%	-16	-10,9%	-7	-5,1%
Torroja del Priorat	-567	-78,9%	29	23,6%	13	9,4%	-13	-7,9%	3	2,0%
Ulldemolins	-1.026	-72,1%	-46	-10,4%	-97	-19,6%	-72	-15,3%	2	0,5%
la Vilella Alta	-344	-72,1%	10	8,1%	5	3,9%	-3	-2,2%	-2	-1,5%
la Vilella Baixa	-521	-71,9%	60	41,7%	30	17,2%	-9	-4,2%	2	1,0%
PRIORAT	-13.309	-59,2%	232	2,6%	31	0,3%	-1.000	-9,8%	-85	-0,9%

Font: elaboració pròpia amb dades del INE i de IDESCAT. * Vermell = disminueix, verd = augmenta

8. AGENTS DEL TERRITORI

Un cop elaborat l'anàlisi quantitativa, on s'ha desglossat la informació referent als diferents indicadors econòmics i socials dels municipis del Priorat i del conjunt de la comarca, a continuació es desenvolupa l'anàlisi qualitativa, amb l'objectiu de conèixer la visió i opinió dels i de les agents econòmics, socials i institucionals del territori.

Aquesta anàlisi és indispensable en qualsevol branca de la planificació estratègica, ja que permet conèixer les preocupacions, percepcions i propostes del teixit social i empresarial del territori, que és qui coneix de primera mà la realitat territorial.

La tasca s'ha realitzat utilitzant dues metodologies diferents, en funció de la persona a la qual anava dirigida:

- Entrevistes personalitzades per als agents interns i externs seleccionats, amb la finalitat d'incloure les diferents opinions envers els problemes derivats de la pandèmia, i identificar possibles línies d'anàlisi i de desenvolupament.
- Enquestes al teixit empresarial de la comarca, amb l'objectiu de conèixer l'impacte econòmic directe que han patit les empreses i autònoms del Priorat.

D'aquesta manera, s'han recopilat les percepcions d'aquests agents, incorporant-les en el present document per completar l'anàlisi sobre la situació actual de la comarca.

8.1 Entrevistes

Les entrevistes tenen una estructura similar, amb preguntes sobre la percepció general de l'impacte de la pandèmia al Priorat i la gestió realitzada fins al moment, qüestions sobre l'afectació del model productiu de la comarca, sobre digitalització i adaptació al treball en remot, turisme rural, i sobre noves problemàtiques i oportunitats. Aquestes però, s'han personalitzat depenent de qui era l'interlocutor en cada moment, enfocant l'entrevista a l'àmbit d'actuació de cada participant. En general s'han fet de forma presencial, però a causa de les constants restriccions derivades de la pandèmia també s'han realitzat entrevistes en línia (videoconferència) i via telefònica.

La durada de les entrevistes ha estat variable, però en general totes han estat d'entre 60 i 90 minuts. S'han gravat i transcrit per poder analitzar més minuciosament tots els aspectes que anaven sorgint, i d'aquesta manera poder plasmar en aquest document els aspectes més rellevants.

La selecció dels agents (interns i externs) econòmics, socials i institucionals s'ha fet per dues vies:

- D'acord a les informacions quantitatives que s'han analitzat, ja que han permès identificar els sectors més afectats i els municipis de la comarca que han registrat un major impacte.
- D'acord a les opinions i recomanacions de part dels agents institucionals del territori.

En total s'ha entrevistat 25 representants d'organismes locals i institucionals del territori, així com experts en temes de desenvolupament. S'especifica la persona que a realitzat l'entrevista, exceptuant els casos en què l'organisme no ha especificat el nom de la persona que va realitzar l'entrevista a través del correu electrònic (a causa de les restriccions).

Taula 17: Agents territorials entrevistats

Núm.	Institució, organisme o càrrec que ocupa	Persona entrevistada
1	Ajuntament Capçanes	Tècnic/a
2	Ajuntament de Cabacés	Representant
3	Ajuntament dels Guiamets	Miquel Perelló Segura
4	Ajuntament de Gratallops	Representant
5	Ajuntament de la Vilella Alta	Representant
	Ajuntament de Margalef	Tècnic/a
6	President del Consell Comarcal del Priorat	Xavier Gràcia Juanpere
7	Conseller de Medi Ambient del Consell Comarcal del Priorat	Ferran Mestre Vizcaino
8	Gerent del Consell Comarcal del Priorat	Joan Reig Román
9	Cap de Serveis Socials Consell Comarcal del Priorat	Francesc Brull
10	Cap de Turisme del Consell Comarcal del Priorat	Cristina Beltran
11	Cap de Promoció Econòmica de Consell Comarcal del Priorat	Josep Maria Coll Ferré
12	Secretari de l'entitat Prioritat i cap de l'oficina comarcal al Priorat	Joan Queralt Álvarez
13	Gerent del Consorci Leader del Camp	Jordi París Gabarró
14	Parc Natural de la Serra de Montsant	Montse Solà Rivera
15	Professor associat Dep. Geografia a la URV. Participa al Parc Natural Serra de Montsant	Jaume Salvat Salvat
16	Director de la càtedra DOW/URV de desenvolupament sostenible i professor de la URV	Òscar Saladié Borraz
17	President de la Cambra de Comerç de Tarragona i professor associat Dep. Geografia de la URV	Jordi Càceres Silva
18	Professor associat Dep. Geografia a la URV i consultor temes paisatgístics i energètics.	Sergi Saladié Gil
19	Tècnic de la Càtedra Universitat i Regió del Coneixement a la URV	Josep Maria Piñol Alabart
20	Professor i Investigador del grup de recerca GRATET a la URV. Soci Prioritat	Jordi Blay Boqué
21	Gerent de la Cooperativa Gratallops	Damià Fàbrega Sabater
22	Gerent de la Cooperativa de Falset - Marçà	Xavier Doménech
23	Coordinador Consell Regulador DO Montsant	Pau Sabaté
24	Consell Regulador DOQ Priorat	Tècnic/a
25	Tècnic associació Prioritat	Joan Vaqué Sans

Font: Elaboració pròpia

Seguidament s'adjunta el text on s'inclouen el conjunt de percepcions i arguments expressats pels agents que han participat en el procés de consulta. S'ha estructurat per blocs tenint en compte els diferents temes que han anat sorgint al llarg de les entrevistes o converses, de manera que es desenvolupen les idees principals que s'han expressat.

Percepcions generals

Una percepció molt extensa entre el conjunt d'agents consultats és la mala gestió que s'ha realitzat des de les administracions públiques, sobretot a nivell de presa de decisions sobre restriccions i confinaments en els moments d'incidència més pronunciada del virus. També a l'hora de comunicar aquestes decisions que s'anaven prenent, generant incertesa i preocupació entre la població, o per donar suport econòmic als negocis als quals se'ls prohibia desenvolupar la seva activitat econòmica.

Hi ha comprensió en què es considera una situació extremadament complicada de gestionar, però tenint en compte les limitacions existents pel que fa a recursos econòmics per donar suport al petit comerç i restauració, no es comprèn la nul·la planificació pel que fa a l'aplicació de restriccions, canviant els criteris constantment en pocs dies i perjudicant de forma molt clara molts negocis de tot el país.

Un altre factor molt criticat pel conjunt d'agents consultats és la generalització de les mesures per al conjunt del territori català, sense tenir en compte les clares diferències que existeixen entre zones urbanes amb densitats de població elevades i zones rurals amb municipis molt poc poblats. Els confinaments municipals en comarques amb poblacions molt petites no s'han entès, ja que les aglomeracions en aquests casos són fàcilment evitables. El perjudici per als negocis locals i per als mateixos veïns, que tenien dificultats per accedir a determinats serveis, ha estat molt elevat i es considera que hauria estat fàcilment evitable, només ampliant el confinament a un àmbit comarcal i permetent l'activitat econòmica en les poblacions amb incidència nul·la o molt baixa del virus. Cal remarcar que en aquests indrets un bar no és només un negoci, sinó un punt de trobada i de socialització per a molta gent que està sola.

Cal adaptar les mesures que es van imposant a les diferents realitats territorials del país, en funció de criteris prèviament establerts sobre incidència directa del virus, densitats de població o relació de mobilitat en zones densament poblades. La generalització de mesures perjudica greument els entorns rurals, que per la seva pròpia naturalesa, ja tenen problemes de viabilitat de molts negocis, fet agreujat durant l'últim any. Si no es protegeix el teixit econòmic dels entorns rurals, molt debilitat a causa de les noves tendències de consum, la crisi que derivarà d'aquesta pandèmia acabarà amb bona part de l'activitat econòmica dels entorns rurals en general i dels pobles del Priorat en concret.

Model productiu

Es reivindica molt clarament el model econòmic consensuat a la comarca, centrat en la protecció del paisatge i dels elements naturals del territori, la producció agroalimentària de qualitat, amb un sector primari potent, sobretot en la producció vitivinícola, i la promoció del turisme rural que contribueixi en la valorització dels espais emblemàtics de la comarca. El camí no pot ser cap altre i s'ha de seguir fent passos en aquesta direcció, ja que és evident que ha ajudat a capgirar tendències demogràfiques negatives que s'havien donat durant tot el segle XX, s'ha impulsat el sector del vi convertint-lo en el motor econòmic del territori i s'ha evitat la imposició d'un model energètic centrat en la massificació eòlica, incompatible amb els valors i la visió dels habitants del Priorat.

S'ha d'entendre la gestió dels valors de la comarca, no com un factor limitant de no modificació, que a vegades potser s'hi tendeix una mica, sinó gestionar-ho en clau positiva per obrir el focus en les diferents opcions de desenvolupament, sempre que siguin compatibles amb el model que es predica.

Cal sostenir una estructura social, econòmica i demogràfica. Els conceptes són imprescindibles, però per ells només queden curts, per tant, cal donar-hi suport amb iniciatives concretes que permetin anar en aquesta direcció. Cal tenir present que tot i les bones pràctiques en el sector vinícola, en l'última dècada la demografia ha tornat a agafar una tendència negativa.

Un dels punts forts de la comarca més destacat és la mateixa marca *Priorat*, reconeguda i valorada internacionalment per la gran qualitat dels vins que es produeixen a la comarca, sobretot els de cellers que pertanyent a municipis de la zona de la DOQ Priorat, però també per la producció de gran qualitat de tota la zona de la DO Montsant, cada cop més reconeguda. Es considera imprescindible seguir potenciant la marca Priorat, impulsada a partir de la producció vinícola, que és l'element central, però que ha de ser aprofitada per impulsar la comercialització d'altres productes agroalimentaris de qualitat, i per la promoció del turisme rural, dimensionat a la capacitat de càrrega existent al territori.

Els reptes del model econòmic de la comarca se centren en la comercialització dels productes agroalimentaris que es produeixen, sobretot els que no pertanyen al sector del vi, com l'oli o la fruita seca. És un element agreujat també per les limitacions respecte a infraestructura tecnològica, ja que limita molt els nous canals de comercialització i les noves eines de gestió i promoció.

Es veu amb certa preocupació la proliferació significativa de cellers de capital estranger en terrenys pertanyents a la DOQ. Aquest és un indicador d'èxit del sector vinícola del Priorat, ja que demostra l'interès i el valor que hi ha entorn el sector del vi de la comarca, però també comporta conseqüències negatives que cal tenir presents, com la inflació en

el preu dels terrenys o la pèrdua de socis i de superfície de vinya que gestionen les cooperatives. Com ja s'ha comentat, és un clar indicador d'èxit, però cal fomentar accions i polítiques que evitin l'exclusió del sector de la gent de la comarca, com el Banc de Terres, de manera que no quedin limitats a treballar les explotacions d'empreses més grans. Es tracta de trobar un equilibri entre els dos models de negoci, que són totalment compatibles, i que en equilibri beneficinen l'activitat econòmica i el desenvolupament de la comarca.

Un altre clam força generalitzat és la definició d'un model energètic propi, on s'afronti de forma decidida la transició energètica que s'ha d'anar realitzant. En el passat i present s'ha fet una tasca molt gran en la defensa del territori davant la imposició d'un model energètic basat en la massificació eòlica, fet que ha protegit el model comarcal consensuat, centrat en la protecció del paisatge. Actualment, torna a haver-hi projectes sobre la taula relacionats amb la implantació d'aerogeneradors a la comarca, i aquest fet es pot deure, en part, a la falta d'un model energètic propi al territori. Així doncs, es reclama abordar el debat energètic al Priorat, definint un model energètic propi per a la comarca que ajudi a evitar la imposició de projectes incompatibles amb la visió que es té al territori. S'han de fer passos cap a la producció local i l'autoabastiment, i en aquest sentit es veu necessari explorar projectes relacionats amb l'aprofitament forestal o les energies renovables, entre d'altres, sempre que sigui en consonància amb el paisatge i l'entorn.

Cal tenir en compte que la comarca no és ni molt menys homogènia, sinó que existeixen diferents realitats, en part explicades per la pròpia geografia del territori, però també per les activitats econòmiques que es poden desenvolupar. Així doncs, sembla raonable proposar diferents estratègies per a cada zona, potenciant les particularitats de cada espai perquè esdevinguin recursos econòmics, però amb una certa coherència entre si per aprofitar les sinergies que es vagin donant. Per exemple, la zona nord té molt potencial turístic (escalada, espais naturals, punts emblemàtics); la zona de la DOQ, potencial agroalimentari, i la zona sud, potencial agroalimentari i turisme natural.

Habitatge

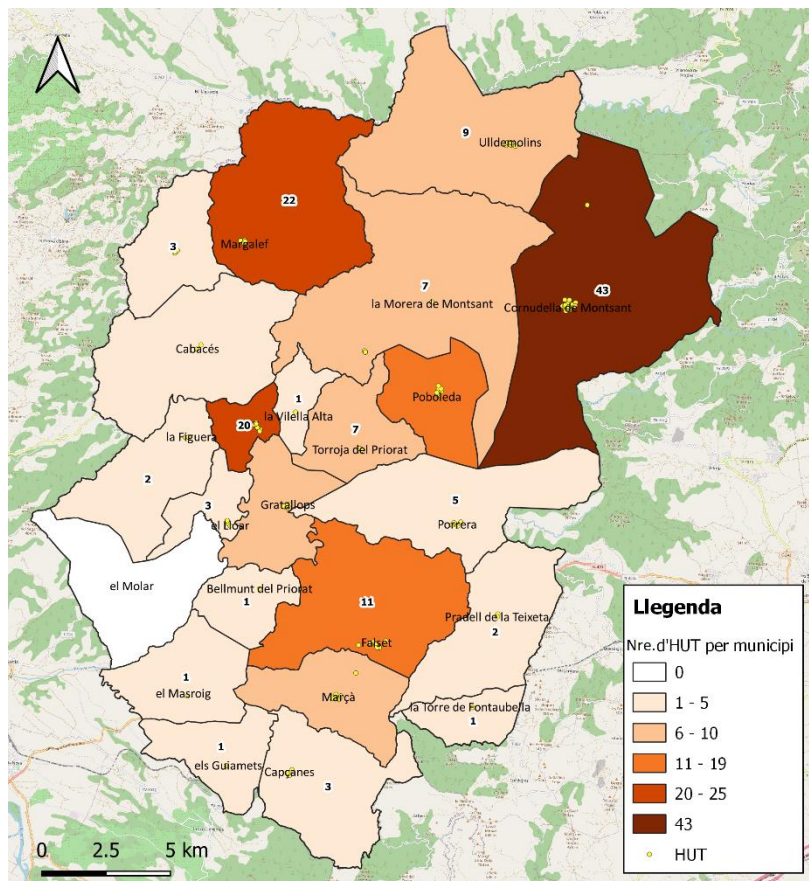
La disponibilitat d'habitatge és un dels problemes majúsculs que hi ha a la comarca i que afecta a la majoria de poblacions. No és un tema concret del Priorat, sinó que és una dinàmica que es repeteix en molts entorns rurals i que cal afrontar perquè contribueix a agreujar problemes estructurals. A més, també cal tenir present que un augment del turisme, com indiquen les tendències que es va produint, acostuma a comportar una inflació en els preus de l'habitatge, ja que proliferen els habitatges d'ús turístic (HUT) i surten del mercat comú de lloguer i compravenda.

Es planteja la necessitat de realitzar un inventari o cens d'habitatge al conjunt del Priorat, per conèixer la situació actual de cada població pel que fa a primeres i segones residències, estat de les cases i estat del mercat de lloguer i de compravenda. D'aquesta manera, es coneixeria la situació exacta de cada municipi i es podrien plantejar accions per fomentar nova construcció, persuadir propietaris per posar propietats en lloguer, o fomentar accions alternatives com la masoveria urbana, per exemple.

Preocupa molt l'augment continuat dels habitatges d'ús turístic a la comarca, sobretot en poblacions de la meitat nord incloses dins l'àrea del Parc Natural de la Serra de Montsant. Actualment hi ha 164 HUT comptabilitzats (amb llicència) als municipis de la comarca: Cornudella de Montsant (41), Margalef (22), la Vilella Baixa (19) i Poboleda (13) n'acumulen la majoria. Caldria conèixer bé la situació concreta d'aquestes poblacions pel que fa a habitatge, però potser és moment de plantejar limitar l'aparició de nous HUT en els pobles que n'acumulen més.

Mapa 13: Habitatges d'ús turístic als municipis del Priorat (Març 2021)

Font: Elaboració pròpia amb dades del canal empresa de la Generalitat

Sorgeix la possibilitat d'impulsar una nova urbanització en aquelles poblacions on sigui necessari i viable, sempre des de la iniciativa de l'administració local i respectant les especificacions del planejament urbanístic local i del Pla Territorial Parcial del Camp de Tarragona, iniciativa que ja estan impulsant alguns pobles.

Així doncs, es considera indispensable actuar en l'àmbit de l'habitatge per assegurar la disponibilitat de domicilis a preus raonables per a aquelles persones que volen viure al Priorat, proposant microactuacions des de diversos punts de vista, dirigides a diferents perfils, com parelles de joves de la comarca, persones que tenen una segona residència al territori, famílies amb fills que volen viure a la comarca, etc.

Digitalització i infraestructures

La digitalització és una altra de les tendències que ja es donava abans de la pandèmia, i que ara s'ha accelerat de forma exponencial. Aquest procés consisteix a convertir la informació a un format digital, la qual cosa fa que sigui molt fàcil de gestionar i explotar, donant nombrosos avantatges. És una eina molt útil tant per l'administració com per les empreses privades, ja que permet processar, emmagatzemar i transmetre dades de tota mena amb molta eficàcia.

Dit això, és una eina que depèn directament de la disponibilitat d'infraestructura de banda ampla per treure'n tot el profit, i aquesta és una de les deficiències més notables que hi ha al territori. Per tant, sembla imprescindible, en el context tecnològic actual i veient cap on va el futur, que arribi aquest servei al territori i es vagi desplegant pels diferents municipis, ja que si no la bretxa digital que ja existeix, s'anirà fent cada cop més evident, agreujant el desavantatge competitiu de les empreses i dels particulars de la comarca.

Cal tenir molt present que la disponibilitat d'aquest servei també és un element clau per atreure i fixar població a la comarca, fins i tot també per retenir els i les joves i evitar que marxin fora a viure. Òbviament, també per assegurar el desenvolupament econòmic del territori, ja que la dependència d'aquesta infraestructura és cada cop més gran, però també ho són els beneficis que aporta. Algunes de les anàlisis efectuades sobre aquest tipus d'infraestructures destaquen aspectes com: la relació entre l'increment del PIB i la disponibilitat de banda ampla, més fort com major sigui la penetració de la infraestructura (Koutroumpis, 2009; 479); un creixement més ràpid dels ingressos familiars mitjans i un menor creixement dels indicadors d'aturats (Whitacre et al., 2014; 1012); nivells més elevats de creixement de llocs de treball, propietaris no agrícoles i ingressos privats (Stenberg et al., 2009; 7); augment de la productivitat empresarial i del capital humà qualificat (Park et al., 2019; 140); millora de la prestació de serveis com la

salut i l'educació (Stenberg et al., 2009; 23), o la possibilitat de flexibilització del mercat de treball amb el treball en remot.

Primer sembla raonable exigir la disponibilitat del servei a la capital comarcal, ja que és qui concentra la majoria de serveis i d'activitat empresarial, també un petit polígon que seria interessant que estigués ben dotat per poder acollir qualsevol activitat econòmica. Però l'objectiu ha de ser que el servei arribi a la majoria de poblacions de la comarca, almenys a les que sigui viable, si cal, buscant mecanismes de desplegament alternatius, ja que si no les poblacions que no disposin de la infraestructura tindran molt complicat acollir nous habitants, retenir els joves i atreure/desenvolupar activitat econòmica.

Actualment la Generalitat de Catalunya està desplegant xarxa pública de fibra òptica entre Tivissa i Falset, cosa que suposa que Capçanes, els Guiamets, Marçà i Falset disposin del servei en els propers mesos. Les previsions del conseller Jordi Puigneró, molt optimistes, indiquen que l'any 2023 tots els municipis de més de 50 habitants disposaran del servei, però també és cert que s'han fet altres promeses i previsions en el passat que no s'han complert, i per tant caldrà seguir insistint i pressionant perquè els pobles petits no quedin exclosos del desplegament de la infraestructura.

Un model interessant que pot donar-se en alguns pobles de la comarca és que pugui haver-hi ciutadans que tinguin la seva feina fora, però que sigui compatible amb el teletreball, almenys parcialment, i per tant, puguin viure al Priorat. Lligar atractiu de paisatge i possibilitat d'oci fora de l'àmbit del consumisme és una tendència de la nova ruralitat. És difícil que tots els pobles ho tinguin tot, però cal definir uns nuclis clars que facin de pols dins la mateixa comarca, creant petits sistemes que aglutinin serveis que puguin aprofitar els municipis del voltant.

Perquè això succeeixi, també influeix la disponibilitat d'altres serveis i infraestructures que actualment presenten mancances molt significatives als diferents municipis. Per exemple, el subministrament elèctric és un dels grans dèficits que experimenten molts pobles de la comarca, que pateixen talls, molts cops durant diverses hores, fins i tot dies, a causa de la falta de manteniment i d'inversió en la infraestructura per part de les companyies elèctriques que operen a la comarca, com Endesa. Cal tenir present que a menys de 30 km de la comarca hi ha 3 grups nuclears (Ascó I, II, i Vandellòs II) i és incompreensible que passi això. Per tant, s'han d'exigir solucions que han de passar perquè s'inverteixin diners en la infraestructura. La cobertura mòbil i la línia de telèfon fix també fallen, sobretot en dates en què hi ha temporals de vent, pluja o neu.

El subministrament d'aigua és un dels altres problemes que afecta directament diversos municipis, que han d'imposar restriccions en determinats períodes en què hi ha poca disponibilitat d'aigua. Aquesta qüestió està directament relacionada amb l'espoli d'aigua que pateix l'embassament de Siurana a causa d'una concessió de l'any 1935 amb la Comunitat de Regants de Riudecanyes, de manera que es desvia la capçalera del riu

cap al pantà de Riudecanyes, deixant només 20 litres per segon com a cabal. Afrontar aquesta qüestió de forma decidida, contribuiria a solucionar aquest problema i, a més, es podrien recuperar 40 km de biodiversitat al llarg del curs del riu Siurana fins a l'aiguabarreig amb l'Ebre, a l'alçada de Garcia, fet que també interessa a la Ribera d'Ebre i a tot el moviment que lluita per assegurar la continuïtat del Delta.

Tendències

Arran de la situació de pandèmia que s'està vivint, s'han identificat canvis en algunes tendències que succeïen en el passat i que poden suposar noves oportunitats de desenvolupament si s'afronten, igual com també noves problemàtiques. Tot procés de canvi abrupte comporta canvis que cal identificar, analitzar i interpretar de la millor manera possible per anticipar accions que ajudin a adaptar-se al nou context social i econòmic.

- **Retorn al món rural**

Les situacions continuades de confinament domiciliari i municipal sembla que han despertat l'interès de moltes persones per anar a viure en entorns rurals, lluny de les aglomeracions del món urbà. A més, amb la generalització del treball en remot i amb l'augment de les professions digitals, moltes persones ara veuen viable fer aquest pas. Perfecte, però quin és el problema al Priorat? Com ja s'ha comentat, no hi ha disponibilitat d'infraestructura de banda ampla, no hi ha disponibilitat d'habitatge i la comarca té els serveis força limitats, cosa que fa difícil captar aquesta població que vol viure en entorns rurals, ja que són tres elements bàsics que es tenen en compte en aquest context concret. Per a les persones que disposen de segona residència, sí que és viable que decideixin vindre a la comarca, però la gent sense un vincle estret amb el Priorat segurament apostarà per anar a entorns més preparats/equipats.

- **Relleu generacional**

La falta de relleu generacional també preocupa força. Està estretament relacionada amb l'èxode cap als entorns urbans que ha afectat els entorns rurals des de fa molts anys, ja que els i les joves marxen a estudiar fora i, en molts casos, ja no tornen als seus pobles, en part, per la manca d'oportunitats laborals, i en part també, per l'oci i tot l'atractiu que tenen les ciutats per a la gent jove. Altres aspectes com la inflació del preu de l'habitatge i de determinades terres de conreu (DOQ), la falta de determinades infraestructures i serveis (banda ampla) o la falta d'oci, tampoc ajuda al fet que els joves decideixin quedar-se a la comarca.

- **Turisme rural**

El turisme rural ha estat un altre dels temes principals que s'han tractat en les entrevistes, ja que queda clar que representa una oportunitat de desenvolupament significativa per als municipis del Priorat. Una de les conseqüències de la pandèmia ha estat l'acceleració de tendències que ja es donaven des de feia temps, i l'augment de l'interès del turisme rural n'és una.

S'assumeix que un cop acabi la situació actual les xifres s'estabilitzaran, en part per la possibilitat de viatjar a l'estranger novament, però també se suposa que els nivells de turistes i visitants que quedaran seran superiors a les xifres anteriors a la pandèmia. Aquest fet afavoreix de forma indirecta la resta de sectors de la comarca, que poden beneficiar-se d'una major aflluència amb la comercialització de serveis i la venda directa de productes agroalimentaris.

També s'ha remarcat molt la necessitat de fomentar un turisme dimensionat a la comarca, és a dir, buscant la qualitat més que la quantitat. La capacitat de càrrega de determinats indrets emblemàtics és limitada i ja s'han identificat problemes relacionats amb la massificació d'alguns espais. Cal anar molt amb compte amb tot això, ja que pot ser contraproduent, tant pel deteriorament que poden experimentar aquests espais, com per la percepció de pèrdua de qualitat de vida dels veïns o pèrdua d'interès dels turistes i visitants per una mala gestió.

Així doncs, es reclamen mesures relacionades amb el control d'accés en tots aquells punts on s'han identificat massificacions, almenys durant els períodes en què es donen aquestes situacions. També la possibilitat de definir preus simbòlics d'accés, de manera que es destinin directament a millorar la gestió i protecció d'aquests indrets.

Com que la comarca té una massa de població ocupada i activa força reduïda, l'impuls del sector turístic pot tenir un impacte positiu significatiu sobre aquesta estructura. A més, un altre punt positiu és que el turisme rural no està tan condicionat a l'estacionalitat com passa amb el turisme de sol i platja. La gent tendeix a fer més sortides durant l'any, de menys dies, i cal aprofitar aquests nous hàbits de consum. També els fluxos turístics de la Costa Daurada durant els mesos d'estiu, que donen l'oportunitat d'atreure visitants, que tot i no pernoctar a la comarca, també beneficien l'economia local dels municipis.

Cal seguir fomentant la creació de noves experiències turístiques al Priorat i relacionar-les entre si i amb les ja existents per aprofitar el potencial turístic de la comarca, també amb els productes agroalimentaris que s'hi produeixen. Tot això mantenint el relat entorn la protecció del paisatge i dels mosaics agroforestals que vertebraven i caracteritzen el territori. L'atracció de diferents perfils de visitants és molt important per a la diversificació del mateix sector, i és un factor clau fer enfortir-lo i no fer-lo

dependent d'una activitat concreta (enoturisme, escalada, espais naturals, pescadors...).

- **Economia circular**

L'economia circular és un altre dels conceptes que s'han tractat, ja que és una de les iniciatives que formen part de l'estratègia Europea 2020 i dels fons europeus Next Generation. És un model, o sistema, que crea valor allargant la vida útil dels productes, connectant empreses de diferent tipus per traslladar els residus del final de la cadena de producció al principi. Sabent que la gran majoria de fons que poden sol·licitar-se estan condicionats a projectes que s'emmarquen en aquest àmbit, és necessari explorar iniciatives a la comarca d'aquest tipus. S'han de contemplar les possibilitats que existeixen en els diferents sectors productius i veure si és viable plantejar projectes d'aquest tipus. L'aprofitament forestal per generar energia, per exemple, pot ser una de les opcions, tot i que no cal acotar-ho estrictament a l'àmbit geogràfic comarcal.

- **Comerç de proximitat**

Una altra conseqüència dels confinaments municipals ha estat l'augment del comerç de proximitat, afavorit per les noves eines de comercialització i pagament que s'han generalitzat entre tota la població, i per la impossibilitat de desplaçar-se. Tota acció que vagi dirigida a fomentar la producció i comercialització de productes locals és positiva per al territori. També és molt important millorar tot allò relacionat amb la promoció i comercialització en línia, aprofitant els nous canals i eines que sorgeixen, ja que les tendències de consum per part de la població van canviant i el tema del comerç en línia s'ha generalitzat molt durant l'últim any.

8.2 Enquestes

Les enquestes s'han dirigit al conjunt del teixit productiu del Priorat, aproximadament a 320 empreses i autònoms (els que disposen de correu electrònic), ja que són qui ha patit l'impacte econòmic directe de les restriccions i limitacions que s'han anat imposant des del mes de març de 2020.

El model d'enquesta que s'ha dissenyat és igual per a totes les empreses i s'estructura en diversos apartats:

- El primer per determinar la tipologia d'empresa, el municipi on es troba i el tipus d'activitat que desenvolupa.
- Un segon apartat amb preguntes sobre l'afectació a escala productiva, la facturació i l'afectació a la plantilla de treballadors
- Un tercer sobre digitalització i TIC.
- I un quart sobre noves oportunitats i problemàtiques que poden sorgir a la comarca arran de la situació que s'està vivint.

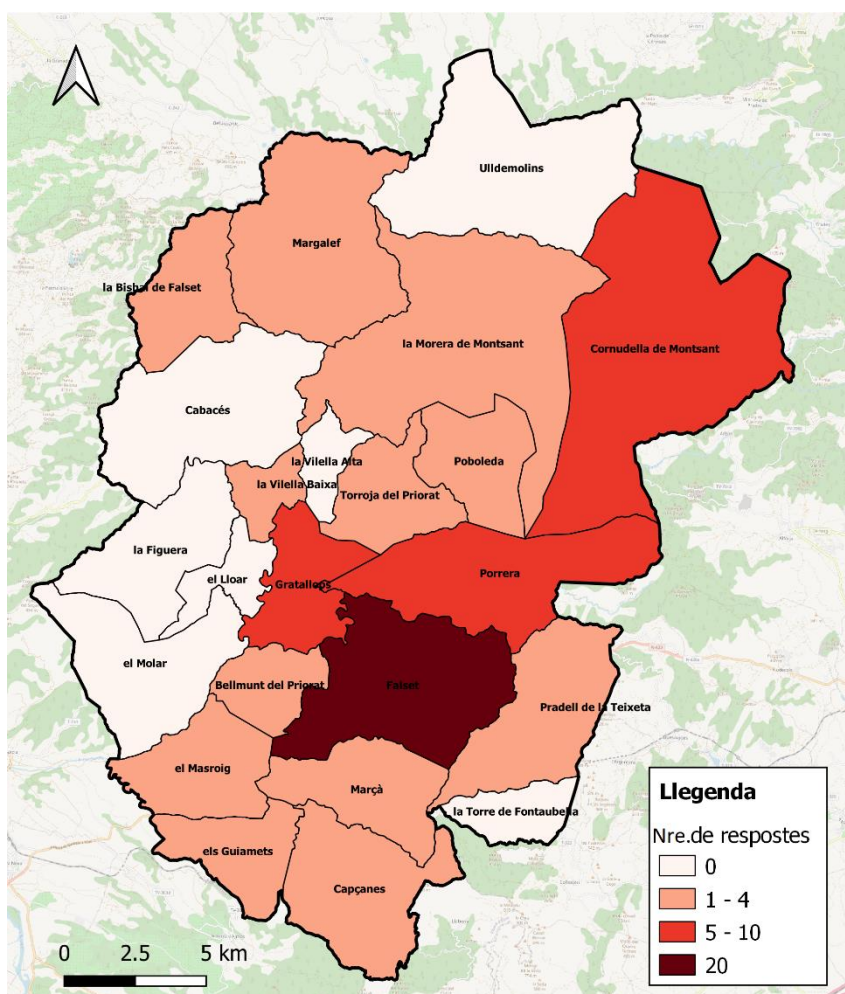
De les enquestes enviades, han respost un total de 64 empreses dels diferents sectors productius de la comarca, el que deixa una taxa de participació del 20%. Els resultats es comenten a continuació tenint en compte els diferents sectors productius, però també pel conjunt global de respostes rebudes.

Resultats

En data 10 de febrer de 2021, han respost l'enquesta un total de 64 autònoms i empreses de 16 dels 23 municipis de la comarca, 20 de les quals corresponen a activitats desenvolupades a Falset, 8 a Cornudella, 7 a Porrera i 5 o menys a la resta.

Mapa 14: Distribució municipal de les respostes de les enquestes

Font: Elaboració pròpia

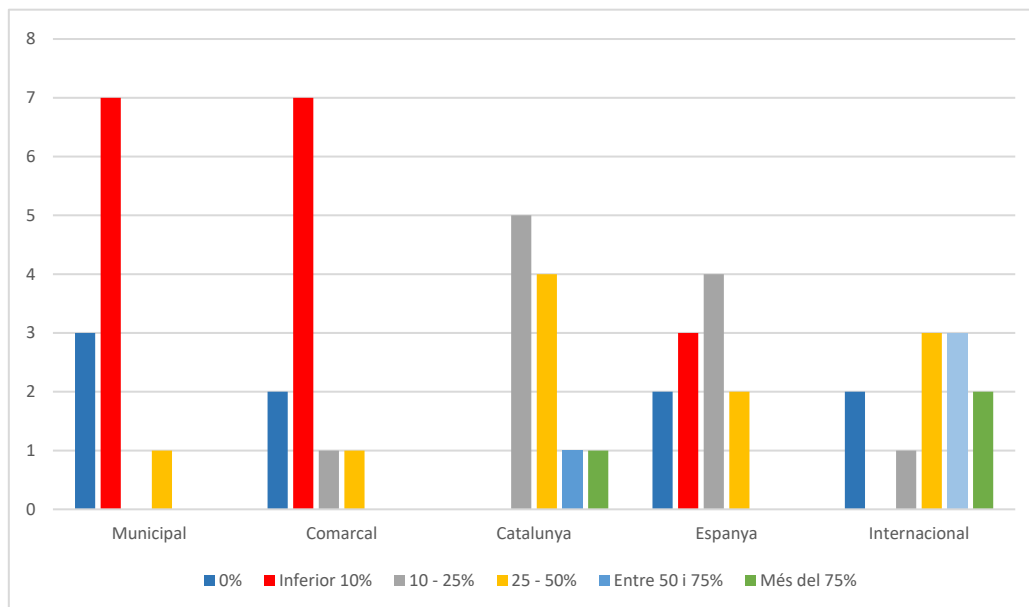
Part dels resultats es comenten tenint en compte els diferents sectors productius, d'aquesta manera es podran identificar diferències, si n'hi ha, entre l'afectació que han patit les empreses i autònoms de cada sector.

- 11 respostes (17,2%) corresponen a petites empreses d'entre 10 i 49 treballadors (7) i a autònoms (4) del **sector primari**. L'activitat que desenvolupen es concentra en l'agricultura, sobretot vinya, però també altres cultius com l'olivera i la fruita seca.

Els mercats on operen les empreses fan referència a l'àmbit geogràfic on es venen els productes o serveis. El mercat municipal té un pes molt baix, ja que en 3 ocasions s'ha respost que representa un 0%, en 7 ocasions que representa menys d'un 10%, i només hi ha un cas en què representa entre el 25 i el 50% de clientela. El mercat comarcal té unes xifres molt similars a les del municipal, però amb una petita reducció de les empreses que han respost 0%, 2 en aquest cas, i una empresa que ha respost entre un 10 i un 25%. En el mercat català, en 5 casos s'ha respost entre un 10 i un 25%, en 4 entre un 25 i un 50% i en 1 ocasió entre el 50 i el 75% i més del 75%. En el mercat espanyol, 2 respostes del 0%, 3 cops inferior al 10%, 4 entre el 10 i el 25%, i 2 entre el 25 i el 50%. En el mercat internacional 2 vegades s'ha respost 0%, 1 cop entre el 10 i el 25%, en 3 ocasions entre el 25 i el 50%, i entre el 50 i 75% i dues respostes de més del 75%.

Gràfic 29: Mercats en els que operen les empreses del sector primari

Font: Elaboració pròpia

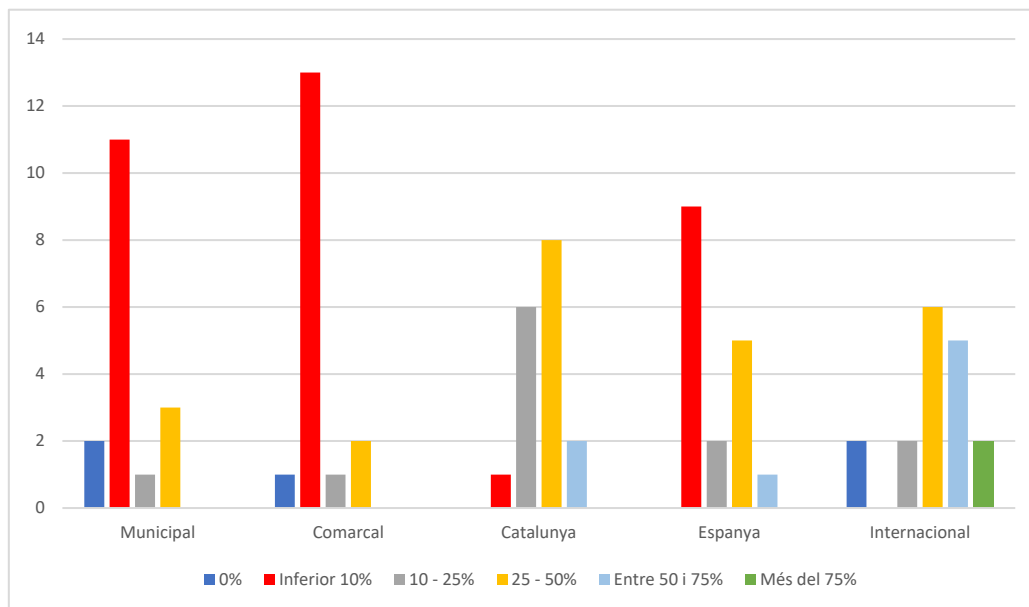
- 17 respostes (26,6%) corresponen a petites empreses d'entre 10 i 49 treballadors (14) i a treballadors autònoms (3) del **sector secundari**. L'activitat econòmica s'emmarca dins el sector específic de la indústria agroalimentària, encarregada de l'elaboració, transformació i preparació d'aliments.

En el cas del sector secundari pel que fa als mercats on operen les empreses, en l'àmbit municipal, en 2 ocasions s'ha respost amb un 0%, 11 cops inferior al 10%, 1 entre el 10 i el 25% i en 3 ocasions entre el 25 i el 50%. El mercat comarcal no varia massa del municipal, amb un cas en el 0%, 13 cops inferior al 10%, 1 entre el 10 i el 25% i en 2 ocasions entre un 25 i un 50%. En el mercat català, en una

ocasió s'ha respost inferior al 10%, 6 vegades entre el 10 i el 25%, 8 entre el 25 i el 50% i en 2 ocasions entre el 50 i el 75%. En el mercat espanyol, en 9 ocasions inferior al 10%, en 2 ocasions entre el 10 i el 25%, en 5 entre el 25 i el 50% i 1 vegada entre el 50 i el 75%. En el mercat internacional, els resultats mostren que dues vegades s'ha indicat 0% i dues entre el 10 i el 25%, en 6 ocasions entre el 25 i el 50%, en 5 entre el 50 i el 75% i en 2 ocasions més del 75%.

Gràfic 30: Mercats en els que operen les empreses del sector secundari

Font: Elaboració pròpia

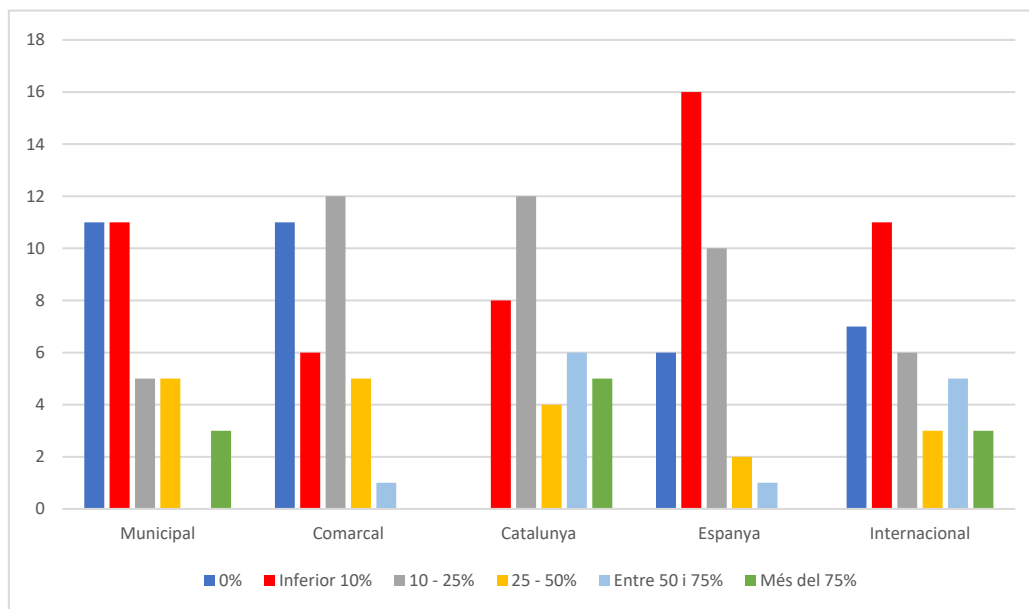
- 35 respostes (54,7%) corresponen a petites empreses d'entre 10 i 49 treballadors (8) i a treballadors autònoms (27) del **sector terciari**. Aquí s'inclouen activitats econòmiques d'hostaleria, immobiliàries, artístiques i d'entreteniment, comerç a l'engròs i al detall, transport i emmagatzematge i activitats professionals, científiques i tècniques.

Les respostes d'empreses i autònoms en relació amb els mercats en què operen presenten força diferències si es comparen amb els dos sectors comentats, ja que en aquest cas es comercialitzen serveis i, per tant, guanyen pes els mercats més propers. Per al mercat municipal, en 11 ocasions s'ha indicat un 0% i inferior el 10%, en 5 ocasions entre el 10 i el 25% i entre el 25 i el 50% i 1 vegada més del 75%. Per al mercat comarcal, 11 vegades s'ha indicat 0%, 6 inferior al 10%, 12 entre el 10 i el 25%, 5 entre 25 i 50% i 1 entre el 50 i el 75%. En el mercat català, en 8 ocasions s'ha indicat inferior al 10%, en 12 entre el 10 i el 25%, en 4 entre el 24 i el 50%, en 6 entre el 50 i el 75% i en 5 ocasions més del 75%. En el mercat espanyol, 6 vegades s'ha indicat 0%, 16 inferior al 10%, 10 entre el 10 i el 25%, 2

entre 25 i 50% i un entre 50 i 75%. Per al mercat internacional, les respostes indiquen en 7 ocasions un 0%, en 11 inferior al 10%, en 6 entre un 10 i un 25%, en 3 entre un 25 i un 50%, en 5 ocasions entre un 50 i un 75% i 3 cops més d'un 75%.

Gràfic 31: Mercats en els que operen les empreses del sector secundari

Font: Elaboració pròpia

- En el sector de la **construcció** hi ha hagut una resposta que representa un 1,6% del total.

La majoria de les empreses que han contestat l'enquesta fa més de deu anys que desenvolupen la seva activitat (64%), tot i que si es mira per sectors, el primari representa el 91%, el secundari el 88% i el terciari el 43% (el més elevat en els 3 casos). Les empreses que tenen entre 4 i 10 anys de vida representen el 29% del total, un 9% al sector primari, 12% al secundari i 43% al terciari. Les que tenen menys de 3 anys només representen el 8% del total i totes s'inclouen en el sector terciari, on representen el 14% del total.

Taula 18: Anys d'activitat de les empreses

Anys d'activitat	Sector Primari	%	Sector Secundari	%	Sector Terciari	%	Total	%
Entre 1 i 3	0	0%	0	0%	5	14%	5	8%
Entre 4 i 10	1	9%	2	12%	15	43%	18	29%
Entre 11 i 20	10	91%	15	88%	15	43%	40	64%

Font: Elaboració pròpia

Un 25% del total d'empreses consultades tenien intenció de contractar treballadors abans de la pandèmia, un 29% als sectors secundari i terciari i un 9% al primari.

Taula 19: Intenció de contractar personal abans de la pandèmia

	Sector Primari	%	Sector Secundari	%	Sector Terciari	%	Total	%
Si	1	9%	5	29%	10	29%	16	25%
No	10	91%	12	71%	25	71%	47	75%

Font: Elaboració pròpia

Amb la pandèmia, i comparant les dades amb les de l'any 2019, les empreses enquestades en 22 casos s'han vist obligades a reduir la plantilla de treballadors (34%), en 4 casos l'han augmentat (6%) i 38 empreses s'han mantingut amb els mateixos treballadors (59%).

Taula 20: Variació en la plantilla de treballadors en comparació amb el 2019

	Augment	Reducció	Igual
Nº empreses	4	22	38
%	6%	34%	59%

Font: Elaboració pròpia

Els negocis s'han vist obligats a adoptar mesures excepcionals per adaptar-se a les restriccions concretes de cada moment determinat. El 41% d'empreses consultades no han hagut de realitzar cap canvi, el 25% reduir costos, el 20% han presentat un EROTO, el 6% reducció de jornada d'alguns treballadors (sense reduir la plantilla), un 5% d'empreses ERO i una empresa ha hagut de tancar definitivament.

Taula 21: Mesures adoptades pels negocis

Mesures	Sector Primari	Sector Secundari	Sector Terciari	Total	%
Cap	6	6	14	26	41%
ERTO	2	4	7	13	20%
ERO	1	0	2	3	5%
Reducció de jornada	1	0	3	4	6%
Reducció de costos	1	7	8	16	25%
Tancament	0	0	1	1	2%

Font: Elaboració pròpia

El 5% d'empreses que han respost (3) no han patit cap mena d'afectació derivada de la pandèmia, el 43% "només" han patit una reducció en la facturació, el 30% ha patit alguna aturada temporal de l'activitat, el 6% va tancar el negoci temporalment i encara no l'han obert, el 14% està en risc de tancament definitiu i el 2% (1 empresa) ja ha tancat definitivament.

Taula 22: Afectació que han patit les empreses

Afectació	Sector Primari	Sector Secundari	Sector Terciari	Total	%
No m'ha afectat	1	1	1	3	5%
Reducció facturació	6	14	7	27	43%
Aturada temporal de l'activitat	3	1	15	19	30%
Vaig tancar el negoci i encara no he obert	0	1	3	4	6%
Risc de tancament definitiu	1	0	8	9	14%
Tancament	0	0	1	1	2%

Font: Elaboració pròpia

Només 5 empreses han registrat uns beneficis similars als de l'any anterior (8%), dues del sector primari i secundari, i una del sector terciari. La resta (92%) han patit una disminució dels beneficis esperats: un 5% han sofert una reducció d'entre el 0 i el 10%, el 32%, la majoria, ha patit una reducció d'entre el 10 i el 25%, el 19% una reducció d'entre el 25 i el 50% i d'entre el 50 i el 75%, i finalment un 17%, 11 empreses 10 de les quals del sector serveis, han patit una reducció superior al 75%.

Taula 23: Reducció de beneficis

% de reducció	Sector Primari	Sector Secundari	Sector Terciari	Total	%
Igual	2	2	1	5	8%
Reducció 0 - 10 %	0	0	3	3	5%
Reducció 10 - 25 %	7	8	5	20	32%
Reducció 25 - 50 %	2	5	5	12	19%
Reducció 50 - 75%	0	1	11	12	19%
Reducció més del 75%	0	1	10	11	17%

Font: Elaboració pròpia

Les qüestions relacionades en l'àmbit digital i el comerç en línia també han suposat una part important del qüestionari. Així doncs, un 76% de les empreses que han estat consultades afirmen tenir pàgina web i actualitzar-la de forma més o menys periòdica. Per contra, el 24% no en tenen, i la majoria (11) són empreses que pertanyen al sector serveis (restaurants i comerç al detall).

Taula 24: Disponibilitat de pàgina web

	Sector Primari	Sector Secundari	Sector Terciari	Total	%
Si	9	15	24	48	76%
No	2	2	11	15	24%

Font: Elaboració pròpia

Dos terços de les empreses que han respost (41) no utilitzen la venda en línia, tot i que cal tenir present que depenent de la naturalesa de cada negoci aquesta opció no és possible. D'aquestes, 24 pertanyen al sector serveis, 11 al sector industrial i 6 al sector primari. Per contra, el 35% d'empreses (22) utilitzen canals de venda en línia, 11 de les quals són del sector terciari, 6 del sector industrial i 5 de l'agrícola.

Taula 25: Venta en línia

	Sector primari	Sector secundari	Sector terciari	Total	%
Si	5	6	11	22	35%
No	6	11	24	41	65%

Font: Elaboració pròpia

La venda en línia pot realitzar-se mitjançant diferents eines, ja que en els últims anys han sorgit nous canals de venda en línia que faciliten força la tasca. Moltes empreses combinen les diferents possibilitats de venda, de manera que cada client pot escollir el canal que li sigui més adient.

20 empreses han respost que utilitzen la seva pròpia pàgina web, 22 les xarxes socials, com Instagram, Facebook o WhatsApp Business, i 4 empreses han respost que utilitzen plataformes de reserva en línia, com Booking, Airbnb o Refusonline.

Taula 26: Canals de venda en línia

Canal de vanta	Nº empreses
La mateixa pàgina web	20
Xarxes socials (Instagram, Facebook, WhatsApp Business...)	22
Plataformes de reserva online	4

Font: Elaboració pròpia

Dos terços de les empreses expliquen que les vendes en línia no han augmentat, sinó que s'han reduït (25 negocis). Per contra, el 28% (11) sí que han augmentat les seves vendes en línia durant el 2020, mentre que el 10% han tingut uns resultats similars.

Taula 27: Augment de les ventes online

	Nº empreses	%
No	25	63%
Si	11	28%
Igual	4	10%

Font: Elaboració pròpia

Pel que fa al treball en remot, 42 negocis (66%) han respost que no el poden fer servir, la gran majoria per la pròpia naturalesa de l'empresa, que requereix la presència física del treballador. D'altra banda, 7 empreses (11%) sí que han pogut adaptar-se al treball en remot i que tots els treballadors ho fessin des de casa, i el 23% (15) ho han fet amb una part de la plantilla.

Taula 28: Possibilitat de que els treballadors facin treball en remot

	Nº empreses	%
No	42	66%
Si	7	11%
Una part si	15	23%

Font: Elaboració pròpia

La disponibilitat de servei de banda ampla sembla ser una prioritat per a la majoria del teixit empresarial de la comarca, que considera en un 73% (47 empreses) que és una infraestructura necessària que beneficiaria de forma directa l'activitat empresarial del seu negoci.

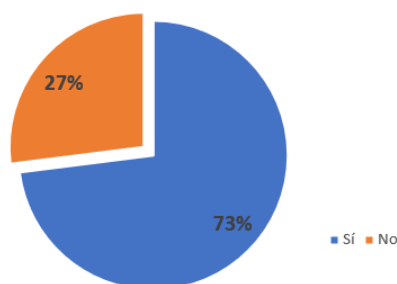
Taula 29: Necessitat de disposar de servei de banda ampla

	Nre. empreses	%
Si	47	73%
No	7	11%
NS/NC	10	16%

Font: Elaboració pròpia

Les crisis econòmiques generen canvis abruptes en l'economia i teixit social d'una societat. Aquests canvis cal afrontar-los de forma decidida per adaptar les economies locals al nou context socioeconòmic. Així doncs, el 73% considera que poden sorgir noves oportunitats si s'actua sobre aquest tema.

Gràfic 32: Noves oportunitats derivades de la pandèmia

Font: Elaboració pròpia

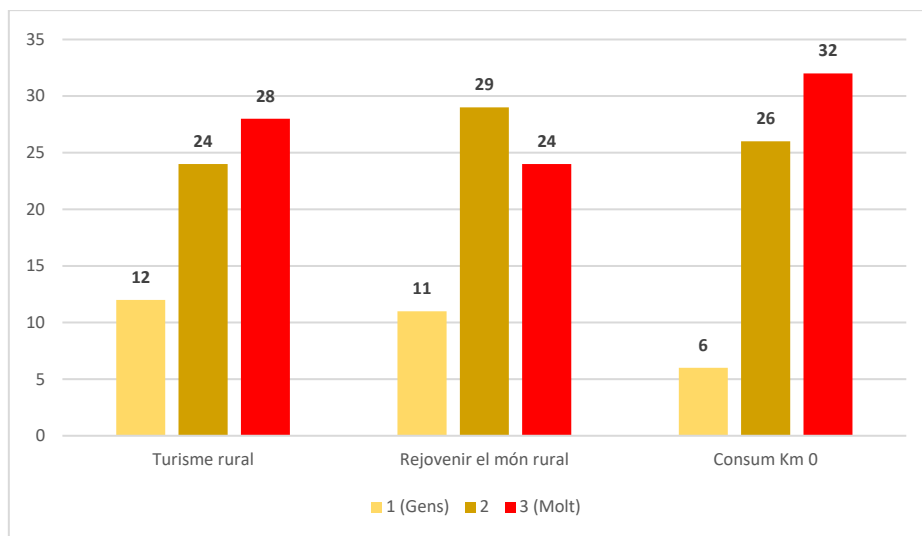
L'augment del turisme rural, rejuvenir el món rural i el consum de productes de km 0 són 3 oportunitats que poden sorgir als entorns rurals i que es poden aprofitar per enfortir i diversificar les seves economies.

Les empreses han valorat aquestes oportunitats en funció de si poden tenir recursos a la comarca, considerant el consum de productes de km 0 com l'oportunitat més clara que pot aprofitar la comarca (32 empreses), seguit del turisme rural (28 empreses) i rejuvenir el món rural (24 empreses).

Si s'analitzen les puntuacions baixes, es pot veure com el turisme rural i rejuvenir el món rural són les dues tendències pitjor valorades, amb 12 i 11 vots respectivament. Per contra, el consum de km 0 només en té 6, cosa que deixa aquesta opció com la que té més acceptació entre les empreses consultades.

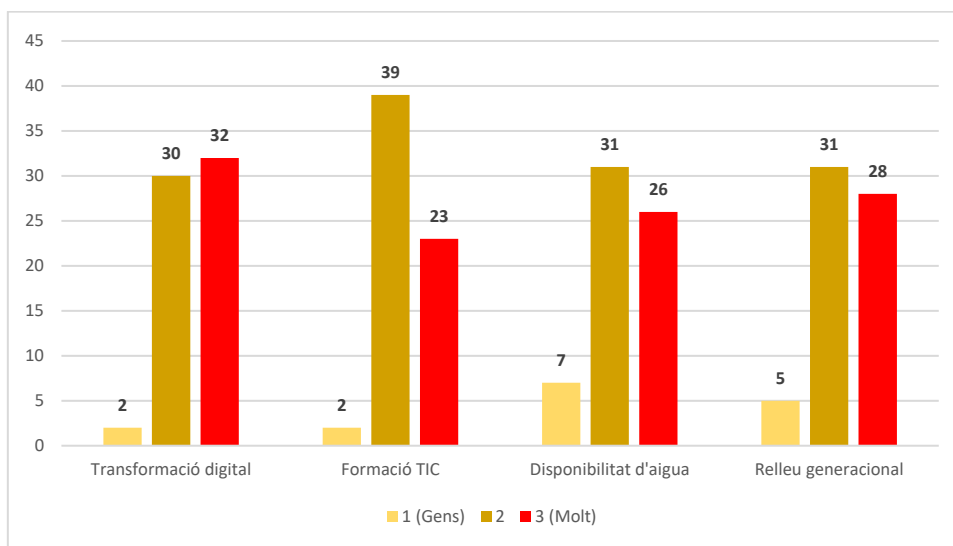
Gràfic 33: Noves oportunitats que poden sorgir el món rural

Font: Elaboració pròpia

Alguns dels reptes immediats que cal afrontar a la comarca passen per la transformació digital, la formació en TIC, la disponibilitat d'aigua al territori (riu Siurana) i el relleu generacional.

Gràfic 34: Reptes que cal afrontar

Font: Elaboració pròpia

Les empreses que han respost consideren la transformació digital com el repte més gran al qual cal fer front (32), seguit del relleu generacional (28), la disponibilitat d'aigua (26) i la formació en TIC (23). Per contra, si s'analitzen les puntuacions baixes, la disponibilitat d'aigua és el que menys preocupa (7), seguit del relleu generacional (5).

9. SÍNTESI DELS ASPECTES MÉS RELLEVANTS

En aquest apartat es fa una síntesi de les diferents qüestions que s'han desenvolupat en aquesta fase d'anàlisi, posant en relleu les dades i informacions més significatives, així com les opinions i consideracions que han realitzat els agents del territori (experts, institucions, organismes, empreses i autònoms).

Incidència directa de la Covid-19 als municipis del Priorat

L'anàlisi detallat de les dades referents a contagis i defuncions als pobles de la comarca mostren una incidència irregular, tant pel que fa a les diferents onades, com entre els diferents pobles.

- Durant el 2020, en total hi ha hagut 393 positius i 33 defuncions a causa de la Covid-19 als pobles del Priorat.
- Afectació baixa durant la primera onada, març – juny (22 positius i una única defunció).
- Augment dels casos durant els mesos d'estiu, juliol – setembre (99 positius i 2 defuncions).
- Afectació molt alta durant la tardor de 2020, octubre – desembre (272 positius, 70% del total de casos del Priorat al 2020 i 30 defuncions, el 91% del total).
- L'afectació també ha estat diferent entre homes (42% dels casos) i dones (58% dels casos).
- En l'àmbit municipal, Falset ha estat la població més afectada, amb el 58% del total de casos positius. Aquest fet s'explica per dues raons: la primera és que és el municipi on es concentra la majoria de població de la comarca, i la segona és perquè hi ha una residència per a gent gran que ha resultat força afectada.
- D'altra banda, algunes poblacions (5) no han registrat cap cas positiu durant el 2020: la Figuera, el Lloar, la Morera de Montsant, Pradell de la Teixeta i la Vilella Baixa.

Serveis socials del Priorat

En general, l'anàlisi dels diferents indicadors dels serveis que es presten des de Serveis Socials, indiquen una major demanda durant els períodes de restriccions i limitacions en la mobilitat i les activitats econòmiques que es poden desenvolupar.

- Per sexes, en la majoria de mesos, les dones han requerit una major atenció que els homes, pels **EBAS** (major població femenina en les edats més avançades).
- Per grups d'edat, els majors de seixanta-cinc anys han estat els més afectats i, per tant, són els que han requerit més els serveis de l'EBAS.
- Pel que fa a les dones ateses per **violència masclista**, les dades mostren un descens dels casos molt pronunciat, passant dels 21 al gener, a 0 a l'agost. Aquesta informació s'interpreta no com un descens de la violència cap a les dones, sinó com un descens de les denúncies a causa dels confinaments, ja que les víctimes han hagut de conviure amb els seus assetjadors durant llargs períodes, i per tant, se suposa que ha estat més complicat denunciar aquestes situacions.
- El **SAD** ha estat bàsic, ja que a causa de les restriccions de mobilitat molta gent gran ha requerit ajuda, representat el 96% del total de casos.
- Per sexes, el 76% d'atencions SAD han estat a dones, l'explicació és la mateixa que en el cas de l'EBAS.

Indicadors econòmics dels municipis del Priorat

Les dades relatives als diferents indicadors econòmics, també mostren oscil·lacions clarament influenciades pels períodes de restriccions i confinament.

- Pel que fa a **població activa**, la comparació entre trimestres del 2019 i 2020 mostra un descens en tots els casos (1r trimestre = -120; 2n trimestre = -77; 3r trimestre = -10).
- L'evolució durant el 2020 mostra com s'arriba al mínim del període al primer trimestre, es manté durant el segon i es recupera progressivament al tercer. Aquest fet s'explica perquè durant el tercer trimestre s'arriba al pic d'ocupació a la comarca (verema).
- S'aprecia una reducció dels **ocupats** de la comarca, que registrava el pic al tercer trimestre de 2019, arribant al mínim al segon trimestre de 2020. La comparació entre els mateixos trimestres dels dos anys, indica una reducció en tots els casos (1r trimestre -80; 2n trimestre = -145).
- La comparació entre homes i dones mostra com els primers representen entorn el 59% d'ocupats, i les segones entorn el 41%. El descens ha estat més o menys proporcional en el primer trimestre, però ha afectat més les dones en el segon trimestre.
- En l'àmbit municipal, la comparació del primer trimestre indica que totes les poblacions empitjoraven les dades d'ocupació, excepte 3 que es queden igual i 6 que les milloren lleugerament (Capçanes, Gratallops, Marçà, la Morera de Montsant, Torroja del Priorat i la Vilella Alta). La comparació del segon trimestre confirma aquesta tendència, ja que la majoria de municipis empitjoren les dades d'ocupació, excepte 3 casos que queden igual que un any abans i dues poblacions que milloren les xifres (els Guiamets i el Masroig). Falset (-47), Cornudella de Montsant (-10) i Porrera (-10) són els municipis més afectats pel que fa a valors absoluts.
- Si es tenen en compte els grups d'edat, els de 30 a 44 anys (-118) i els de menys de 30 (-85) són els dos grups que experimenten un major descens.
- L'evolució de l'ocupació segons l'origen dels treballadors també mostra diferències, ja que després d'experimentar un descens en els dos casos (Estat Espanyol i estrangers), durant el segon trimestre de 2020 els primers encara registren un descens i els estrangers ja van augmentar en 10 ocupats.
- L'evolució dels **llocs de treball** és força diferent tenint en compte si es tracta de treballadors assalariats o autònoms. L'evolució dels primers mostra oscil·lacions

influenciades pels períodes de pics de feina, sobretot durant el tercer trimestre de l'any. Aquests han patit molt més directament els efectes de la pandèmia, amb una diferència de 215 treballadors entre el pic màxim i mínim del període. Els autònoms, en canvi, presenten una evolució molt més plana, amb una variació de només 13 persones entre els dos pics (màxim i mínim).

- Per sectors d'activitat, com que els **autònoms** varien molt poc, únicament es fa referència als assalariats a partir d'aquí. Els sectors que oscil·len més són el de la indústria i l'agricultura, que augmenten en funció dels pics de feina del sector. El sector serveis resulta molt afectat durant els períodes de confinament (-45), però quan se suavitzen les mesures torna a recuperar la major part dels treballadors.
- El balanç total d'**assalariats**, quan es compara cada trimestre, indica que en el primer la reducció és de 5 treballadors, en el segon de 106 (-7%) i en el tercer de 100 (-6,2%). El balanç total d'autònoms, comparant cada trimestre, indica que en el primer la reducció és de 14 treballadors, en el segon de -13 i en el tercer de +4.
- En l'àmbit municipal, l'afectació dels llocs de treball assalariats és diferent entre pobles i entre trimestres, ja que les característiques de cada un són particulars. En la comparació del primer trimestre, Falset (+25) i Poboleda (+8) són els que guanyen més assalariats i Gratallops (-11) i Marçà (-7) els que en perden més. En total 8 poblacions guanyen assalariats i 13 en perden. En la comparació del segon trimestre, Poboleda (+6) i els Guiamets (+3) guanyen assalariats, en canvi Falset (-23), Cornudella (-20), Gratallops (-19) i el Masroig (-19) són els que en perden més. 6 poblacions guanyen assalariats i 15 en perden. En la comparació del tercer trimestre, els Guiamets (+6) és el que en guanya més i Gratallops (-35) i el Masroig (-19) són els que en perden més. En total 9 municipis guanyen assalariats i 12 en perden.
- A nivell municipal, l'afectació dels llocs de treball autònoms també és diferent entre pobles i entre trimestres, tot i que com ja s'ha dit, les oscil·lacions són molt menors. Al primer trimestre Marçà (+4) és el poble que guanya més autònoms i Ulldemolins (-8) i el Masroig (-5) els que en perden més. 9 poblacions guanyen treballadors i 12 en perden. Al segon trimestre Marçà, Poboleda, Porrera i la Torre de Fontaubella (+3) són els que en guanyen més i Ulldemolins i la Vilella Baixa (-6) són els que en perden més. 9 municipis guanyen autònoms i 12 en perden. Al tercer trimestre Falset (+10) i Cornudella de Montsant (+5) són els pobles que guanyen més autònoms i Ulldemolins (-5) i Cabacés (-4) són els que en perden més. En total 9 municipis guanyen assalariats i 11 en perden.

- L'evolució de la contractació registrada està clarament condicionada als pics de feina que deriven del sector vinícola, entorn els mesos de setembre i octubre. La pandèmia, el que ha generat és que els pics de contractació siguin inferiors, és a dir, en l'època de verema la contractació ha seguit augmentant, però molt menys que durant el mateix mes de 2019 (de 361 i 289 = -63).
- Les **empreses** dels pobles de la comarca també han patit les conseqüències de la pandèmia, evolucionant negativament des del 3r trimestre de 2019 (386) fins al segon trimestre de 2020 (361), tot i recuperar-se lleugerament al tercer trimestre de 2020 (370).
- La comparació entre els mateixos trimestres de 2019 i 2020 indica que el primer trimestre el balanç és de -17, amb Falset (-10) com el que en perd més, i Cornudella (+3) com el que en guanya més. 5 pobles guanyen empreses i 9 en perden. El balanç del segon trimestre indica una reducció de 23 empreses, Falset (-14) i Cornudella de Montsant (-6) són els que en perden més i el Masroig i la Vilella Alta (+3) són els que en guanyen més. 8 poblacions guanyen empreses i 10 en perden. El balanç del tercer trimestre indica una reducció de 16 empreses, Falset (-6) i Gratallops (-5) són els que en perden més i els Guiamets, Marçà, i Pradell de la Teixeta (+1) són els únics que en guanyen. 3 municipis guanyen empreses i 9 en perden.
- El nombre total d'**aturats** ha augmentat de forma constant i ininterrompuda des del setembre de 2019, mes en què es registra el mínim del període amb 337 aturats. A partir d'aquí les dades augmenten mes a mes, registrant un petit descens durant el setembre de 2020. Tots els mesos presenten dades més elevades que un any abans, excepte el gener (-35 aturats) i el febrer (-22 aturats) que presenten xifres millors. Aquestes dades indiquen que la situació del 2020 era millor que la de 2019 fins que va arribar la pandèmia.
- La **taxa d'atur** és superior en tots els trimestres de 2020, si es compara amb el 2019, sent el primer trimestre d'un +0,4 punts percentuals, al segon trimestre de +3 punts percentuals i al tercer trimestre de +2,3 punts percentuals.
- En l'àmbit municipal, en el primer trimestre la Figuera (-5,6%) i Porrera (-3,3%) són els que registren un major descens, d'un total de 12 pobles que registren xifres de taxa d'atur inferiors. Per contra, 10 pobles registren dades superiors, dels quals destaquen Cornudella de Montsant i Ulldemolins (+3,8%). Durant el segon trimestre tots els municipis veuen com augmenta la seva taxa d'atur, amb Margalef (+11,8%) i Torroja (+11,2%) com a màxims perjudicats, excepte Poboleda, Porrera i la Torre de Fontaubella, tot i que amb reduccions molt petites (-0,2/-0,5%). El tercer trimestre és força similar al segon, amb la majoria

de poblacions augmentant les xifres de la taxa d'atur, destacant novament Margalef (+13%) i Torroja (+10,3%). Per contra, la Figuera, el Lloar, Porrera i Gratallops redueixen les seves taxes d'atur.

- Les **prestacions per desocupació** augmenten significativament a partir del mes de març de 2020, passant de 287 a 517 en un mes (+230, un 80% més). Durant el mes de maig s'arriba al màxim (572) i els mesos següents aquesta xifra va caient progressivament fins als 324 del mes de setembre de 2020.
- Els **ERTO** han estat un mecanisme temporal per reduir les plantilles de treballadors d'empreses afectades per les restriccions d'activitat. El Priorat ocupa el lloc 22 del rànquing de major afectació de Catalunya, amb un 28,9% dels treballadors en ERTO i un total de 414 afectats. Al Priorat el 33,1% de les empreses s'han vist obligades a aplicar un ERTO.

En l'**àmbit turístic**, l'evolució de l'afluència de visitants al Parc Natural de Montsant mostra una tendència a l'alça a la comarca, sobretot visible durant els mesos en què les restriccions han estat més suaus. El volum total de visitants ha estat el mateix en el 2019 i el 2020, però la distribució mensual dels turistes ha variat. Els primers mesos de l'any les xifres són inferiors, arribant al mínim al mes d'abril (846). A partir del mes de juny el volum de visitants arriba a triplicar-se en comparació amb el 2019, però a partir de novembre, i coincidint novament amb l'inici de noves restriccions, les dades tornen a caure per sota de les registrades al 2019.

- Si es comparen els diferents sectors contemplats, Margalef és l'únic que rep menys visitants al 2020 que al 2019 (entorn a 40.000 menys), en part perquè és la zona que rep més turisme internacional. La resta de zones registren dades que reflecteixen una major afluència de visitants: Ulldemolins (+17.596), Albarca – Cornudella (+14.350) i la Morera de Montsant – Escaladei (+7.820).

Evolució demogràfica dels municipis del Priorat

Pel que fa a demografia, l'evolució comarcal mostra una tendència a la baixa des de principis del segle XX, any en què el Priorat tenia 22.469 habitants, el valor més elevat dels últims 120 anys.

- Descens constant de la població durant tot el segle XX.
- Al 1991 s'arriba al valor mínim registrat, 8.928 habitants, i es comença a revertir la tendència negativa gràcies al desenvolupament de la indústria vinícola al Priorat. Durant els següents vint anys les dades demogràfiques segueixen augmentant, de manera que al 2010 hi ha 10.160 habitants. L'última dècada la tendència torna a revertir-se, perdent 1.000 habitants i quedant amb 9.160 persones als pobles de la comarca.
- L'anàlisi del període 2019 – 2020 mostra l'evolució demogràfica d'ençà que es va iniciar la pandèmia. El balanç total és negatiu (-85), amb una clara influència de Falset, que en perd 99, i Porrera, en menor mesura, que en perd 15.
- Tot i això, són 13 els municipis que augmenten la seva població durant el 2020, la majoria pertanyents a la meitat nord de la comarca. Destaquen Margalef (+9), i Gratallops, els Guiamets i Poboleda (+8).

Agents del territori

Entrevistes a experts

S'ha entrevistat a 24 representants d'organismes locals i institucionals del territori, així com experts en temes de desenvolupament, de manera que a continuació s'adjunta un resum dels principals temes tractats en les entrevistes.

- La poca planificació a l'hora d'implantar i comunicar mesures ha perjudicat molt l'activitat econòmica, deixant els negocis sense temps de reacció per adaptar-se. A més a més, la **generalització de les mesures** a escala del conjunt del territori català ha perjudicat molt els entorns rurals que, amb densitats de població baixes, han vist com patien les mateixes restriccions que les ciutats.
- Es reivindica el **model econòmic consensuat** a la comarca, centrat en la protecció del paisatge i dels elements naturals del territori, la producció agroalimentària de qualitat, amb el vi com a element central i la promoció del turisme rural dimensionat a la comarca.
- Es destaca la rellevància de la **marca Priorat**, reconeguda i valorada internacionalment per la producció de vins, però que ha de ser aprofitada per impulsar la comercialització d'altres productes agroalimentaris de qualitat, així com experiències turístiques a la comarca.
- Preocupa la **inflació del preu dels terrenys** que pertanyen a la zona de la DOQ Priorat, que afecta de manera directa les cooperatives de la zona, que perden socis i superfície de vinya.
- Hi ha la percepció que la falta de definició d'un **model energètic propi** per a la comarca ha provocat que s'intenti imposar, des de fora, un model energètic basat en la massificació eòlica, com ha passat i està passant en molts territoris. Així doncs, es demana afrontar aquest fet i impulsar projectes que permetin avançar cap a l'autoabastiment energètic, per exemple, en l'àmbit de l'aprofitament forestal.
- Es proposa determinar diferents estratègies de desenvolupament per a cada zona de la comarca, potenciant les particularitats de cada espai perquè sorgeixin recursos econòmics, però amb una certa coherència entre si per aprofitar les sinergies que es vagin donant.
- La disponibilitat d'**habitatge** és un dels problemes majúsculs que hi ha a la comarca i que afecta la majoria de poblacions. A més, amb l'augment del turisme rural també s'ha identificat un augment dels habitatges d'ús turístic, que actualment ja són 164, localitzats majoritàriament en municipis inclosos en l'àrea del Parc Natural de la Serra de Montsant.

- Per tant, es planteja la necessitat de realitzar un inventari o cens d'habitatge al conjunt del Priorat, per conèixer la situació actual de cada població pel que fa a habitatge.
- També es considera adient contemplar la possibilitat de limitar la proliferació de nous habitatges d'ús turístic a les poblacions que en tenen més, com Cornudella de Montsant (41) o Margalef (22).
- El dèficit d'infraestructures preocupa molt a tothom. El **subministrament elèctric** pateix talls constants, sobretot quan hi ha temporals; el **subministrament d'aigua** és insuficient en alguns pobles en determinats períodes, en part conseqüència directa de l'espoli d'aigua de l'embassament de Siurana per part de la Comunitat de Regants de Riudecanyes, i la **cobertura mòbil**, inexistent en diversos punts del territori, i la **banda ampla**, que comença a desplegar-se en alguns pobles, però que en la majoria de la comarca, sobretot a la zona nord, encara queda molt lluny.
- Cal fer molt èmfasi amb el tema de la infraestructura de fibra òptica, ja que és un element directament lligat a la **digitalització**, procés indispensable en qualsevol territori per ser competitiu en el context actual. També indispensable per atreure i fixar població a la comarca, sobretot entre els més joves. A més, la no disposició d'aquest servei contribuiria a agreujar la **bretxa digital** que ja pateix la comarca.
- És cert que s'ha detectat una tendència generalitzada d'un augment de l'interès per anar a **viure en entorns rurals**, però les limitacions del Priorat pel que fa a infraestructures, serveis i habitatge dificulten molt que la comarca pugui atreure població, almenys la que no tingui un vincle anterior amb el territori.
- La **falta de relleu generacional** és un altre problema estructural, directament lligat amb l'èxode cap al món urbà i amb la falta d'oportunitats laborals al territori, però també influenciat per la manca d'habitatge o de determinats serveis bàsics, que fan que molts joves decideixin no iniciar el seu projecte de vida als pobles de la comarca.
- El **turisme rural** és l'oportunitat de desenvolupament més clara que pot aprofitar la comarca arran de la situació de pandèmia, ja que les dades indiquen un augment generalitzat de l'interès per visitar entorns rurals. El Priorat, des del Parc Natural de la Serra de Montsant, ha registrat fins a 3 cops més visitants durant els mesos d'estiu (poques restriccions), dada molt positiva, però que també comporta problemes en la gestió, com la massificació de determinats punts en períodes concrets.

- Així doncs, es remarca la necessitat de fomentar un turisme dimensionat a la **capacitat de càrrega** dels espais naturals de la comarca, establint mecanismes de control i de limitació d'accés en aquells indrets on s'han detectat problemes, ja que ja fa temps que es detecten inconvenients en alguns enclavaments i això repercuteix negativament en la sostenibilitat i conservació dels espais, així com en la percepció dels veïns i visitants.
- Una altra conseqüència dels confinaments municipals ha estat l'augment del **comerç de proximitat**, afavorit per les noves eines de comercialització i pagament que s'han generalitzat entre tota la població i per la impossibilitat de desplaçar-se. Cal seguir fomentant el comerç de km 0, ja que genera sinergies molt positives a la comarca, afavorint la producció agroalimentària local i la diversificació de cultius.

Enquestes a empreses i autònoms

Les empreses que han participat en l'enquesta per donar a conèixer la seva situació, pertanyen majoritàriament al sector terciari (54,7%), seguit del secundari (26,6%), el primari (17,2%) i construcció (1%). La majoria fa més de deu anys que desenvolupen la seva activitat (64%), sobretot el sector primari i secundari, entre 4 i 10 anys representen un 29%, i les de menys de 3 anys un 8%, aquestes majoritàries al sector terciari.

- La majoria d'empreses han mantingut les seves plantilles de treballadors (59%), però d'altres s'han vist obligades a reduir-les (34%) i en alguns casos, 6%, han augmentat. El 41% d'empreses no han realitzat cap canvi durant el 2020, però un 25% ha hagut de reduir costos, un 20% ha presentat un ERTO, el 6% ha reduït la jordana d'alguns treballadors (sense reduir la plantilla), un 5% ha presentat un ERO i una empresa ha tancat definitivament.
- Pel que fa a afectació econòmica, un 5% no ha patit cap mena d'afectació, el 43% ha patit reduccions de la facturació, el 30% ha patit alguna aturada temporal de l'activitat, el 6% va tancar i encara no ha obert i el 2% ja ha tancat definitivament. Només el 8% ha registrat uns beneficis similars als de l'any anterior (8%). La resta (92%) ha patit una disminució dels beneficis esperats: un 5% ha sofert una reducció d'entre el 0 i el 10%, el 32% ha patit una reducció d'entre el 10 i el 25%, el 19% una reducció d'entre el 25 i el 50, i d'entre el 50 i el 75% i finalment un 17% (11 empreses), 10 de les quals del sector serveis, ha patit una reducció superior al 75%.
- El 73% de les empreses (47) consideren la banda ampla com una infraestructura necessària que beneficiaria de forma directa l'activitat empresarial del seu negoci. El 73% d'empreses també considera que poden sorgir noves oportunitats a la comarca arran de la situació de pandèmia i que cal afrontar-ho per aprofitar-ho.
- Consideren el consum de productes de km 0 com l'oportunitat més clara, de la qual pot aprofitar-se la comarca (32 empreses), seguit del turisme rural (28 empreses) i finalment rejuvenir el món rural (24 empreses). Els reptes que cal afrontar se centren en la transforació digital (32), el relleu generacional (28), la disponibilitat d'aigua (26) i la formació en TIC (23).

10. BIBLIOGRAFIA

Articles científics:

- Koutroumpis, P. (2009). "The economic impact of broadband on growth: A simultaneous approach". *Telecommunications Policy*, 33, 471-485.
- Park, S., Freeman, J., & Middleton, C. (2019). "Intersections between connectivity and digital inclusion in rural communities". *Communication Research and Practice*, 5:2, 139-155.
- Sáez Cala, A. (2009). Los micro-clusters turísticos ¿una herramienta para el desarrollo turístico en zonas rurales deprimidas? Universidad de Medellín. 60 – 66.
- Stenberg, P., Morehart, M., Vogel, S., Cromartie, J., Breneman, V., & Brown, D. (2009). "Broadband Internet's value for rural America". *Economic research report*, 78, 1-70.
- Whitacre, B., Gallardo, R., & Strover, S. (2014). "Broadband's contribution to economic growth in rural areas: moving towards a causal relationship". *Telecommunications Policy*, 38 (11), 1011-1023.

Pàgines web

- Candidatura del Priorat a la UNESCO. Recuperat de: <http://www.candidaturapriorat.org/la-candidatura>
- Institut d'Estadística de Catalunya, IDESCAT. Recuperat de: <http://www.idescat.net>
- Instituto Nacional de Estadística, INE. Recuperat de: <http://www.ine.es>
- MERCURI. Sistema d'Informació Socioeconòmica Local. Recuperat de: http://www.dipta.cat/mercuri/menu_pre.asp
- Observatori del Treball i Model Productiu. Recuperat de: <https://observatorit treball.gencat.cat/>
- Prioritat. (2016). Priorat – Montsant – Siurana. Paisatge agrícola de la muntanya mediterrània. Recuperat de: <http://pectpriorat.cat/>

Informes, documents i guies d'organismes

- (Aixopluc): Artigas, P., Cardona, J., et at. (2021). *Estat, reptes i potencialitats del sector agroecològic al Camp de Tarragona: Contextualització i anàlisi de precedents. Diagnosi i propostes d'actuació*. Ateneu Cooperatiu del Camp de Tarragona (COOPCAMP). Recuperat de: <https://coopcamp.cat/wp-content/uploads/2021/02/informe-agroecologic-campdtgn.pdf>
- Àrea de desenvolupament econòmic de la Diputació de Barcelona. (2010). *Guia bàsica de la planificació estratègica territorial*. Diputació de Barcelona, 5 – 12.
- Armijo, M. (2009). *Manual de Planificación Estratégica e Indicadores de Desempeño en el Sector Público*. ILPES/CEPAL. Recuperat de: https://www.cepal.org/ilpes/noticias/paginas/3/38453/manual_planificacion_estrategica.pdf
- (1) Consell Comarcal del Priorat i Generalitat de Catalunya. (2011) *.Carta del Paisatge del Priorat 2010*. Recuperat de: https://territori.gencat.cat/ca/01_departament/documentacio/territori-i-urbanisme/paisatge/carta_de_paisatge_del_priorat_2010/
- (2) Consell Comarcal del Priorat. (2015). *Pla Estratègic Comarcal de Desenvolupament Socioeconòmic Rural 2014 – 2020 del Priorat PECDR*. Recuperat de: <https://www.priorat.cat/que-es-el-consell-comarcal-del-priorat/pla-estrategic-comarcal-de-desenvolupament-socioeconomic>
- (3) Consell Comarcal del Priorat. (2018). *Resum de 20 anys d'evolució de la planificació estratègica al Priorat (1994 – 2014)*.
- Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori. Generalitat de Catalunya, 2020. *Mapa Urbanístic de Catalunya. Dades bàsiques municipals i comarcals. Priorat*. Recuperat de: https://territori.gencat.cat/web/.content/home/06_territori_i_urbanisme/07_observatori_territori/mapa_urbanistic_de_catalunya/mapes_dades_indicadors/dades/priorat.pdf
- (1) Dorado Martínez, V; Farías-Torbidoni, E; Morera Carbonell, S. (2020). *L'ús públic al Parc Natural de la Serra de Montsant: afluència, freqüentació i caracterització de visitants al 2019*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya. Recuperat de: https://www.researchgate.net/publication/341598385_L'US_PUBLIC_AL_PARC_NATURAL_DE_LA_SERRA_DE_MONTSANT_AFLUENCIA_FREQUENTACIO_I_CARACTERITZACIO_DE_VISITANTS
- (2) Dorado Martínez, V; Farías-Torbidoni, E; Morera Carbonell, S. (2021). *Informe de seguiment de l'ús públic al Parc Natural de la Serra de Montsant al 2020*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya.

- Eurecat. (2021). *Estrategia y plan de acción 2021 – 2025. Carta Europea del Turismo Sostenible*. Parc Natural de la Serra de Montsant.
- Generalitat de Catalunya (2016). *Pla d'actuació de polítiques de joventut 2017-2020*. Recuperat de:
https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_documents/arxiu/pla_nacional_de_joventut_de_catalunya/Pla-dactuacio-de-Politiques-de-Joventut-2017-2020.pdf
- Ministerio para la transición ecológica y el reto demográfico. Gobierno de España. (2021). *Plan de Recuperación. 130 medidas frente al reto demográfico*. Recuperat de:
https://www.miteco.gob.es/es/reto-demografico/temas/plan_recuperacion_130_medidas_tcm30-524369.pdf
- Pàmies, M., Ariste, S., Ryan, G., Suau, I., Valverde, M. (2020). *Impacte de la Crisi COVID-19 en els Hàbits de Consum a Catalunya en el Post-Confinament*. Universitat Rovira i Virgili. Recuperat de:
http://consum.gencat.cat/web/.content/80_Actualitat/Noticies/2020/06-JUNY/Informe-Estudi-Impacte-de-la-crisi-COVID-19-en-els-habits-de-consum-a-Catalunya-en-el-post-confinament.pdf
- Revuelta de la España vaciada. (2021). *Modelo de desarrollo de la España vaciada*. España vaciada. Recuperat de:
<https://www.consalud.es/uploads/s1/15/96/60/1/modelo-de-desarrollo-espan-a-vaciada-sanidad.pdf>
- Gobierno de España. (2021). *Plan de recuperación, transformación y resiliencia*. Recuperat de:
https://www.lamoncloa.gob.es/temas/fondos-recuperacion/Documents/30042021-Plan_Recuperacion_%20Transformacion_%20Resiliencia.pdf